

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

JORDBRUK MED BINÄRINGAR

JORDBRUK OCH BOSKAPSSKÖTSEL

1957

SCB:s BIBLIOTEK

77. 07 25

ÖREBRO

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1958

INLEDNING

TILL

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1913-1963.

1914-1934 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. – 1935-1949 även med fransk parallelltitel: Agriculture et élevage du bétail en ... – 1951-1963 med innehållsförteckning, sammanfattning samt parallelltitel på engelska: Farming and stockraising in 1951, från 1952 och framåt: Agriculture.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. N, Jordbruk och boskapsskötsel. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1867-1912.

Täckningsår: 1865-1911.

Efterföljare:

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1964-. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm: Statistiska centralbyrån, 1999.

Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruk och boskapsskötsel. År 1957. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

JORDBRUK MED BINÄRINGAR

JORDBRUK OCH BOSKAPSSKÖTSEL

1957

SCB:s BIBLIOTEK

77. 07 25

ÖREBRO

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1958

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
AGRICULTURE AND FISHERIES

AGRICULTURE
1957

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS

STOCKHOLM 1958
KUNGL. BOKTRYCKERIET P. A. NORSTEDT & SÖNER

TILL KONUNGEN

Statistiska centralbyrån får härmed överlämna sin berättelse angående jordbruk och boskapsskötsel år 1957.

Stockholm den 3 maj 1958.

Underdånigst

INGVAR OHLSSON

OTTO ZETTERBERG

Torsten Söderlind

Innehållsförteckning

Text	Sid.	Sid
I. Inledning	1	
II. Jordbruk	5	
Ägoslag	5	Tab. H. Antal husdjur år 1957 i jämförelse med år 1956 34
Åkerjordens användning	6	Tab. I. Antal husdjur år 1957 på 100 hektar reducerad jordbruksareal 36
Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper	14	Tab. J. Antal kor, fördelade på två åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för pålägg och slakt, åren 1957 och 1956 . . . 39
Ängens användning	16	Tab. K. Antal tjänstbara galtar och betäckta suggor för varje månad åren 1953—1957 46
Hösten 1957 besädda arealer	17	Tab. L. Fördelning på olika storleksgrupper av antalet husdjur den 3 juni 1957, hela riket 49
Odlingen av vallfrö år 1957	17	Tab. M. Antal i jordbruket den 1 juni 1955 och 1956 och den 3 juni 1957 sysselsatta personer över 15 år samt totala antalet lejda arbetstimmar åren 1955 och 1956 51
Utsäde	18	Tab. N. Procentuell fördelning på olika storleksgrupper av arbetskraften i jordbruket i jämförelse med åkerarealens och brukningsenheternas fördelning 52
Skörd per hektar och totalskörd	18	Tab. O. I jordbruket den 1/10 1956, 15/4, 3/6 och 1/10 1957 sysselsatt arbetskraft över 15 år 54
Skördens beskaffenhet	30	
Allmän skördesiffra	32	
III. Boskapskötsel	33	
Hästar	35	
Nötkreatur	35	
Får	40	
Getter	41	
Svin	41	
Höns	47	
Nötkreatursenheter	48	
Husdjurens fördelning på storleksgrupper efter åkerarealen	48	
IV. Arbetskraften i jordbruket	50	
Texttabeller		Tabeller
Tab. A. För 1957 års arealinventering uttagna och redovisade brukningsenheter . .	3	Tab. 1. Hela ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag, i hektar, och antalet brukningsenheter, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1957 56
Tab. B. Åkerjordens användning i hela riket år 1957 i jämförelse med år 1956	7	Tab. 2. Åkerjordens användning, i hektar, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1957 58
Tab. C. Åkerjordens användning, i procent, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1957 .	12	Tab. 3. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper, i hektar, inom större riksområden, år 1957 62
Tab. D. Åkerjordens användning år 1957 inom olika storleksgrupper, hela riket . . .	15	Tab. 4. Utsädet inom län och hushållningssällskapsområden, i ton, år 1957 63
Tab. E. Skörden per hektar av viktigare växtslag, i kilogram, inom vissa större produktionsområden, år 1957	22	Tab. 5. Skörden per hektar, i kilogram, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1957 64
Tab. F. Totalskörderna i hela riket åren 1957 och 1956 samt medelskörderna 1947/56 och 1952/56	24	Tab. 6. Skörden, i ton, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1957 68
Tab. G. Åkerns och den naturliga ängens avkastning, i skördeenheter per hektar, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1957	29	

Tab. 7. Skördens beskaffenhet inom hushållningssällskapsområden, år 1957	72	Tab. 13. Sädesslagens medelvikt, i kilogram per hektoliter, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1957	88
Tab. 8. Antal hästar, nötkreatur och får inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1957	78	Tab. 14. Antal i jordbruket den 3 juni 1957 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1956, storleksgruppvis inom huvudområden och hela riket	89
Tab. 9. Antal kor, fördelade på åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för pålägg och slakt, vid brukningsenheter med över 2 hektar åker inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1957	80	Tab. 15. Antal i jordbruket den 3 juni 1957 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1956, per 100 hektar åker, storleksgruppvis inom huvudområden och hela riket	90
Tab. 10. Antal svin den 15 april och den 14 oktober 1957 samt antal höns den 15 april 1957 i Götaland, Svealand och Gästrikland inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden	82	Diagram	
Tab. 11. Beräknat antal nötkreatursenheter inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1957	86	Diagram 1. Arealerna för olika slag av stråsäd i procent av hela åkerarealen under tiden 1911—1957	11
Tab. 12. Antal hästar, nötkreatur och får i olika storleksgrupper, inom större riksområden, år 1957	87	Diagram 2. Skörden per hektar av höstvet, höstråg, vårvete och korn åren 1913—1957	21
		Diagram 3. Antal hästar, kor, nötkreatur samt får och lamm åren 1916—1919, 1927 och 1930—1957	38
		Bilaga	
		Formulär	91

Contents

Text	Page	Table	Page
I. Introduction	1	Table H. Number of domestic animals in 1957 as compared with 1956	34
II. Agriculture	5	Table I. Number of domestic animals per 100 hectares agricultural land in 1957	36
Types of land	5	Table J. Number of cows by two age groups and number of calves intended for breeding and slaughter in 1957 and 1956	39
Use of arable land	6	Table K. Number of boars and covered sows monthly in 1953—1957	46
Use of arable land within different size groups	14	Table L. Number of domestic animals within different size groups on 3rd June 1957	49
Use of meadows	16	Table M. Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st June 1955, 1956 and 3rd June 1957 and the number of paid working-hours in 1955 and 1956	51
Areas sown in the autumn of 1957	17	Table N. Distribution of the labour force in agriculture into different size groups as compared with the distribution of arable land and the number of farms, %	52
The cultivations of certain kinds of meadow-hay seed in 1957	17	Table O. Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st October 1956, 15th April, 3rd June and 1st October 1957	54
Sowings	18		
Crop per hectare and total harvest	18		
Quality of the harvest	30		
General harvest figure	32		
III. Stock-raising	33		
Horses	35		
Cattle	35		
Sheep	40		
Goats	41		
Hogs	41		
Poultry	47		
Units of cattle	48		
Distribution of cattle by size groups as measured by arable land	48		
IV. The labour force in agriculture	50		
Tables in text		Tables	
Table A. The number and area of farms in the sample in 1957	3	Table 1. Distribution of the entire compass of land by separate types of land, in hectares, and number of farms, within county agricultural societies and natural farming areas in 1957	56
Table B. Use of arable land in 1957 as compared with 1956	7	Column 1: Areas. Col. 2: Arable land. Col. 3: Tame pasture land. Col. 4: Other pasture land. Col. 5: Forest. Col. 6: Other types of land. Col. 7: Total land area. Col. 8: Number of farms.	
Table C. Use of arable land within county agricultural societies and natural farming areas in 1957, %	12	Table 2. Use of arable land, in hectares, within county agricultural societies and natural farming areas in 1957	58
Table D. Use of arable land within different size groups in 1957	15	Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets.	
Table E. Yield per hectare of more important crops, in kilogrammes, within major production areas in 1957	22		
Table F. Total crops, in tons, in 1957 as compared with 1956 and the average harvest in 1947/56 and 1952/56	24		
Table G. Crop of arable land and grass land in crop units per hectare within county agricultural societies in 1957	29		

	Page		Page
Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Green forage from grain and leguminous crops. Col. 15: Hay, tame. Col. 16: Clover and grass seed. Col. 17: Green forage, silage and pasturage from temporary pasture land. Col. 18: Permanent pasturage. Col. 19: Winter rape. Col. 20: Spring rape. Col. 21: Turnip rape. Col. 22: Oil flax. Col. 23: Other oleiferous plants. Col. 24: Vegetables. Col. 25: Other crops. Col. 26: Fallow and temporarily untilled arable land. Col. 27: Permanently untilled arable land. Col. 28: Total.		Oil flax. Col. 19: Hay from cultivated land. Col. 20: Hay from natural meadows. Col. 21: Field straw of autumn-sown grain. Col. 22: Field straw of spring-sown grain. Col. 23: Field straw of leguminous plants.	
Table 3. Use of arable land within different size groups, in hectares, in major areas in 1957	62	Table 6. Crops, in tons, within county agricultural societies and natural farming areas in 1957	68
Col. 1: Areas and size groups. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Green forage from grain and leguminous crops. Col. 15: Hay, tame. Col. 16: Clover and grass seed. Col. 17: Green forage, silage and pasturage from temporary pasture land. Col. 18: Permanent pasturage. Col. 19: Oleiferous plants. Col. 20: Vegetables. Col. 21: Other crops. Col. 22: Fallow and temporarily untilled arable land. Col. 23: Permanently untilled arable land. Col. 24: Total.		Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Winter rape. Col. 15: Spring rape. Col. 16: Winter turnip rape. Col. 17: Spring turnip rape. Col. 18: Oil flax. Col. 19: Hay from cultivated land. Col. 20: Hay from natural meadows. Col. 21: Field straw of autumn-sown grain. Col. 22: Field straw of spring-sown grain. Col. 23: Field straw of leguminous plants.	
Table 4. The sowings within county agricultural societies, in tons, in 1957	63	Table 7. Quality of the harvest within county agricultural societies in 1957 . . .	72
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes.		Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Winter rye. Col. 4: Spring-sown grain. Col. 5: Leguminous plants. Col. 6: Potatoes. Col. 7: Sugar beets. Col. 8: Fodder roots. Col. 9: Oleiferous plants. Col. 10: Hay. Col. 11: Field straw of autumn-sown grain. Col. 12: Field straw of spring-sown grain.	
Table 5. Yield per hectare, in kilogrammes, within county agricultural societies and natural farming areas in 1957	64	Table 8. Number of horses, cattle and sheep within county agricultural societies and natural farming areas in 1957	78
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Winter rape. Col. 15: Spring rape. Col. 16: Winter turnip rape. Col. 17: Spring turnip rape. Col. 18:		Col. 1: Areas. Col. 2: Horses, 3 years old and over. Col. 3: Colts, 1 and 2 years old. Col. 4: Foals. Col. 5: Total number of horses. Col. 6: Bulls and oxen, 1 year old and over. Col. 7: Cows. Col. 8: Heifers, 1 year old and over intended for breeding. Col. 9: Steers and heifers, 1 year old and over intended for slaughter. Col. 10: Calves under 1 year. Col. 11: Total head of cattle. Col. 12: Sheep and lambs.	
		Table 9. Number of cows divided into age groups and number of calves under 1 year intended for breeding and slaughter on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land within county agricultural societies and natural farming areas in 1957	80

	Page		Page
Col. 1: Areas. Col. 2: Cows that have calved once. Col. 3: Other cows. Col. 4: Total number of cows. Col. 5: Calves under 1 year intended for breeding. Col. 6: Calves under 1 year intended for slaughter. Col. 7: Total number of calves under 1 year.		Col. 1: Areas and size groups. Col. 2-12: Cf. above Table 8, col. 2-12.	
Table 10. Number of hogs on 15th April and 14th October 1957 and number of poultry on 15th April 1957 in Götaland, Svealand and Gästrikland, within county agricultural societies and natural farming areas	82	Table 13. Average weight of the different kinds of grain, in kilogrammes per hectolitre, within county agricultural societies in 1957	88
Col. 1: Areas. Col. 2-3: Stock of hogs. Col. 4-5: Breeding hogs. Col. 6-7: Other hogs of 3 months and over. Col. 8-9: Pigs under 3 months. Col. 10-11: Total number of hogs and pigs. Col. 12: Poultry owners. Col. 13: Poultry hatched in 1955 and earlier. Col. 14: Poultry hatched in 1956. Col. 15: Chickens hatched in 1957. Col. 16: Total number of poultry and chickens.		Col. 1-10: Cf. above Table 4, col. 1-10.	
Table 11. Estimated number of units of cattle within county agricultural societies and natural farming areas in 1957	86	Table 14. Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 3rd June 1957 and number of paid working-hours in 1956	89
Col. 1: Areas. Col. 2: Number of units of cattle.		Table 15. Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 3rd June 1957 and number of paid working-hours in 1956, per 100 hectares arable land	90
Table 12. Number of horses, cattle and sheep within different size groups in major areas in 1957	87		
		Diagrams	
		Diagram 1. The areas of different kinds of grain in percentage of the total area of arable land in 1911-1957	11
		Diagram 2. Yield per hectare for winter wheat, winter rye, spring wheat and barley in 1913-1957	21
		Diagram 3. Number of horses, cows, cattle, sheep and lambs in 1916-1919, 1927 and 1930-1957	38
		Appendix	
		Formula	91

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	Repetition
Intet finnes att redovisa	—	Magnitude nil
Mindre än $\left\{ \begin{array}{l} 0,5 \\ 0,05 \end{array} \right\}$ av enheten	$\left\{ \begin{array}{l} 0 \\ 0,0 \end{array} \right\}$	Magnitude less than half of unit employed
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	Data not available

Summary

In the present publication an account is given of the final results of the stocktaking by areas and the census of domestic animals as on the 3rd June 1957 and also of the estimated harvest of different crops in 1957. Further, figures are given showing the results of the census of hogs and poultry in April and the hog census in October 1957. The publication also contains results from surveys of the labour force in agriculture in 1957. All these surveys were carried out by the sampling method.

In comparison with the immediately preceding year, 1957 was characterized by a decreased area under bread cereals, fodder cereals, leguminous plants, potatoes, fodder roots, green pasture and vegetables, while there has been an increase in the cultivation of sugar beet, hay, hay seed and oil plants. In addition, there was an increase in the area lying fallow and in untilled arable land. The decrease in area amounted to 71 800 hectares (13,8 %) for bread cereals, to 15 300 hectares (1,4 %) for fodder cereals, to 1 000 hectares (3,7 %) for leguminous plants and to 2 500 hectares (2,1 %) for potatoes. The increase in the case of crops with expanded cultivation amounted to 3 400 hectares (6,7 %) for sugar beet, 5 600 hectares (0,5 %) for hay, 14 600 hectares (51,1 %) for hay seed and 66 500 hectares (226,3 %) for oil plants. The area of land lying fallow and of untilled arable land increased by 25 300 hectares (12,4 %).

Mention may be made for the following weather conditions and growth trend during this production year. The autumn of 1956 was characterized by favourable weather conditions. Autumn rape and autumn turnip rape, and autumn cereals, could be sown when conditions were favourable. Wintering was also favourable for the autumn sown crops. On account of the cold weather during the spring, the spring sowings were delayed; this delay was very considerable in the northern parts of the country. However, owing to the warm weather and the high precipitation of the late summer, growth was rapid and the harvest as reported to be very promising at the end of August. In September, however, very unfavourable weather conditions set in. Owing to unusually rainy weather, the cutting and carrying of the harvest was impeded and delayed. In

many parts of the country the damage to cereals was considerable; in certain districts not all the cereals could be carried.

According to definitive harvest estimates the harvest of bread cereals in 1957 amounted to 941 000 tons which was 23 % less than that of the immediately preceding year. The harvest of fodder cereals is estimated as 1 952 000 tons, or 20 % lower than in 1956. The harvest of leguminous plants, 37 000 tons, fell short of the harvest of the previous year by 22 %. The potatoes, sugar beet and fodder root harvest have been calculated as 1 498 000, 2 103 000 and 909 000 tons respectively, which implies a decrease by 26 and 12 % for potatoes and fodder roots but an increase by 18 % for sugar beet in comparison with 1956. The harvest of oil plants is estimated as 177 000 tons or 134 000 tons more than that of the previous year. The total hay harvest, 4 358 000 tons exceeded the 1956 harvest by 9 %.

The decrease in the harvest of bread cereals, fodder cereals and leguminous crops is mainly accounted for by both a smaller area and a lower harvest per hectare. This is also true of potatoes, while the decrease in the harvest of fodder roots only depends on the reduced area. Both an expanded area and a larger harvest per hectare played their part in increasing the harvest of sugar beet, oil plants and hay.

The number of horses showed a continued decline (7,6 %) in 1957. As to the cattle, the total number was 1,2 % higher than in the preceding year. Some groups of cattle decreased in number, cows by 1,4 % and heifers intended for breeding by 2,3 %. The following groups increased in number, steers and heifers intended for slaughter by 28,5 %, calves under one year intended for breeding by 4,9 % and calves under one year intended for slaughter by 16,9 %. The number of sheep and lambs showed a further reduction (7,1 %). The total number of hogs and pigs increased by 19,3 % while the number of poultry and chickens was almost the same as in 1956.

In conjunction with the area survey conducted on the 3rd June 1957 an investigation was made — as in the years 1951—1956 — into labour force in agriculture. The number of persons over 15 years

of age engaged in agriculture amounted on the 3rd June 1957 to 623 000 of whom 372 700 were men and 250 300 were women. Of the entire number, the farmer and the members of his family comprised 528 100, regular employers 50 700 and casual labour 44 200 implying a decline of respec-

tively 1,6 and 6,3 % for the first two groups and an increase of 2,6 % for the last mentioned group since 1956. The total number of hours of hired labour amounted in 1956 to 166 764 000, which was 7,9 % less than in 1955.

The areas under different kinds of crops on arable land in 1957 (see also Table 2), compared with corresponding data for the years 1955—1956:

	Hectares			Per cent		
	1957	1956	1955	1957	1956	1955
Winter wheat	179 980	256 890	187 710	5,0	7,1	5,1
Spring wheat	153 160	139 900	165 030	4,2	3,9	4,5
Rye	114 510	122 610	94 510	3,2	3,4	2,6
Barley	262 780	239 540	212 710	7,3	6,6	5,8
Oats	515 200	534 670	509 470	14,3	14,9	14,0
Mixed grain	271 770	290 850	301 100	7,6	8,1	8,3
Peas, dry edible	14 910	16 220	16 050	0,4	0,4	0,4
Fodder peas and vetches	11 390	11 090	9 430	0,3	0,3	0,3
Green forage from grain and leguminous crops	67 780	78 180	72 360	1,9	2,2	2,0
Potatoes	119 280	121 790	122 520	3,3	3,4	3,4
Sugar beets	53 570	50 190	52 540	1,5	1,4	1,4
Fodder roots	27 070	30 860	30 970	0,8	0,9	0,8
Hay, tame	1 135 800	1 130 150	1 186 700	31,6	31,4	32,5
Yield of other meadows	322 320	315 910	335 740	8,9	8,8	9,2
Oleiferous plants	95 860	29 380	101 100	2,7	0,8	2,8
Other crops	23 460	25 910	24 260	0,6	0,7	0,7
Fallow and untilled arable land	229 100	203 800	225 090	6,4	5,7	6,2
Total	3 597 940	3 597 940	3 647 290	100,0	100,0	100,0

Yield per hectare and total crop for the entire country in 1957 (see also Tables 5 and 6):

	Yield per hectare in kg			Total crop in tons	
	1957	1956	1955	1957	1956
Winter wheat	2 400	2 400	2 380	432 830	616 360
Spring wheat	1 820	2 390	1 630	278 130	334 870
Winter rye	2 040	2 210	1 830	225 990	262 360
Spring rye	1 210	1 350	1 030	4 220	5 070
Barley	2 120	2 560	1 920	556 930	612 690
Oats	1 640	2 120	1 170	847 400	1 132 870
Mixed grain	2 020	2 400	1 750	547 690	698 410
Peas, dry edible	1 270	1 690	690	18 930	27 470
Fodder peas and vetches	1 570	1 780	1 150	17 860	19 760
Potatoes	12 560	16 510	10 480	1 497 810	2 012 300
Sugar beets	39 300	35 600	31 600	2 102 740	1 786 410
Fodder roots	33 600	33 410	25 520	909 560	1 030 590
Hay, tame	3 690	3 400	2 810	4 189 490	3 840 150
Natural meadow hay	1 440	1 390	1 250	168 190	163 730
Field straw of autumn-sown grain	2 510	2 550	2 270	731 430	958 430
Field straw of spring-sown grain	1 890	2 200	1 370	2 284 240	2 653 950
Field straw from leguminous plants	1 550	1 790	1 040	40 730	48 900

Number of domestic animals in 1957; the data regarding horses, cattle and sheep relate to the 3rd June the number of hogs and poultry as on the 15th April (see also Tables 8 and 10):

Horses	254 970
Cattle	2 425 670
Of which cows	1 372 730
» » bulls and oxen, 1 year old and over	31 930
» » heifers and steers, 1 year old and over	526 350
» » calves under 1 year old	494 660
Sheep and lambs	143 100
Hogs and pigs	1 855 340
Poultry and chickens	11 274 010

I. Inledning

Enligt den nuvarande organisationen av jordbruksstatistiken skola de grundläggande uppgifterna om arealen för olika ägoslag och antalet brukningsenheter m. m. inom olika storleksgrupper och områden inhämtas vid allmänna jordbruksräkningar. Den första jordbruksräkningen verkställdes år 1927 och följdes av liknande åren 1932, 1937, 1944, 1951 och 1956. Enligt den ursprungliga planen skulle jordbruksräkningar anordnas vart femte år i samband med de allmänna fastighetstaxeringarna. De längre tidsintervallerna till 1944 och 1951 års jordbruksräkningar sammanhänge med att fastighetstaxeringarna på grund av krisförhållandena blevo uppskjutna i två år. Huvudändamålet med dessa totala jordbruksstatistiska undersökningar är således att lämna uppgifter om arealerna av olika ägoslag samt att belysa jordbrukens storleksgruppering och förändringar däri inom olika områden ned till kommuner och församlingar. För de sistnämnda erhållas vid jordbruksräkningarna även uppgifter om åkerjordens användning och antalet husdjur.¹

För att belysa den årliga utvecklingen i fråga om odlingen av olika växtslag och antalet husdjur, ha sedan år 1930 företagits undersökningar varje år. År 1930 föreskrevs, att uppgifter om åkerjordens användning och antalet kreatur senast den 15 juli varje år genom hushållnings-sällskapen skulle inskaffas från omkring en tiondel av samtliga brukningsenheter

med mer än 2 hektar åker. Ur jordbruks-synpunkt mindre betydande områden, såsom städer och köpingar samt vissa delar av Norrland, Dalarna och Värmland, befriades från skyldigheten att lämna dylika uppgifter. Uttagningen av de brukningsenheter, från vilka uppgifter skulle införskaffas, utfördes av de lokala uppgiftsinsamlarna enligt av centralbyrån givna riktlinjer. Centralbyrån angav sålunda urvalets ungefärliga storlek inom varje kommun samt vissa normer för erhållande av största möjliga representativitet hos urvalet beträffande olika delar av kommunerna och olika storleksgrupper.

Med hänsyn till behovet av noggrannare uppgifter under krisåren verkställdes allmänna arealinventeringar och kreatursräkningar under åren 1940—1949 i stället för de tidigare representativa jordbruksräkningarna. Fr. o. m. år 1950 skedde en återgång till representativa jordbruksräkningar men efter andra mer tillförlitliga metoder än tidigare. Särskilda undersökningar¹ företogs år 1949 för att finna lämplig stickprovsmetodik. Därvid eftersträvades en metodik, som förenade kravet på rimlig kostnad och enkelhet med tillfredsställande och mätbar precision. I enlighet med de principer, som härvid godtogos, uttogs för 1950 års arealinventering och husdjursräkning ett stickprov, som omfattade cirka 10 % av totalpopulationen.

Principerna för konstruktionen och uttagningen av detta urval av bruknings-

¹ En fullständigare redogörelse för jordbruksstatistikens organisation återfinnes i Statistisk tidskrift nr 10 år 1953.

¹ En redogörelse för dessa undersökningar har publicerats i Jordbruksekonomiska Meddelanden nr 2 år 1951.

enheter avveko väsentligt från de under 1930-talet tillämpade. Sålunda användes variabla urvalsfraktioner, d. v. s. urvalets relativa storlek växlade mellan olika områden och storleksgrupper. Med utgångspunkt från det ungefärligt fixerade antalet urvalsenheter (brukningsenheter) i hela urvalet eftersträvades en fördelning av dessa på områden och storleksgrupper, som skulle ge största möjliga precision vid skattningarna. Undersökningar ha visat att en god approximation till en optimal fördelning erhålles genom att antalet urvalsenheter göres proportionellt mot åkerarealens fördelning på storleksgrupper och områden. För de viktigare växtslagen och husdjuren ökar nämligen variansen approximativt proportionellt mot åkerarealen. Uttagningen av stickprovet verkställdes centralt av centralbyrån genom slumpmässigt urval storleksgruppvis inom olika områden. Urvalet år 1950 uttogs ur uppgiftsmaterialet till 1949 års allmänna arealinventering, som då mest aktuellt representerade totalpopulationen. Utförligare redogörelse för uttagningen har lämnats i Årsväxten år 1951.

Detta urval användes under åren 1950—1953. Det har varit ett önskemål, att samma urval ej skulle användas under alltför lång period, bl. a. för att en överflyttning i görligaste mån av uppgiftsskyldigheten på andra brukningsenheter inom totalpopulationen skulle kunna ske. Då jordbrukets struktur, t. ex. i fråga om antalet brukningsenheter och deras fördelning på olika storleksgrupper samt åkerarealen, undergår successiva förändringar, erfordras emellertid för uttagning av nya urval aktuella uppgifter om totalpopulationen. Tidigare ha dylika uppgifter kunnat erhållas endast vid totalundersökningar, nämligen de allmänna arealinventeringarna eller

jordbruksräkningarna. Ett annat material rörande totalpopulationen har under senare år insamlats av Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF). Där har upplagts ett hålkortsregister med uppgifter om åkerareal m. m. för samtliga som jordbruk taxerade fastigheter. Detta jordbruksregister erbjuder den stora fördelen, att det fortlöpande aktualiseras och att det uttagning av urval förenklas genom hålkortsuppläggningsen. Statistiska centralbyrån har beretts möjlighet att med hjälp av detta jordbruksregister uttaga nya urval för de jordbruksstatistiska undersökningarna. Under åren 1954—1955 uttogs sålunda ett nytt urval, som därefter använts till större delen av år 1957. Hösten 1957 drogs ur nämnda register ett nytt urval, som använts vid svinräkningen och inventeringen av höstsådden m. m. i oktober 1957. Vid uttagningen av dessa urval tillämpades i huvudsak samma principer som år 1950.

För att belysa *urvalets sammansättning* har i *tab. A* gjorts en sammanställning, som för varje län visar det år 1957 uttagna urvalets absoluta och relativa storlek i förhållande till totala antalet brukningsenheter och hela åkerarealen enligt 1956 års jordbruksräkning.

Urvalets relativa storlek varierar avsevärt mellan de olika områdena. Sålunda omfattade 1957 års urval endast 4,5 % av det totala antalet brukningsenheter i Norrbottens län, medan motsvarande siffra för Södermanlands län utgjorde 21,4 %. I förhållande till 1956 års åkerareal omfattade det uttagna stickprovets areal endast 7,2 % i Västerbottens län men 48,4 % i Södermanlands län. Dessa skiljaktigheter förklaras av att enligt urvalsmetoderna större relativ andel av brukningsenheterna uttagits i de högre

Tab. A. Absoluta och relativa storleken på det år 1957 uttagna urvalet för de årliga jordbruksstatistiska undersökningarna *The number and area of farms in the sample*

Här avses endast brukningsenheter med över 2 hektar åker

Områden	Antal brukningsenheter vid 1956 års jordbruksräkning	Hela åkerarealen vid 1956 års jordbruksräkning, hektar	Uttagna brukningsenheter		Antal uttagna brukn.-enheter i % av antalet vid 1956 års jordbruksräkning	Urvalets åkerareal i % av hela åkerarealen vid 1956 års jordbruksräkning
			Antal	Åkerareal, hektar		
Stockholms län och stad	5 555	140 252	1 095	60 180	19,7	42,9
Uppsala län	5 352	146 641	1 129	62 688	21,1	42,7
Södermanlands län	5 874	167 818	1 256	81 197	21,4	48,4
Östergötlands »	9 735	236 972	1 884	98 305	19,4	41,5
Jönköpings »	13 755	122 826	956	18 219	7,0	14,8
Kronobergs »	11 576	87 596	695	10 146	6,0	11,6
Kalmar »	10 905	173 297	1 403	48 146	12,9	27,8
därav norra delen	3 629	58 684	496	17 224	13,7	29,4
» södra »	7 276	114 613	907	30 922	12,5	27,0
Gotlands län	4 731	82 577	603	20 465	12,7	24,8
Blekinge »	4 767	53 355	449	10 955	9,4	20,5
Kristianstads »	15 507	217 334	1 759	57 076	11,3	26,3
Malmöhus »	15 004	321 841	2 457	127 038	16,4	39,5
Hallands »	10 116	139 423	1 134	34 552	11,2	24,8
Göteborgs o. Bohus län	9 108	85 422	674	11 054	7,4	12,9
Älvsborgs »	19 852	195 462	1 682	31 533	8,5	16,1
därav norra delen	11 182	126 035	1 065	22 988	9,5	18,2
» södra »	8 670	69 427	617	8 545	7,1	12,3
Skaraborgs län	17 834	306 412	2 320	92 741	13,0	30,3
Värmlands »	16 748	167 744	1 453	36 346	8,7	21,7
Örebro »	8 246	141 563	1 116	46 503	13,5	32,8
Västmanlands »	5 863	157 843	1 179	63 818	20,1	40,4
Kopparbergs »	10 284	90 023	750	12 392	7,3	13,8
Gävleborgs »	11 097	101 449	818	13 817	7,4	13,6
Västernorrlands »	14 909	88 898	758	7 557	5,1	8,5
Jämtlands »	9 744	59 877	504	5 471	5,2	9,1
Västerbottens »	18 631	122 929	967	8 892	5,2	7,2
Norrbottens »	12 908	80 444	582	6 771	4,5	8,4
Hela riket	268 101	3 487 998	27 623	965 862	10,3	27,7

storleksgrupperna än i de lägre. Urvalsprocenten för olika storleksgrupper har varierat mellan c:a 3 % i de lägsta storleksgrupperna och 100 % i de högsta. I områden med huvudsakligen små brukningsenheter, såsom Norrland, har ett relativt litet antal brukningsenheter uttagits. Då de högre storleksgrupperna representera större relativ andel av åkerarealen än av antalet brukningsenheter, bli skillnaderna mellan länen större i fråga om åkerarealen än för antalet brukningsenheter. Motsvarande uppgifter bekräftar 1954 års urval, som använts

för flertalet inventeringar och räkningar under år 1957, redovisas i tab. A i Jordbruk och boskapskötsel för närmast föregående år.

Vid arealinventeringarna skattas totalarealer av olika växtslag på grundval av åkerarealen i totalpopulationen. Skattningar görs för varje storleksgrupp inom strata (naturliga jordbruksområden). Därvid användas senast tillgängliga uppgifter om totalpopulationen, nämligen resultaten från den senaste jordbruksräkningen. Under åren mellan jordbruksräkningarna grundas skattning-

arna sålunda på samma åkerareal. De fortgående förändringarna i totalpopulationen kunna ej beaktas vid de årliga skattningarna. Korrigering för det kumulerade resultatet av dessa förändringar under hela perioden (5 år) (nedgång av åkerarealen och ändrad fördelning på storleksgrupper) genomföres de år, då jordbruksräkning verkställles.

Då resultaten av 1956 års jordbruksräkning nu blivit tillgängliga, ha skattningarna för år 1957 kunnat grundas därpå. De tidigare för år 1956 utförda skattningarna, som voro baserade på 1951 års jordbruksräkning, ha vidare korrikerats med hänsyn till de konstaterade förändringarna av totalpopulationen sedan år 1951. De uppgifter om arealer och totalskördar m. m. för detta år, som redovisas i föreliggande publikation, avvika därför något från uppgifterna i publikationerna för år 1956. De nya skattningarna ha för flertalet sädeslag inneburit en reducering av tidigare publicerade areal- och skördeuppgifter beroende på minskning av åkerarealen i totalpopulationen. På grund av att fördelningen av brukningsenheterna på olika storleksgrupper samtidigt ändrats, har reduceringen blivit olika för olika växtslag.

De årliga arealinventeringarna och kreatursräkningarna omfatta ej lägenheter och brukningsenheter med högst 2 hektar åker. För denna storleksgrupp användas senast tillgängliga uppgifter. De för år 1957 redovisade arealerna grunda sig på 1951 års jordbruksräkning. De vid 1956 års jordbruksräkning inhämtade uppgifterna om åkerjordens användning och antalet husdjur avsågo endast brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

Även i fråga om antalet husdjur ha verkställts nya skattningar för år 1956. Det här redovisade antalet avviker där-

för något från tidigare publicerade. Liksom beträffande arealerna ha omräkningarna medfört en reducering. För lägenheter och brukningsenheter med högst 2 hektar åker har använts antalet husdjur enligt 1951 års jordbruksräkning. I fråga om arméns hästar, som redovisas i gruppen lägenheter m. m. med högst 0,25 hektar åker, ha dock inhämtats uppgifter för varje år.

På grund av att de årliga jordbruksstatistiska undersökningarna utföras enligt stickprovsmetod äro de därvid erhållna resultaten behäftade med vissa slumpfel. För hela riket och större områden torde emellertid de relativa medelfelen i de skattade talen vara obetydliga. Variansberäkningar för antalet kor vid husdjursräkningen år 1950 ha givit ett medelfel för hela riket av c:a 0,3 %. Medelfelens relativa storlek hos läns-siffrorna varierade mellan 0,8 och 2,7 %. För växt- och djurslag med ojämn förekomst äro de skattade uppgifterna mera osäkra, särskilt för små områden, vilket bör beaktas vid användningen av uppgifterna.

Arealinventeringar och kreatursräkningar under åren 1950—1955 utfördes med stöd av särskilda kungörelser varje år. År 1956 utfärdades allmänna bestämmelser¹ angående insamlande av årliga uppgifter till rikets officiella jordbruksstatistik, enligt vilka ägare eller brukare av fastighet efter anmodan av statistiska centralbyrån äro skyldiga att lämna uppgift om bl. a. åkerjordens användning och antalet husdjur. Den lokala insamlingen och granskningen av uppgifterna ävilar kommunernas styrelser. Sedan år 1954 infordras i olikhet mot tidigare år uppgifter även från fjällbygden i Jämtlands län samt inlandet i Västerbottens och Norrbottens län.

¹ Kungl. kungörelse den 13 april 1956 (nr 116).

II. Jordbruk

Ägoslag

Uppgifter om arealerna av olika ägoslag ha ej inforrats för år 1957. Fullständiga uppgifter i detta hänseende erhållas endast vid de allmänna jordbruksräkningarna. De i *tab. 1* för län, hushållningsställskapsområden och naturliga jordbruksområden angivna arealerna av kultiverad betesmark, naturlig äng och skogsmark äro oförändrade hämtade från 1956 års jordbruksräkning. I fråga om åkerarealen har ett tillägg gjorts till den areal, som där redovisats.

Vid 1956 års jordbruksräkning erhöles uppgifterna om ägoslagens arealer genom bearbetning av RLF:s jordbruksregister. Detta register avser att omfatta samtliga som jordbruk taxerade fastigheter. Åkerareal kan emellertid även förekomma på »annan fastighet», som ej omfattas av registret. Dylika fastigheter förekomma huvudsakligen i storleksgruppen med högst 2 hektar åker. För att få fullständigare redovisning av åkerarealen och bättre anslutning till tidigare angiven areal har en komplettering verkställt. Sålunda har tillagts åkerarealen för annan fastighet med högst 2 hektar åker enligt 1951 års jordbruksräkning.

För vissa områden avviker arealen av »övrig mark» och hela landarealen från uppgifterna enligt jordbruksräkningen 1956. Uppgifterna om den totala landarealen korrigeras nämligen årligen med

ledning av uppgifter om förändringar, som centralbyrån erhåller från rikets allmänna kartverk.

Beträffande landarealen för hela riket uppstå förändringar genom att mer aktuella uppgifter erhållas vid nymätningar. För län och hushållningsställskapsområden kan arealen dessutom även ändras genom gränsregleringar. Verkställda nymätningar i samband med uppgörandet av nya kartor ha för hittills undersökta områden medfört ändringar av tidigare uppgifter om landarealen. Den för Jönköpings län här redovisade landarealen understiger sålunda motsvarande arealuppgift för år 1956 med 1 530 hektar; resultatet av nymätningar för detta län ha blivit tillgängliga under det senaste året. På grund av att dylika nya uppgifter om landarealen ej erhållas specificerade på olika ägoslag, ha ändringarna reglerats på arealen »övrig mark», som utgör skillnaden mellan hela landarealen och den sammanlagda arealen av de olika ägoslagen.

Då korrigerigering för ändringar i arealerna av olika ägoslag ej kunna göras årligen utan endast vid jordbruksräkningarna, uppstå därvid rätt stora arealändringar, vilka egentligen hänföra sig till samtliga år mellan jordbruksräkningarna.

I nedanstående tablå ha de för år 1957 redovisade arealerna av olika ägoslag i hela riket samt av »övrig mark» och

	1957		1951	
	Hektar	%	Hektar	%
Åker	3 597 940	8,8	3 647 290	8,9
Kultiverad betesmark	184 220 ¹	0,5	188 850	0,4
Naturlig äng	500 250 ¹	1,2	535 090	1,3
Skogsmark	22 505 360 ¹	54,7	22 486 060	54,8
Övrig mark	14 322 110	34,8	14 199 510	34,6
Summa landareal	41 109 880	100,0	41 056 800	100,0

¹ Enligt 1956 års jordbruksräkning .

hela landarealen sammanställts med motsvarande uppgifter enligt 1951 års jordbruksräkning. Såsom framgår därav har en fortsatt nedgång av åkerarealen skett under perioden mellan de två senaste jordbruksräkningarna, nämligen med 49 350 hektar (1,4 %). Denna reducering torde främst sammanhånga med den fortgående rationaliseringen inom jordbruket. Sålunda torde i viss utsträckning förekomma utläggning till betes- och skogsmark av sämre och olämpligt belägen åkerjord. Vidare torde en del åkerareal tagas i anspråk för tomter, upp-lagsplatser, vägbyggnad m. m. Trots att åkerjord delvis nedlagts till betesmark och äng har den sammanlagda arealen kultiverad betesmark och naturlig äng reducerats med 39 470 hektar (5,5 %). Minskningen kommer huvudsakligen på den naturliga ängen och har varit starkast i norrlandslänen. Ängen torde delvis ha fått växa igen och bli skogsmark.

Den förändring av de olika ägoslagens arealer inom län och hushållningssällskapsområden, som i föreliggande publikation konstateras vid jämförelse med tidigare uppgifter, beror i vissa områden även av gränsregleringar. Sålunda har den 1 januari 1957 16 130 hektar av landarealen förts över från Jämtlands län, fjällbygden, till Kopparbergs län, fjällbygden. Överflyttningen har ej berört hela socknar utan delar därav, varför uppgifter saknas om den överförda arealens fördelning på olika ägoslag. Arealförskjutningen har därför i tab. 1 reglerats på arealen »övrig mark».

Tidigare gjordes varje år tillägg till den vid senaste allmänna jordbruksräkning redovisade åkerarealen för därefter nyodlade arealer. Då utvecklingen inom jordbruket för närvarande är sådan, att nedläggning av åkerjord kan antagas förekomma i större utsträckning

än nyodling, har det ej ansetts motive-rat att göra dylika årliga tillägg. I denna publikation har därför ej gjorts något tillägg för under år 1957 nyodlad areal.

För årligen utförda nyodlingar, varom uppgifter erhållas i samband med de definitiva uppgifterna om skörden m. m., lämnas separat redovisning i följande sammanställning, som visar den sammanlagda arealen nyodlad åker 1952—1957 med fördelning på de tre huvudområdena.

	Hektar					
	1952	1953	1954	1955	1956	1957
Södra och mellersta Sveriges slåttbygder	112	126	133	170	79	42
Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder	93	77	47	36	41	19
Norra Sverige	914	959	636	317	434	130
Summa	1 119	1 162	816	523	554	191

Under åren 1952—1957 har enligt inkomna rapporter uppodlats 4 365 hektar åker. Nyodling förekommer huvudsakligen i norra delen av landet, främst i Västerbottens och Norrbottens län. För år 1957 konstateras emellertid en stark minskning i norra Sverige.

Åkerjordens användning år 1957

De i denna publikation redovisade arealerna av olika växtslag år 1957 grundades på arealinventeringen den 3 juni 1957. De därvid inhämtade uppgifterna framgick av uppgiftsformuläret, vilket intogs som bilaga. Antalet brukningsenheter, som anmodades att lämna uppgifter, utgjorde 27 623. Uppgifter erhöles från 26 191 brukningsenheter eller 94,8 % av samtliga uppgiftsskyldiga. Förutom de förändringar, som uppstått

Tab. B. Åkerjordens användning i hela riket år 1957 i jämförelse med år 1956

The use of arable land

Växtslag	År 1957 hektar	År 1956 ¹ hekar	Ökning (+) el. minskn. (-)	
			1956-1957	
			hektar	%
Höstvete	179 980	256 890	- 76 910	- 29,9
Vårvete	153 160	139 900	+ 13 260	+ 9,5
Höstråg	111 030	118 850	- 7 820	- 6,6
Värråg	3 480	3 760	- 280	- 7,4
Summa brödsäd	447 650	519 400	- 71 750	- 13,8
Korn	262 780	239 540	+ 23 240	+ 9,7
Havre	515 200	534 670	- 19 470	- 3,6
Blandsäd	271 770	290 850	- 19 080	- 6,6
Summa fodersäd	1 049 750	1 065 060	- 15 310	- 1,4
Kokärter	14 910	16 220	- 1 310	- 8,1
Foderarter och vicker	11 390	11 090	+ 300	+ 2,7
Summa baljväxter	26 300	27 310	- 1 010	- 3,7
All säd	1 523 700	1 611 770	- 88 070	- 5,5
Potatis	119 280	121 790	- 2 510	- 2,1
Sockerbetor	53 570	50 190	+ 3 380	+ 6,7
Foderrotfrukter	27 070	30 860	- 3 790	- 12,3
Summa potatis och rotfrukter	199 920	202 840	- 2 920	- 1,4
Grönfoder av säd och baljväxter	67 780	78 180	- 10 400	- 13,3
Vall till hö	1 135 800	1 130 150	+ 5 650	+ 0,5
Vall till fröskörd	43 260	28 630	+ 14 630	+ 51,1
Vall till bete o. grönfoder (även till ensilage)	96 790	102 310	- 5 520	- 5,4
Permanent betesvall	182 270	184 970	- 2 700	+ 1,5
Summa foderväxter	1 525 900	1 524 240	+ 1 660	+ 0,1
Höstraps	58 650	8 620	+ 50 030	+ 580,4
Värraps	6 410	5 280	+ 1 130	+ 21,4
Höstrybs	20 220	4 820	+ 15 400	+ 319,5
Värrybs	2 260	1 340	+ 920	+ 68,7
Oljelin	1 750	1 660	+ 90	+ 5,4
Övriga oljväxter	6 570	7 660	- 1 090	- 14,2
Summa oljväxter	95 860	29 380	+ 66 480	+ 226,3
Köksväxter på åkern	10 180	12 140	- 1 960	- 16,1
Andra växtslag	13 280	13 770	- 490	- 3,6
Helträda och tillfälligt obrukad åkerjord	175 500	203 800	+ 25 300	+ 12,4
Varaktigt obrukad åkerjord	53 600			
Summa åker	3 597 940	3 597 940	± 0	± 0

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

på grund av nya skattningar på grundval av 1956 års jordbruksräkning, ha vissa mindre justeringar av de tidigare publicerade resultaten från arealinventeringen i juni 1957 här genomförts. Med ledning av uppgifter i skörderap-

porterna i januari om besädd areal, som ej lämnat mogen skörd, har verkställts en reducering av spannmålsarealen och motsvarande ökning av arealen grönfoder av säd och baljväxter. I fråga om sockerbetor redovisas arealer, som er-

hållits från Svenska Sockerfabriksaktiebolaget.

Uppgifter om åkerjordens användning sommaren 1957 lämnas i *tabellerna 2 och 3 samt B*. I den förstnämnda tabellen redovisas arealerna av olika växtslag för län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. Tab. 3 utgör ett sammandrag därav för hela riket och de tre naturliga huvudområdena med fördelning på grupperna högst 2 och över 2 hektar åker.

I tab. B ha uppgifter om åkerjordens användning år 1957 sammanställts med motsvarande uppgifter för år 1956. Tabellen visar i absoluta och relativa tal förändringarna i jämförelse med detta år.

Brödsädsarealen år 1957 omfattade 447 700 hektar, vilket innebar en nedgång med 71 800 hektar (13,8 %) sedan närmast föregående år. Minskningen kom på höstvetete och råg. Särskilt för höstvetete förelåg en stark arealreducering. Arealen omfattade 180 000 hektar eller 76 900 hektar (29,9 %) mindre än den år 1956 skördade arealen. Odlingen av höstråg uppgick till 111 000 hektar, vilket var 7 800 hektar (6,6 %) mindre än föregående år. Arealen av vårråg gick ned med 300 hektar (7,4 %) och utgjorde 3 500 hektar. Vid jämförelse med år 1956 bör ifråga om höstsäden beaktas, att arealen därav var ovanligt stor år 1956. För vårvetete konstateras en motsatt utveckling. Arealen uppgick till 153 200 hektar och var 13 300 hektar (9,5 %) större än år 1956.

I fråga om de enskilda länen visade samtliga utom Kronobergs län nedgång av höstvetetearealen. I Svealand var den relativa minskningen stor i alla län, medan i Götaland de sydligaste länen visade mindre nedgång. Även för höstråg var arealminskningen större och mera

allmän i Svealand än i Götaland, där arealen ökade i några län. Arealökningen för vårvetete var däremot mera framträdande i Svealand än i Götaland, där en mera olikartad utveckling förelåg. Beträffande vårråg voro förändringarna mera växlande än för övrig brödsäd.

Arealen fodersäd år 1957 uppgick till 1 049 800 hektar och var endast obetydligt mindre än föregående års areal, nämligen 15 300 hektar (1,4 %). Minskningen av fodersädsodlingen hänförde sig till havre och blandsäd. Korn däremot visade en fortsatt utökning. Arealen omfattade nämligen 262 800 hektar, vilket var 23 200 hektar (9,7 %) mera än år 1956. Det är den största areal av denna gröda, som hittills förekommit i landet. Under 1940-talet låg kornarealen i allmänhet under 100 000 hektar. Havrearealen omfattade 515 200 hektar och understeg närmast föregående års areal med 19 500 hektar (3,6 %). Odlingen av blandsäd, 271 800 hektar, var 19 100 hektar (6,6 %) mindre än år 1956.

En jämförelse länsvis för fodersäden visar beträffande korn arealökning i samtliga län utom Östergötlands, Malmöhus och Norrbottens län. Endast i Östergötlands län förelåg en större nedgång av kornarealen. Arealökningen var i vissa län obetydlig. Den för hela riket konstaterade minskningen av havrearealen fördelade sig på flertalet län. Endast i ett fåtal län förelåg ökning. De sydligaste länen i Götaland visade en mera framträdande reduktion av havreodlingen än övriga län. Nedgången av arealen blandsäd var även fördelad på de flesta länen.

Odlingen av *baljväxter* (kokärter samt foderärter och vicker) uppgick år 1957 till 26 300 hektar eller 1 000 hektar (3,7 %) mindre än föregående år. Minskningen kom på kokärter, som omfatta-

de 14 900 hektar eller 1 300 hektar (8,1 %) mindre än år 1956. Arealen av foderarter och vicker, 11 400 hektar, var obetydligt större än i fjol, nämligen 300 hektar (2,7 %).

Den sammanlagda arealen för odlingen av säd och baljväxter (till mognad) år 1957 var 88 100 hektar (5,5 %) mindre än närmast föregående år.

Potatisarealen år 1957 omfattade 119 300 hektar och understeg föregående års areal med 2 500 hektar (2,1 %).

Arealen för *sockerbetor* uppgick till 53 600 hektar, vilket var 3 400 hektar (6,7 %) mer än år 1956. Ökningen kom på samtliga län med sockerbetsodling med undantag av Kronobergs län, där arealen var mycket obetydlig.

Odlingen av *foderrotfrukter*, som föregående år ökade något i motsats till den allmänna utvecklingen under senare år, reducerades år 1957 åter, nämligen med 3 800 hektar (12,3 %). Arealen utgjorde 27 100 hektar.

En successiv reducering har även kännetecknat *vallarna* under de senare åren. För år 1957 konstateras emellertid någon ökning. Arealen för *vall till hö* uppgick till 1 135 800 hektar, vilket var 5 600 hektar (0,5 %) mer än föregående år.

Arealerna för *vall till bete och grönfoder* samt *grönfoder av säd och baljväxter* år 1957, 96 800 respektive 67 800 hektar, minskade jämfört med föregående år, nämligen med 5 500 hektar (5,4 %) respektive 10 400 hektar (13,3 %).

Vallarna till fröskörd och till permanent bete omfattade 43 300 respektive 182 300 hektar, vilket i förhållande till år 1956 innebar en ökning för den förstnämnda grödan med 14 600 hektar (51,1 %) men en minskning för den sistnämnda med 2 700 hektar (1,5 %). Den starka ökningen av arealen för vall till

fröskörd förklaras av att 1956 års areal var ovanligt liten.

Den sammanlagda arealen för *oljeväxter* sommaren 1957 omfattade 95 900 hektar, fördelad på 58 600 hektar höstraps, 20 200 hektar höstrybs, 6 400 hektar vårraps, 2 300 hektar vårrybs, 1 800 hektar oljelin, och 6 600 hektar övriga oljeväxter. Hela oljeväxtarealen var 66 500 hektar (226,3 %) större än år 1956. Av ökningen kom 65 400 hektar på de höstsådda oljeväxterna. Den starka utökningen för dessa slag av oljeväxter förklaras av att 1956 års skördade areal var obetydlig på grund av att större delen av den hösten 1955 besådda arealen utvintrade. I fråga om de vårsådda oljeväxterna förelåg ökning för vårraps, vårrybs och oljelin men nedgång för »övriga oljeväxter», som i huvudsak torde ha avsett vitsenap.

Arealutvidgningen för oljeväxterna fördelade sig i fråga om de höstsådda på de flesta länen. Av den absoluta ökningen kom dock cirka 75 % på Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Malmöhus och Skaraborgs län; särskilt i Östergötlands län ökade arealen mycket starkt. Beträffande de vårsådda oljeväxterna förelåg minskning av arealen i vissa län, däribland Östergötlands, Malmöhus och Skaraborgs län.

I följande tablå har gjorts en sammanställning av arealerna för oljeväxter under de tre senaste åren och den relativa fördelningen av hela arealen oljeväxter på olika slag därav. Fördelningen av den skördade oljeväxtarealen år 1957 på höst- och vårsådda oljeväxter avvек starkt från närmast föregående år. Sålunda var den relativa arealen för de höstsådda avsevärt större år 1957. Detta förklaras av den onormalt stora utvintningen av höstraps och höstrybs vintern 1955—1956. Vid jämförelse med år 1955

Växtslag	Areal, hektar			Procent		
	1957	1956 ¹	1955	1957	1956 ¹	1955
Höstraps	58 650	8 620	65 500	61,2	29,3	64,8
Vårraps	6 410	5 280	4 730	6,7	18,0	4,7
Höstrybs	20 220	4 320	19 740	21,1	16,4	19,5
Vårtrybs	2 260	1 340	2 100	2,4	4,6	2,1
Vitsenap	6 570	7 660	8 160	6,8	26,1	8,1
Oljelin	1 750	1 660	870	1,8	5,6	0,8
Summa	95 860	29 380	101 100	100,0	100,0	100,0

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

konstateras däremot ganska likartad fördelning.

Odlingen av *köksväxter på åkern* minskade betydligt i jämförelse med år 1956, nämligen med nära 2 000 hektar (16,1 %) och utgjorde 10 200 hektar.

Arealen för *andra växtslag*, där bl. a. spånadsväxter ingå, utgjorde 13 300 hektar, vilket var 500 hektar (3,6 %) mindre än närmast föregående år.

Arealen för *heltråda och obrukad åkerjord* redovisades år 1957 på två grupper, nämligen dels heltråda och tillfälligt obrukad åkerjord, dels varaktigt obrukad åkerjord. Den sammanlagda arealen uppgick till 229 100 hektar och översteg föregående års areal med 25 300 hektar (12,4 %). Den fördelade sig på nämnda delgrupper med 175 500 respektive 53 600 hektar. Genom denna särredovisning av varaktigt obrukad åkerjord erhålles möjlighet att bedöma den årliga minskningen av den produktivt använda åkerarealen för åren mellan de allmänna jordbruksräkningarna.

Som *sammanfattning* kan framhållas, att arealdispositionen under år 1957 kännetecknades av en betydande nedgång i odlingen av brödsäd och en mindre reducering av arealen för fodersäd, baljväxter samt potatis och rotfrukter, medan arealen ökade starkt för oljeväxter samt heltråda och obrukad åkerjord. Den sammanlagda arealen foderväxter var i det närmaste oförändrad. I fråga om de enskilda grödorna visade höstvetete en

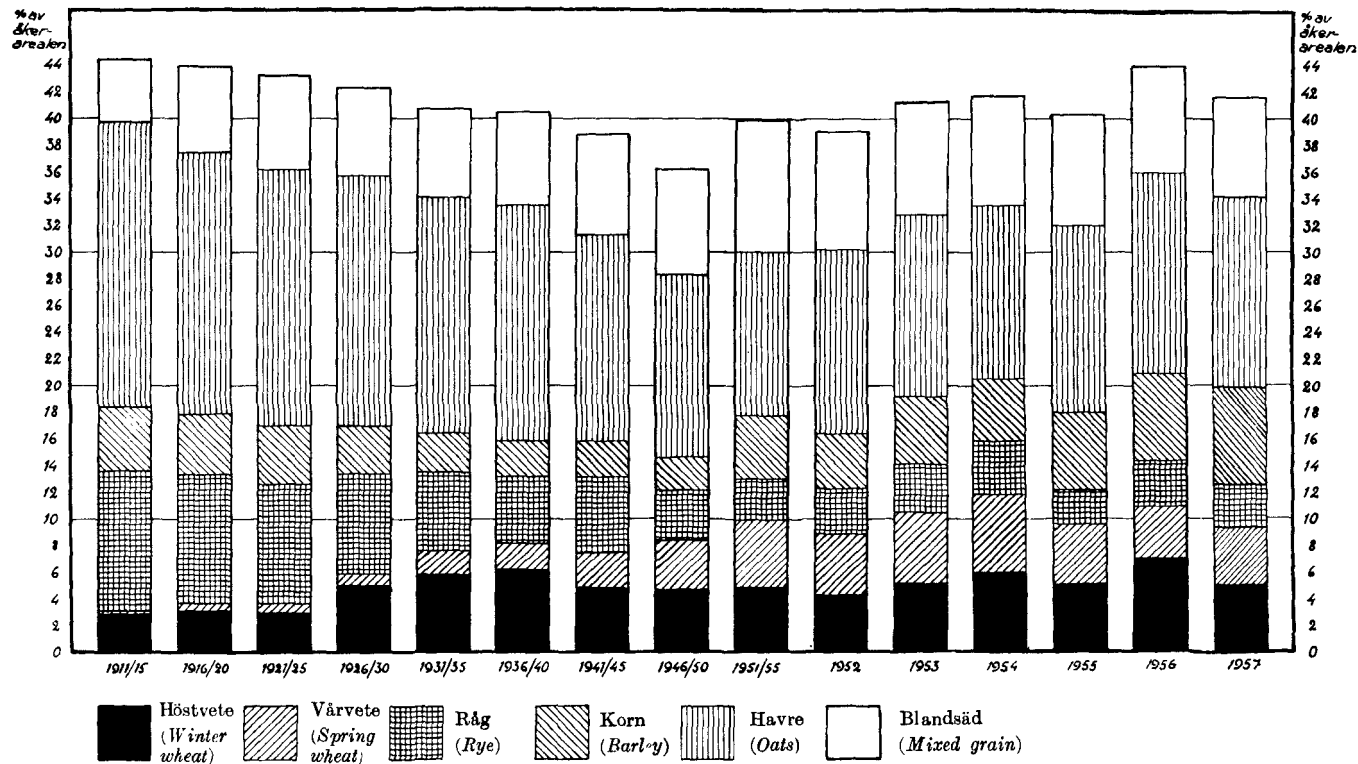
stark nedgång, medan större arealökning förelåg för främst vall till frö samt höstraps och höstrybs.

Den areal för slätterängar, som legat till grund för beräkningen av skörden av hö från naturlig äng, har beräknats på grundval av arealen naturlig äng enligt jordbruksräkningen 1956. Arealen slätteräng har därvid antagits utgöra lika stor del av den naturliga ängen som år 1944, då fördelningen på slätteräng och betesäng senast redovisades. Liksom i fråga om övriga grödor ha tidigare för år 1956 publicerad areal och totalskörd för ängshö korrigerats på grundval av arealen naturlig äng enligt 1956 års jordbruksräkning.

Den relativa odlingen av olika växtslag år 1957 framgår av tab. C, där uppgifter lämnas om de olika växtslagens procentuella andel av åkerarealen för län, hushållningssällskapsområden, naturliga jordbruksområden och hela riket. De olika växtslagens relativa omfattning varierar betydligt mellan olika områden. Veteodlingen hade år 1957 i östra delen av Svealand samt i Östergötlands och Malmöhus län större relativ omfattning än i övriga delar av landet (14—19 %). Odlingen av råg var relativt störst i Kalmar läns södra del, Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län (omkr. 6—9 %). Den relativt största odlingen av korn år 1957 förekom i Gotlands, Malmöhus och Kopparbergs län (10—18 %) samt i Norrland, där kortnet fortfarande

**Diagram I. Arealerna för olika slag av stråsäd i procent av hela åkerarealen under tiden 1911—1957
(för perioden 1911—1955 femårsmedeltal)**

*The areas of different kinds of grain in percent of the total area of arable land for the period 1911—1957
(the period 1911—1955 five years average)*

Tab. C. Åkerjordens användning, i procent, inom län, hushållingssällskspsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1957

Use of arable land, %

Områden	Höstvete	Vårvete	Råg	Korn	Harve	Blandsäd	Kökärter	Foderärter och vikler	All säd till mogen skörd	Potatis	Sokebetor	Foderrotfrukter	Foderav säd	Grönfoder	Vall till hä	Permanent betesvall	Annan vall	Olivväxter	Andra växtslag	Åkerjord och ohjord	Hejrad och ohjord	Varaktigt ohjord	Summa
Stockholms län och stad	8,5	6,2	1,0	4,5	11,3	13,3	1,0	0,1	45,9	2,2	—	0,1	0,9	25,3	4,9	3,2	3,5	0,5	11,0	2,5	100		
Uppsala län	7,6	8,9	0,7	6,4	10,2	16,6	1,4	0,1	51,9	1,3	—	0,1	1,0	20,7	4,7	2,8	5,0	0,2	11,4	0,9	100		
Södermanlands län	9,4	6,5	1,3	4,2	20,7	5,3	1,3	0,3	49,0	1,3	—	0,2	1,4	21,7	5,9	4,1	5,6	0,2	9,7	0,9	100		
Östergötlands län	11,5	7,2	4,7	4,8	13,1	10,2	1,7	0,3	54,1	1,5	—	0,7	1,4	18,0	2,2	4,5	8,2	0,2	2,2	1,0	100		
Norra skogsbygden	7,6	5,2	4,8	3,8	20,2	7,3	0,9	0,2	50,6	1,6	—	0,4	2,1	23,7	3,5	3,8	4,2	0,1	7,6	2,4	100		
Östgötaslätten	13,6	9,2	4,8	5,6	10,9	9,1	2,1	0,3	56,2	1,1	—	0,7	1,2	12,9	2,0	4,9	10,8	0,3	9,4	0,5	100		
Södra skogsbygden	6,8	3,2	4,9	3,4	14,0	17,4	0,8	0,2	50,7	3,0	—	0,9	1,7	30,1	1,9	2,8	2,6	0,0	4,5	1,8	100		
Södra kustlandet	12,0	4,3	1,4	2,7	18,2	9,0	0,9	0,2	48,7	1,5	—	0,3	1,5	25,9	2,5	6,5	4,5	0,1	7,5	1,0	100		
Jönköpings län	1,6	2,8	2,7	3,5	24,4	6,6	0,0	0,3	41,9	4,1	—	1,0	2,3	40,3	4,2	3,0	0,5	0,2	1,3	1,2	100		
Kronobergs län	1,3	2,3	3,1	2,9	23,2	7,3	0,0	0,2	40,3	5,5	0,0	1,4	2,2	36,5	5,4	3,4	0,1	0,1	1,6	3,5	100		
Kalmar län	7,4	4,0	7,6	6,9	12,3	8,2	0,1	0,1	46,5	3,7	1,8	1,2	0,9	26,7	5,2	4,5	2,5	1,1	4,2	1,6	100		
länets norra del	6,4	4,9	4,6	2,5	21,4	6,5	0,4	0,1	46,8	2,6	—	0,8	1,0	30,3	4,2	4,9	2,9	0,1	5,3	1,1	100		
Norra kustlandet	7,9	5,1	4,4	2,6	20,0	6,4	0,5	0,1	47,0	2,2	—	0,7	1,0	29,1	3,9	5,0	3,5	0,1	6,2	1,3	100		
Skogsbygden	1,2	4,5	5,2	2,4	26,2	6,7	—	0,1	46,3	3,9	—	1,5	1,0	34,2	5,1	4,7	0,9	0,0	2,0	0,4	100		
länets södra del	7,8	3,5	9,2	9,2	7,6	9,0	—	0,1	46,4	4,2	2,6	1,4	0,9	24,9	5,7	4,3	2,3	1,7	3,7	1,9	100		
Kalmar slätten	9,4	4,1	11,1	9,5	7,2	9,0	—	0,1	50,4	4,6	0,7	1,3	0,8	21,9	8,3	5,2	2,1	0,6	2,7	1,4	100		
Norra kustlandet	1,5	6,3	4,9	3,1	15,8	7,0	—	—	38,6	6,1	—	0,3	3,2	33,3	4,8	3,3	—	0,0	4,6	5,8	100		
Skogsbygden	2,9	3,6	5,8	5,2	16,0	7,9	—	0,2	41,6	5,7	—	0,6	1,6	34,9	4,9	3,9	0,7	0,1	2,4	3,6	100		
Öland	10,3	2,6	9,9	12,3	1,1	10,0	—	0,1	46,3	2,7	7,1	2,0	0,3	19,9	3,6	3,8	3,9	4,1	5,6	0,7	100		
Gotlands län	9,6	1,8	5,4	18,4	0,6	4,8	0,6	0,2	41,4	1,7	4,2	2,3	0,3	23,1	5,3	4,7	7,8	1,5	6,5	1,2	100		
Blekinge län	4,6	4,9	7,3	8,6	6,8	7,3	—	0,2	39,7	15,3	1,8	1,6	1,4	24,9	7,7	3,5	0,5	0,8	1,5	1,3	100		
Skogsbygden	1,9	3,2	4,8	5,2	11,1	7,5	—	0,1	33,8	12,8	0,2	1,5	1,9	33,2	8,8	3,2	0,2	0,6	1,9	1,9	100		
Slättbygden	6,5	6,0	9,1	10,9	3,9	7,1	—	0,2	43,7	16,9	3,0	1,6	1,1	19,3	7,0	3,8	0,7	0,9	1,2	0,8	100		
Kristianstads län	3,1	3,5	6,8	6,5	4,2	17,3	0,1	0,6	42,1	9,7	5,1	2,3	2,3	22,2	6,5	4,4	1,3	2,1	1,1	0,9	100		
Skogsbygden	0,4	1,3	2,9	4,3	8,0	19,5	0,0	0,2	36,6	10,3	0,5	2,5	2,0	31,8	8,3	4,4	0,2	0,8	0,7	1,5	100		
Mellanbygden	1,5	2,8	11,3	6,5	1,7	16,7	0,1	0,2	40,8	14,0	4,4	2,6	1,9	21,1	6,5	3,7	0,6	2,4	1,0	1,0	100		
Slättbygden	6,7	5,9	5,5	8,2	3,8	16,2	0,2	1,2	47,7	5,1	8,9	1,9	2,9	15,8	5,2	5,1	2,7	2,9	1,4	0,4	100		
Malmöhus län	6,0	7,6	6,0	10,0	3,2	14,4	0,1	0,8	48,1	3,2	10,3	1,7	2,9	14,6	5,7	3,4	5,5	2,8	0,9	0,9	100		
Skogsbygden	1,5	2,8	2,5	7,1	4,5	23,6	—	0,6	42,6	5,9	1,7	3,8	2,7	26,6	8,3	5,3	0,6	0,3	0,5	1,7	100		
Mellanbygden	2,8	4,6	7,7	6,9	2,8	20,4	0,0	0,6	45,8	5,2	5,0	3,6	3,4	21,6	7,6	3,2	1,5	0,8	1,1	1,2	100		
Slättbygden	7,6	9,3	5,8	11,5	3,2	11,1	0,1	0,9	49,5	2,2	13,3	0,8	2,8	10,6	4,6	3,3	7,5	3,8	0,9	0,7	100		
Hallands län	1,2	5,6	5,1	8,1	18,0	8,8	0,0	0,6	47,4	5,2	0,6	2,4	3,2	24,8	7,5	5,3	0,5	0,9	1,0	1,2	100		
Slättbygden	1,7	6,6	6,6	9,2	14,9	9,2	0,0	0,8	49,0	5,4	1,0	2,6	3,5	20,8	8,1	5,5	0,7	1,2	1,1	1,1	100		
Skogsbygden	0,2	2,7	2,6	5,1	23,3	8,5	0,0	0,2	42,6	5,7	0,2	2,7	2,7	32,9	6,7	3,6	0,1	0,1	0,7	1,8	100		
Norra Halland	0,9	5,8	3,3	7,9	22,1	7,4	—	0,4	47,8	3,8	—	1,3	2,6	28,7	6,3	6,3	0,3	1,0	1,0	0,9	100		
Göteborgs och Bohus län	2,3	6,5	1,7	3,8	22,6	5,5	0,0	0,6	43,0	3,6	—	0,5	1,9	31,6	7,5	3,5	0,3	0,6	5,7	1,8	100		

Älvsborgs län	2,1	3,3	1,9	5,1	25,3	3,1	0,0	0,3	41,1	2,9	—	0,4	1,8	38,3	4,9	4,9	0,6	0,1	3,7	1,3	100
länets norra del	2,9	3,5	2,0	5,7	26,1	2,1	0,0	0,4	42,7	1,9	—	0,2	1,9	35,5	4,9	5,4	0,8	0,1	5,2	1,4	100
Slättbygden	3,3	3,1	2,5	6,4	27,8	2,2	0,1	0,6	46,0	1,4	—	0,2	1,7	32,0	5,3	5,9	1,1	0,1	5,4	0,9	100
Dalbygderna	2,1	4,2	1,6	4,9	25,7	2,4	0,0	0,1	41,0	2,5	—	0,3	2,1	36,5	4,9	4,5	0,3	0,1	5,5	2,3	100
Dalslands bergsbygd	2,6	3,6	0,8	4,0	18,0	0,8	0,0	0,2	30,0	2,6	—	0,1	2,5	48,9	3,6	5,3	—	0,1	5,1	1,8	100
Södra höglandet	2,5	3,2	1,3	3,7	33,1	0,9	—	0,3	45,0	5,7	—	0,0	1,1	42,9	2,5	2,1	0,1	0,0	0,2	0,4	100
länets södra del	0,8	3,0	1,7	4,0	23,9	5,0	0,0	0,1	38,5	4,6	—	0,6	1,6	43,2	4,9	4,0	0,2	0,1	1,1	1,2	100
Dalbygderna	1,0	4,9	1,3	6,0	24,6	4,4	0,0	0,2	42,4	3,4	—	0,6	2,3	34,3	9,7	4,4	0,6	0,1	1,5	0,7	100
Södra höglandet	0,7	2,6	1,8	3,7	23,8	5,1	—	0,1	37,8	4,7	—	0,6	1,5	44,7	4,1	3,9	0,2	0,1	1,1	1,3	100
Skaraborgs län	7,3	1,2	4,4	7,0	25,8	3,7	0,3	0,7	50,4	1,7	—	0,4	2,2	26,4	5,3	3,5	2,9	0,1	5,9	1,2	100
Slättbygden	8,7	1,1	4,5	7,1	25,9	3,7	0,4	0,8	52,2	1,2	—	0,3	2,2	24,4	5,1	3,7	3,2	0,1	6,7	0,9	100
Falbygden	4,4	1,0	4,1	7,4	25,2	4,7	0,1	0,3	47,2	2,3	—	0,4	2,0	29,9	6,3	3,4	2,7	0,4	3,7	1,7	100
Nordöstra höglandet	4,2	1,8	5,9	4,5	26,0	1,6	0,1	0,2	44,3	2,4	—	0,3	2,8	31,8	4,9	2,3	1,0	0,4	7,4	2,4	100
Sydöstra höglandet	2,7	1,6	4,2	7,2	26,1	2,9	0,0	0,4	45,1	3,6	—	0,5	2,7	32,8	5,6	2,8	2,5	0,1	2,6	1,7	100
Värmlands län	4,4	1,9	1,5	4,8	20,0	1,5	0,0	0,1	34,2	2,4	—	0,1	1,2	40,2	6,1	5,1	0,3	0,3	7,5	2,6	100
Slättbygden	5,0	3,0	2,1	7,0	22,5	1,9	0,0	0,1	41,6	1,5	—	0,1	1,1	30,7	6,4	6,6	0,6	0,4	8,8	2,2	100
Centr. o. v. Värmland	4,1	1,0	0,9	2,6	18,0	1,0	0,0	0,2	27,8	3,0	—	0,0	1,1	49,0	5,7	4,0	0,1	0,3	6,7	2,3	100
Bergslagen	2,2	1,3	0,7	5,4	16,8	3,2	0,0	0,2	29,8	1,9	—	0,0	1,9	43,9	9,4	4,5	0,1	0,2	3,4	4,9	100
Norra Värmland	2,0	0,7	1,3	1,1	15,4	0,7	0,0	0,2	21,4	5,9	—	0,1	1,6	54,4	2,9	1,7	—	0,0	5,6	6,4	100
Örebro län	4,9	5,7	2,1	8,2	26,6	1,7	0,4	0,2	49,8	2,0	—	0,1	1,1	25,8	4,9	5,0	2,8	0,3	6,8	1,4	100
Södra skogsbygden	3,6	2,7	4,8	7,5	27,4	1,8	0,1	0,2	48,1	3,3	—	0,3	2,0	28,4	5,5	3,0	2,1	0,2	5,5	1,6	100
Slättbygden	6,2	7,7	2,0	8,4	28,0	1,3	0,6	0,2	54,4	1,4	—	0,1	0,7	20,4	4,7	5,2	3,8	0,1	8,4	0,8	100
Bergslagen	2,0	1,9	0,8	8,2	22,4	2,8	0,0	0,0	38,1	2,8	—	0,1	1,8	38,7	5,4	5,6	0,5	0,8	3,4	2,8	100
Västmanlands län	6,6	9,2	0,6	5,9	22,5	6,6	1,3	0,1	52,8	1,0	—	0,0	0,7	22,5	4,4	4,6	3,5	0,1	9,6	0,8	100
Bergslagen	3,4	3,3	0,4	3,4	26,0	4,5	0,3	0,2	41,5	1,4	—	0,0	1,4	36,3	7,2	4,2	0,5	0,1	5,4	2,0	100
Slättbygden	7,0	9,8	0,6	6,2	22,1	6,8	1,4	0,1	54,0	0,9	—	0,1	0,6	21,0	4,1	4,6	3,8	0,1	10,1	0,7	100
Kopparbergs län	3,2	0,2	2,1	13,7	15,5	2,9	0,1	0,1	37,8	2,7	—	0,2	1,9	43,9	3,7	2,1	0,0	0,1	5,4	2,2	100
Bergslagen	1,5	0,7	1,1	7,7	17,8	2,4	0,0	0,0	31,2	3,6	—	0,1	2,9	47,2	4,3	4,5	0,1	0,0	3,4	2,7	100
Östra Dalarna	5,0	0,3	2,4	16,0	19,4	3,9	0,2	0,1	47,3	1,9	—	0,1	1,6	34,3	4,6	2,5	0,1	0,0	6,8	0,8	100
Mellanbygden	1,0	0,1	1,9	12,4	10,0	1,8	—	0,0	27,2	3,6	—	0,4	1,8	56,4	2,2	1,0	0,0	0,1	3,4	3,9	100
Fjällbygden	—	—	—	0,4	1,0	—	—	—	1,4	4,7	—	0,1	7,9	69,0	1,7	2,0	0,0	0,0	6,4	6,8	100
Gävleborgs län	0,9	1,1	0,3	12,5	11,0	5,5	0,1	0,0	31,4	3,3	—	0,1	1,1	51,7	4,4	3,6	0,1	0,1	2,7	1,5	100
Gästrikland	1,7	0,7	0,7	8,8	16,5	3,0	0,1	0,1	32,6	4,3	—	0,1	1,5	45,6	5,3	3,6	0,3	0,1	3,7	2,9	100
Hälsinglands kustland	0,7	0,9	0,2	14,5	9,0	6,6	0,0	0,0	31,9	2,8	—	0,1	0,8	53,6	4,0	3,5	0,0	0,1	2,5	0,7	100
Inlandet	0,2	0,0	—	12,2	5,6	5,9	—	0,0	23,9	3,5	—	0,1	1,8	59,2	4,1	3,8	—	0,1	1,6	1,9	100
Västernorrlands län	0,0	0,1	0,0	9,6	3,4	4,8	0,0	0,1	18,0	4,2	—	0,1	3,8	63,0	4,4	2,7	0,0	0,1	1,3	2,4	100
Kustlandet	0,0	0,2	0,0	10,8	3,6	5,8	0,0	0,1	20,5	4,4	—	0,1	2,5	61,9	4,9	2,8	0,0	0,1	1,0	1,8	100
Inlandet	0,0	0,0	0,0	7,3	3,1	3,2	0,0	0,0	13,6	4,0	—	0,1	6,3	64,7	3,3	2,5	—	0,1	2,0	3,4	100
Silurorrådet	—	—	—	8,2	0,9	1,5	—	—	10,6	4,8	—	0,1	3,3	71,6	4,4	1,7	—	0,1	0,3	3,1	100
Jämtlands län	0,0	0,0	—	10,4	2,1	1,9	—	0,1	14,5	3,3	—	0,1	4,9	68,4	3,3	3,0	—	0,1	0,9	1,5	100
Silurorrådet	0,0	0,0	—	12,9	1,9	2,4	—	0,2	17,4	3,4	—	0,1	3,4	65,9	3,9	4,0	—	0,0	0,7	1,2	100
Mellanbygden	—	—	—	7,2	3,1	1,9	—	0,2	12,4	3,2	—	0,2	7,5	66,6	2,0	2,1	—	0,0	2,0	4,0	100
Fjällbygden	—	—	—	4,9	1,9	0,6	—	0,0	7,4	3,3	—	0,0	7,4	77,4	2,5	0,7	—	0,2	0,4	0,7	100
Västerbottens län	—	—	0,0	12,0	0,6	3,1	—	0,0	15,7	2,9	—	0,1	2,9	68,6	3,3	3,2	0,0	0,1	1,1	2,1	100
Kustlandet	—	—	0,0	14,2	0,6	3,5	—	0,0	18,3	2,5	—	0,1	1,9	67,6	3,4	3,4	0,0	0,0	1,1	1,7	100
Inlandet	—	—	—	1,8	0,7	0,9	—	—	3,4	5,0	—	0,1	7,8	73,4	3,1	2,2	—	0,1	1,0	3,9	100
Norrbottnens län	—	—	0,0	6,5	1,0	2,8	—	0,0	10,3	2,9	—	0,1	1,7	72,2	4,4	2,2	0,0	0,1	2,6	3,5	100
Kustlandet	—	—	0,0	7,7	1,1	3,3	—	0,0	12,1	2,9	—	0,1	1,7	71,0	4,6	2,3	0,0	0,0	2,5	2,8	100
Inlandet	—	—	0,1	0,6	0,7	0,3	—	—	1,7	3,1	—	0,0	2,1	78,0	3,3	2,1	—	0,1	2,8	6,8	100
Hela riket	5,0	4,2	3,2	7,3	14,3	7,6	0,4	0,3	42,3	3,3	1,5	0,8	1,9	31,6	5,0	3,9	2,7	0,6	4,9	1,5	100

i stor utsträckning användes som brödsäd. Havreodlingen omfattade en relativt stor del av åkerarealen särskilt i västra Götaland, Jönköpings och Kronobergs län, norra delen av Kalmar län samt i större delen av Svealand (18—27 %).

I de områden, där havreodlingen hade mindre omfattning, förekom i regel i stället större odling av blandsäd, såsom i Stockholms, Uppsala och Östergötlands län, södra delen av Kalmar län, Kristianstads och Malmöhus län. I Norrland utom Gävleborgs län var odlingen av både havre och blandsäd relativt liten. Potatis odlades relativt mest i Blekinge och Kristianstads län (15 respektive 10 %). Endast på Gotland och Öland samt i Kristianstads och Malmöhus län användes en betydande del av åkerarealen för odling av sockerbetar och foderrotfrukter (sammanlagt 6—12 %). Vall till hö omfattade i samtliga län, med undantag av Örebro och Västmanlands län, större andel av åkern än något annat växtslag. Skillnaderna mellan olika områden i fråga om slättervallens relativa storlek voro emellertid betydande. I Norrland utgjorde nämnda slag av vall omkring två tredjedelar av åkerarealen, men i Malmöhus län knappt 15 %. Odlingen av oljeväxter hade år 1957 den relativt största omfattningen i Östergötlands och Gotlands län (8 %). Under rubriken »andra växtslag», som inrymmer specialodlingar av olika slag, fröodlingar, fruktodlingar m. m., redovisades endast en ringa del av åkerarealen. Den största relativa odlingen därav förekom på Öland (4 %).

En belysning av *spannmålsodlingens utveckling sedan år 1911* erhålles av *diagram 1*, som visar den procentuella andel av hela åkerarealen, som använts för odling av respektive höstvetete, vårvetete, råg, korn, havre och blandsäd

under tiden 1911—1957 (för perioden 1911—1950 enbart femårsmedeltal). Vårvetete och råg uppvisa de största förändringarna. För vårvetete konstateras en avsevärd ökning under ifrågavarande period, medan odlingen av råg gått starkt tillbaka; under de närmaste åren efter 1951 förelåg dock en ökning av rågodlingen, som emellertid avbröts år 1955. Även för vårvetete konstateras detta år ett avbrott i utvecklingen. Efter en fortgående arealutvidgning för vårvetete fram till år 1954, då den hittills största odlingen av denna gröda redovisades, har en tillbakagång skett.

Även kornodlingen har under en lång period undergått minskning men visar för de senaste åren en motsatt utveckling. Höstveteteodlingen var störst under 1930-talet; efter därpå följande nedgång har under de senaste åren en utvidgning av arealen skett. Havreodlingens relativa omfattning har gått tillbaka något sedan år 1911, medan odlingen av blandsäd undergått en mindre ökning.

Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper år 1957

En särskild bearbetning av uppgiftsmaterialet till 1957 års arealinventering har företagits i syfte att belysa växtodlingen inom olika storleksgrupper efter åkerarealen. I *tab. D* redovisas för hela riket i absoluta och relativa tal *arealen av olika växtslag år 1957 inom olika storleksgrupper*. För de storleksgrupper, som voro uteslutna vid arealinventeringen år 1957, har komplettering företagits med ledning av uppgifter från 1951 och 1956 års jordbruksräkningar. Fördelningen av den totala åkerarealen i riket på olika storleksgrupper hänför sig till år 1956, det sista år, för vilket dylika uppgifter föreligga. På grund av den fortgående sammanslagningen av mind-

Tab. D. Åkerjordens användning år 1957 inom olika storleksgrupper, hela riket Use of arable land within different size groups

Växtslag	Absoluta tal									Relativa tal								
	0-2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-30 ha	30-50 ha	50-100 ha	Över 100 ha	Samtliga	0-2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-30- ha	30-50 ha	50-100 ha	Över 100 ha	Samt- liga
Höstvete	468	2 642	12 230	34 930	28 879	33 638	30 648	36 544	179 979	0,4	0,8	1,9	4,1	6,3	7,4	8,3	9,3	5,0
Vårvete	1 479	4 890	12 977	23 319	20 633	27 899	28 023	33 935	153 156	1,4	1,5	2,1	2,7	4,5	6,2	7,6	8,6	4,2
Hösttråg	689	3 766	12 445	27 042	17 731	18 612	14 817	15 932	111 034	0,6	1,2	2,0	3,1	3,9	4,1	4,0	4,1	3,1
Vårtråg	68	309	907	1 029	413	264	319	166	3 475	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
Summa brödsäd	2 704	11 607	38 559	86 320	67 656	80 413	73 807	86 578	447 644	2,5	3,6	6,1	10,0	14,8	17,8	20,0	22,0	12,4
Korn	1 893	12 708	36 386	55 556	35 721	42 033	37 746	40 742	262 785	1,7	4,0	5,7	6,5	7,8	9,3	10,2	10,4	7,3
Havre	10 054	40 627	95 214	135 218	69 127	63 840	51 961	49 159	515 200	9,2	12,7	15,0	15,7	15,1	14,2	14,1	12,5	14,3
Blandsäd	4 507	15 187	49 481	87 035	43 747	37 115	20 526	14 172	271 770	4,1	4,7	7,8	10,1	9,6	8,2	5,5	3,6	7,6
Summa fodersäd	16 454	68 522	181 081	277 809	148 595	142 988	110 233	104 073	1 049 755	15,0	21,4	28,5	32,3	32,5	31,7	29,8	26,5	29,2
Kokärter	19	130	389	2 385	2 354	3 045	3 366	3 224	14 912	0,0	0,1	0,1	0,2	0,5	0,7	0,9	0,8	0,4
Foderkärter och vicker . .	119	354	944	1 969	1 501	2 069	1 700	2 732	11 388	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,7	0,3
Summa baljväxter	138	484	1 333	4 354	3 855	5 114	5 066	5 956	26 300	0,1	0,2	0,2	0,5	0,8	1,1	1,4	1,5	0,7
All säd	19 296	80 613	220 973	368 483	220 106	228 515	189 106	196 607	1 523 699	17,6	25,2	34,8	42,8	48,1	50,6	51,2	50,0	42,3
Potatis	10 479	16 335	26 397	29 815	12 395	10 708	7 186	5 963	119 278	9,5	5,1	4,2	3,5	2,7	2,4	2,0	1,5	3,3
Sockerbetor	596	1 329	4 280	11 668	9 784	11 160	7 098	7 650	53 565	0,5	0,4	0,7	1,3	2,1	2,5	1,9	2,0	1,5
Foderrotfrukter	1 266	2 522	6 501	8 499	3 277	2 552	1 187	1 264	27 068	1,2	0,8	1,0	1,0	0,7	0,5	0,3	0,3	0,8
Summapotatis o. rotfrukter	12 341	20 186	37 178	49 982	25 456	24 420	15 471	14 877	199 911	11,2	6,3	5,9	5,8	5,5	5,4	4,2	3,8	5,6
Grönfoder	3 348	10 210	15 050	18 304	7 885	5 658	3 518	3 809	67 782	3,0	3,2	2,4	2,1	1,7	1,3	1,0	1,0	1,9
Vall till hö	66 085	171 659	286 083	291 012	115 683	92 263	59 388	53 674	1 135 797	60,1	53,6	45,0	33,9	25,3	16,1	13,6	31,6	31,6
Vall till fröskörd	80	766	2 933	6 989	5 951	8 750	9 040	8 751	43 260	0,1	0,2	0,5	0,8	1,3	1,9	2,4	2,2	1,2
Vall till grönfoder och bete (även ensilage)	1 276	5 398	17 426	28 285	14 910	11 381	8 547	9 572	96 795	1,2	1,7	2,7	3,3	3,3	2,5	2,3	2,4	2,7
Permanent betesvall	2 108	9 084	24 326	44 045	24 035	23 101	21 436	34 133	182 268	1,9	2,8	3,8	5,1	5,2	5,1	5,8	8,7	5,0
Summa foderväxter	72 897	197 117	345 818	388 635	168 464	141 153	101 879	109 939	1 525 902	66,3	61,5	54,4	45,2	36,8	31,3	27,6	27,9	42,4
Hösttraps	179	126	362	3 806	6 573	12 575	15 697	19 336	58 654	0,2	0,0	0,1	0,4	1,4	2,8	4,2	4,9	1,6
Vårtraps	12	—	37	201	490	1 001	2 089	2 577	6 407	0,0	—	0,0	0,0	0,1	0,2	0,6	0,7	0,2
Höstrybs	52	66	67	1 404	2 435	4 021	5 210	6 964	20 219	0,1	0,0	0,0	0,2	0,5	0,9	1,4	1,8	0,6
Vårtrybs	8	—	58	194	415	486	553	549	2 263	0,0	—	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Oljelin	8	—	18	94	200	599	461	367	1 747	0,0	—	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Övriga oljeväxter	38	129	6	451	866	1 578	1 524	1 979	6 571	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,4	0,4	0,5	0,2
Summa oljeväxter	297	321	548	6 150	10 979	20 260	25 534	31 772	95 861	0,3	0,1	0,1	0,7	2,4	4,5	6,9	8,1	2,7
Köksväxter på åkern	951	1 007	896	1 906	1 506	1 058	1 299	1 553	10 178	0,9	0,3	0,1	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4	0,3
Andra växtslag	587	774	1 275	1 842	1 931	1 969	1 981	2 923	13 282	0,5	0,3	0,2	0,2	0,4	0,4	0,5	0,7	0,3
Helträd och obrukad åkerj.	3 572	6 147	15 921	33 535	24 640	29 561	29 971	32 159	175 506	3,2	1,9	2,5	3,9	5,4	6,6	8,1	8,2	4,9
Varaktigt obrukad åkerjord	..	14 115	12 439	9 717	4 892	4 335	4 366	3 736	53 600	—	4,4	2,0	1,2	1,1	1,0	1,2	0,9	1,5
Summa åker	109 941	320 280	635 050	860 250	457 974	451 271	369 607	393 566	3 597 939	100	100	100	100	100	100	100	100	100

re jordbruk till större brukningsenheter sker årligen förskjutningar i storleksgruppfördelningen. Den relativa fördelningen på olika växtslag inom storleksgrupperna, som är grundad på 1957 års uppgifter, beröres ej av förändringar i åkerarealen inom grupperna.

Av tabellen framgå vissa karakteristiska skillnader mellan de olika storleksgrupperna i fråga om åkerjordens relativa användning. Odlingen av brödsäd, baljväxter och oljeväxter samt förekomsten av helträda och obrukad åkerjord synas öka med åkerarealen. Ett motsatt förhållande kännetecknar odlingen av potatis och rotfrukter samt foderväxter. Fodersädsarealens relativa andel av åkerarealen är något mindre i de två lägsta storleksgrupperna men varierar endast obetydligt mellan övriga storleksgrupper. I fråga om de enskilda växtslagen konstateras mindre samvariation med åkerarealen för råg än för vete. De tre slagen av fodersäd visa olika förhållande till åkerarealens storlek. Den relativa omfattningen av kornodlingen ökar med åkerarealen, medan havreodlingen har ungefär samma omfattning i de olika storleksgrupperna med undantag av den lägsta gruppen, där något mindre andel av åkern användes här för. Blandsäd odlas relativt mest på de medelstora brukningsenheterna. Potatisodlingen sjunker starkt, när åkerarealen ökar. Detsamma gäller även för vall till hö. Den för vall till frö och permanent betesvall använda andelen av åkerarealen ökar däremot från lägre till högre storleksgrupper.

Ängens användning

Vid de allmänna jordbruksräkningarna inhämtas uppgifter om ängsarealen, tidigare fördelad på slätteräng, kultiverad betesäng och annan betesäng.

Områden	Kultiverad betesmark %	Slätteräng %	Övrig naturlig äng %
Stockholms län och stad	37,0	10,8	52,2
Uppsala län	26,2	14,9	58,9
Södermanlands län	34,8	4,3	60,9
Östergötlands län	26,3	6,9	66,8
Jönköpings län	36,7	14,3	49,0
Kronobergs län	35,9	15,6	48,5
Kalmar läns norra del	34,7	5,5	59,8
Kalmar läns södra del	9,5	12,3	78,2
Gotlands län	36,1	6,2	57,7
Blekinge län	23,7	8,7	67,6
Kristianstads län	42,0	5,0	53,0
Malmöhus län	43,7	9,4	46,9
Hallands län	41,4	10,4	48,2
Göteborgs och Bohus län	22,6	10,6	66,8
Älvsborgs läns norra del	19,1	18,0	62,9
Älvsborgs läns södra del	37,5	13,6	48,9
Skaraborgs län	30,3	4,9	64,8
Värmlands län	11,0	25,5	63,5
Örebro län	30,7	11,4	57,9
Västmanlands län	28,1	14,3	57,6
Kopparbergs län	3,3	54,1	42,6
Gävleborgs län	7,8	34,8	57,4
Västernorrlands län	7,3	42,8	49,9
Jämtlands län	19,2	27,1	53,7
Västerbottens län	48,0	19,2	32,8
Norrbottnens län	22,0	60,8	17,2
Hela riket år 1956	26,9	17,1	56,0
» » » 1951	26,1	18,6	55,3
» » » 1944	13,7	25,4	60,9

Vid 1951 och 1956 års jordbruksräkningar ändrades specificeringen till kultiverad betesmark och naturlig äng. Då uppgift om arealen slätteräng erfordras för uppskattning av skörden av hö från naturlig äng, har en beräkning av arealen slätteräng gjorts. För varje hushållningssällskapsområde har arealen naturlig äng enligt 1956 års jordbruksräkning uppdelats propotionellt mot fördelningen på slätteräng och »annan betesäng» enligt 1944 års jordbruksräkning. Det är emellertid sannolikt, att den sålunda beräknade arealen slätteräng är för stor. Av den naturliga ängen torde betydligt mindre del nu användas för slätter än år 1944. I ovanstående tablå har för varje hushållningssällskapsområde den sammanlagda arealen äng (inklusive kultiverad betesmark) fördelats pro-

centuellt på kultiverad betesmark, slätteräng och övrig naturlig äng.

Enligt den här beräknade fördelningen utgjorde år 1956 kultiverad betesmark 26,9, slätteräng 17,1 och övrig naturlig äng 56,0 % av den sammanlagda arealen. Motsvarande tal åren 1951 och 1944 voro 26,1, 18,6 och 55,3 % respektive 13,7, 25,4 och 60,9 %. Den relativa arealen kultiverad betesmark har således ökat betydligt sedan år 1944 men nästan hela ökningen inträffade före år 1951. I Götaland och större delen av Svealand är arealen slätteräng, trots den antagna överskattningen av arealen, förhållandevis liten, i många områden mindre än 10 %. I Kopparbergs län och Norrland har slätterängen större relativ omfattning.

Hösten 1957 besådda arealer

Liksom tidigare under en följd av år verkställdes även år 1957 inom Götaland, Svealand och Gävleborgs län en särskild inventering i oktober av de arealer, som besåts med höstvetete, höstråg, höstraps och höstrybs. Denna undersökning utfördes enligt samma metod och grundades på samma representativa urval av brukningsenheter som arealinventeringen den 3 juni 1957. Resultaten av inventeringen för hela det undersökta området redovisas i följande tablå, där jämförelse göres med motsvarande uppgifter för år 1956.

	Besådd areal, hektar, hösten		För- ändring i %
	1957	1956 ¹	
Höstvetete	116 550	185 990	- 37,3
Höstråg	92 380	113 820	- 18,8
Summa höstsäd . .	208 930	299 810	- 30,3
Höstraps	75 490	59 760	+ 26,3
Höstrybs	34 250	22 720	+ 50,7
Summa höstsådda oljeväxter	109 740	82 480	+ 33,1

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

Höstsådden år 1957 verkställdes i stora delar av landet under ogynnsamma väderleksförhållanden. Endast i de sydligaste och sydöstra länen kunde den beträffande höstsåden utföras under tillfredsställande betingelser. I övriga områden blev sådden av höstsäd försenad och delvis förhindrad på grund av den regniga väderleken. Höstsådden av oljeväxter, som sker tidigare, kunde i allmänhet verkställas före regnperioden och under gynnsamma väderleksförhållanden.

I de 20 län, som inventeringen omfattade, besåddes hösten 1957 sammanlagt 208 900 hektar med höstsäd, vilket innebar en minskning med icke mindre än 90 900 hektar (30,3 %) i jämförelse med hösten 1956. Nedgången var betydligt större för höstvetete än höstråg. Arealen minskade för höstvetete med 69 400 hektar (37,3 %) och för höstråg med 21 400 hektar (18,8 %). Reduceringen av höstsädsarealen framstår som ännu mera markerad, om hänsyn tas till att arealen för år 1956 var betydligt lägre än medeltalet för de senast föregående fem åren (1952—1956).

Odlingen av höstsådda oljeväxter, som sammanlagt omfattade 109 700 hektar, var 27 300 hektar (33,1 %) större än motsvarande areal år 1956. Arealökningen utgjorde för höstraps 15 700 hektar (26,3 %) och för höstrybs 11 500 hektar (50,7 %).

Det bör observeras, att uppgifterna om de höstsådda arealerna kunna vara behäftade med viss osäkerhet, beroende på att höstsådden stundom ej är helt avslutad vid tidpunkten för inventeringen.

Odlingen av vallfrö år 1957

I samband med inventeringen av de hösten 1957 besådda arealerna infordra-

des särskilda uppgifter om de arealer, som under sommaren 1957 hade använts för odling av frö av timotej, rödklöver, alsikeklöver och annat vallfrö inom Götaland och Svealand. I följande tablå redovisas resultaten av denna inventering jämte motsvarande arealer, erhållna vid liknande undersökningar åren 1956 och 1955. Nedanstående uppgifter avse hela Götaland och Svealand.

År	Timotej- frö, hektar	Rödklö- verfrö, hektar	Alsike- klöverfrö, hektar	Annat vallfrö, hektar
1957 .	14 770	28 750	3 780	4 360
1956 ¹	14 770	12 590	980	3 080
1955 .	17 010	17 590	2 910	3 160
Förändring i % i förh. till				
1956 .	+ 0	+ 128,4	+ 285,7	+ 41,6
1955 .	- 13,2	+ 63,4	+ 29,9	+ 38,0

I jämförelse med år 1956 förelåg arealökning för samtliga slag av vallfrö med undantag av timotejfrö. Arealen utvidgades mycket starkt för övriga vallfröslag, nämligen med 128 % för rödklöverfrö, 286 % för alsikeklöver och 42 % för annat vallfrö. Ökningen förklaras delvis av att odlingen var förhållandevis liten år 1956 på grund av dålig utveckling av förstaårsvallarna. Även i förhållande till år 1955 konstateras utökad odling av vallfrö. Ökningen var dock för klöverfrö betydligt mindre än i jämförelse med år 1956.

Utsäde

År 1946 inhämtades genom hushållningssällskapens sockenombud uppgifter angående utsädesmängden per hektar. De sålunda erhållna uppgifterna ha legat till grund för beräkningen av utsädesmängderna även år 1957. I efterföljande sammanställning angivas medeltalen för *utsädet per hektar för hela riket*.

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

Växtslag	Utsäde per hektar, kg
Höstvete	218
Vårvete	226
Höstråg	199
Vårråg	201
Korn	197
Havre	223
Blandsäd	214
Säd till bete och grönfoder	250
Ärter	238
Vicker	208
Potatis	2 151

I tab. 4 meddelas de för län och hushållningssällskapsområden beräknade totala utsädesmängderna för 1957 års skörd. I samma tabell ingå även uppgifter för hela riket om motsvarande utsädesmängder under några föregående år. I följande tablå ha sammanställts *de två senaste årens totala utsädeskvantiteter för hela riket*.

Växtslag	År 1957 Ton	År 1956 ¹ Ton
Höstvete	39 150	56 000
Vårvete	35 250	31 620
Höstråg	22 080	23 650
Vårråg	690	760
Korn	53 030	47 190
Havre	115 120	119 230
Blandsäd	58 390	62 240
Säd till bete och grönfoder	16 890	19 540
Kokärter	3 500	3 860
Foderärter och vicker	2 510	2 470
Potatis	257 350	261 970

Skörd per hektar och totalskörd

Enligt år 1956 utfärdade föreskrifter² skola årliga uppgifter om skörden insändas till hushållningssällskapen av dess underavdelningar. Sedan sällskapen granskat uppgifterna skola dessa insändas till statistiska centralbyrån.

I de definitiva uppgifterna om skörden m. m. under närmast föregående år, vilka avgivas årligen senast den 15 januari, meddelas uppgifter om skörden per hektar för alla sädeslag, för potatis, sockerbeter, foderrotfrukter, hö från odlad jord och från naturlig äng

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

² Kungl. kungörelse den 13 april 1956 (nr 116).

två närmast föregående åren samt medeltalen för tioårsperioden 1947—1956 och femårsperioden 1952—1956.

I jämförelse med år 1956 var medelhektarskörden för hela riket år 1957 lägre för samtliga sädeslag med undantag för höstvetete samt för vårsådda oljeväxter, potatis och halm. För vårvete, havre, kokärter, vårraps, vårrybs, oljelin och potatis var försämringen betydande, över 20 %. Avsevärt högre hektaravkastning lämnade däremot hösträbs, höstrybs och sockerbeter. I fråga om foderrotfrukter och hö förelåg en mindre förbättring, medan höstvetete lämnade samma skördeutbyte. I förhållande till år 1955 var däremot hektarskörden år 1957 högre för samtliga angivna växtslag med undantag av vitsenap. Vid denna jämförelse bör emellertid ihågkommas, att 1955 års hektarskördar voro mycket låga på grund av den onormalt torra väderleken.

I jämförelse med medelskördarna för tioårsperioden 1947—1956 förelågo i huvudsak endast mindre avvikelser i båda riktningarna. För vissa grödor var 1957 års hektaravkastning lägre men för andra högre än tioårsmedeltalet. Medelhektarskörden för samtliga sädeslag år 1957 var ca 1 % lägre i genomsnitt för åren 1947—1956. I tablån göres även jämförelse med medelhektarskördarna för den närmast föregående femårsperioden. Där konstateras lägre avkastning år 1957 för flertalet sädeslag och potatis, medan oljeväxter utom vitsenap samt rotfrukter och hö gävo något bättre skördeutbyte.

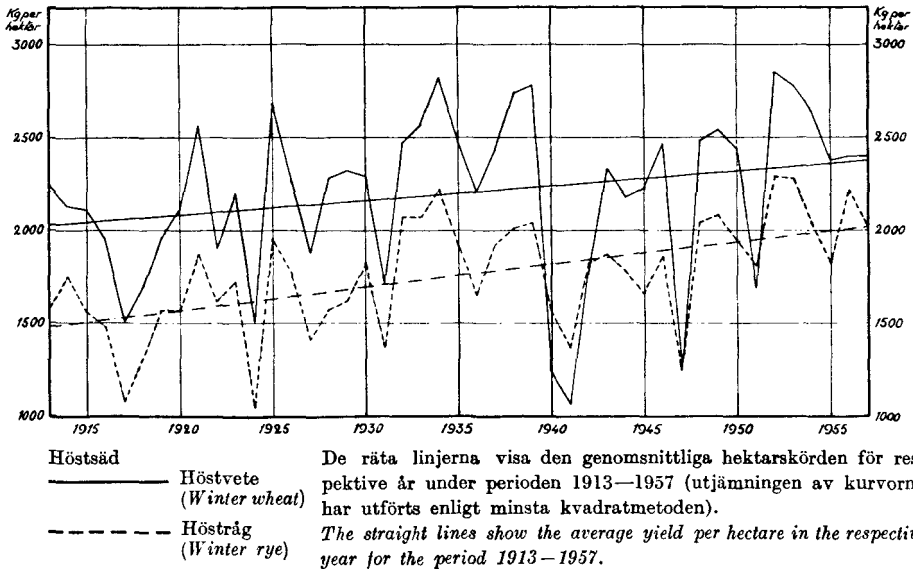
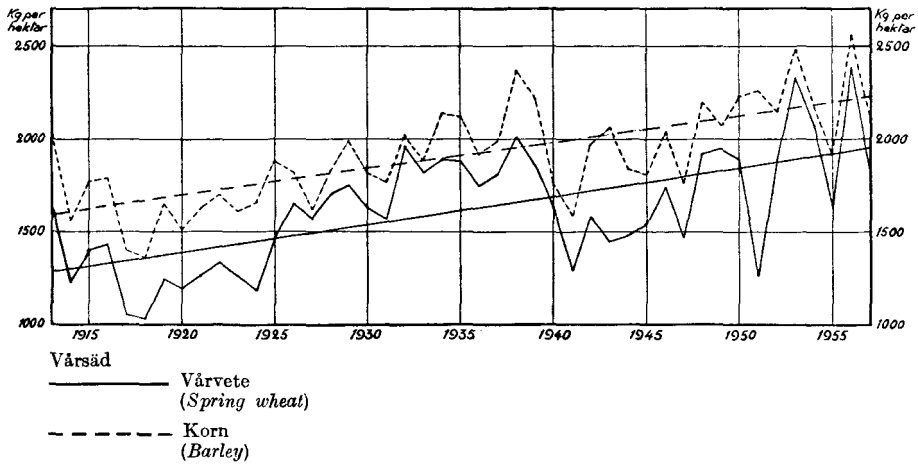
Vid sidan av de årliga variationerna i avkastningen per hektar har en fortgående ökning av hektarskördarna ägt rum. För höstvetete och höstråg samt vårvete och korn belyses denna utveckling för tiden 1913—1957 i *diagram* 2. Detta visar dels de årliga växlingarna i hek-

taravkastningen och dels den genomsnittliga förändringen under hela perioden. Utjämningskurvorna har utförts enligt minsta kvadratmetoden. Den sålunda beräknade genomsnittliga årliga ökningen av hektarskörden för ifrågasvarande period utgjorde för höstvetete 8,4 kg, för höstråg 12,8 kg, för vårvete 15,2 kg och för korn 14,4 kg. En framträdande skillnad konstateras mellan höstsäd och vårsäd i fråga om de årliga variationerna; dessa äro betydligt större för höstsäden. Särskilt höstvetete uppvisar stor känslighet för de årliga skördebetingelserna, medan särskilt korn men även vårvete synes vara mera stabilt i detta hänseende.

Hektarskördarnas storlek år 1957 inom län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden redovisas i *tab. 5*. Betydande skillnader föreligga mellan dels olika län och dels olika delar inom länen. I Götaland och Svealand uppvisa slättbygdsområdena för sädeslagen och oljeväxterna högre avkastning per hektar än övriga områden. I Norrland, där odlingen domineras av korn, havre, blandsäd, potatis och vallhö, konstateras för år 1957 i vissa fall högre skördeutbyte i inlands- än i kustområdena. I fråga om potatis och vallhö hade skogsbygderna även i landet i övrigt ofta större hektaravkastning än slättbygderna.

Såsom framgår av *tab. 5* erhöilo endast de två sydligaste länen över 3 000 kg per hektar för höstvetete (Kristianstads län 3 200 kg och Malmöhus län 3 700 kg). Dessa områden hade även det bästa skörderesultatet för vårvete, 2 300 respektive 2 700 kg per hektar. Med undantag av Blekinge län låg hektarskörden i samtliga övriga län under 2 000 kg. I fråga om höstråg redovisas över 2 000 kg per hektar i de två skånelänen samt i Got-

Diagram 2. Skörden per hektar av höstvetete, höstråg, vårvete och korn åren 1913—1957
Yield per hectare in 1913—1957

lands, Östergötlands och Örebro län. I fråga om fodersäden uppgick hektaravkastningen till 2 000 kg eller däröver i rätt många län beträffande korn men för samtliga slag av fodersäd endast i Södermanlands, Östergötlands och Malmöhus län. I sistnämnda län lämnade fodersäden betydligt högre avkastning än i landet i övrigt. För potatis konstateras stora växlingar i hektarskörden mellan olika län. I Uppsala län understeg den 4 000 kg men uppgick i Blekinge län till över 17 000 kg. Hektaravkastningen av vallhö var i allmänhet god, men endast i ett fåtal län översteg den 4 000 kg, nämligen i Jönköpings, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Hallands län samt Göteborgs och Bohus län.

För att lämna en mera överskådlig bild av skördeutfallet i olika delar av landet ha i *tab. E* de naturliga områdena sammanförts till *ett mindre antal produktionsområden*; skörden per hektar för de viktigare växtslagen utom sockerbeter och oljeväxter har där angivits dels i absoluta tal, dels i relativa tal, varvid medelhektarskörden för hela riket satts lika med 100. Såsom framgår av tabellen var hektarskörden år 1957 för flertalet växtslag större än riksmedeltalet i områdena Skåne-Hallands slättbygder, Östgötaslätten och Sydsvenska mellanbygden. Särskilt i det förstnämnda området var hektaravkastningen för de i tabellen angivna grödorna avsevärt större än i genomsnitt för hela riket. För övriga områden var hektaravkastningen större än den genomsnittliga för riket endast för något enstaka växtslag. I fråga om brödsäden voro skillnaderna mellan slättbygdsområdena i södra och mellersta Sverige och övriga områden större än för övriga växtslag. För vallhö konstateras betydligt mindre samband mellan hektarskörden och områdenas karaktär och läge. Detta gäller i

viss mån även potatis, som i de två nordligaste länen lämnade ungefär lika eller högre skörd per hektar än medeltalet för hela riket, medan Mälar- och Hjälmabygden hade endast omkring hälften så stor skörd.

De stora variationerna mellan olika områden i hektaravkastningen för sädeslagen orsakas normalt främst av skiljaktigheter i jordmån och klimat. För enskilda år kunna emellertid skillnaderna i hektarskörden mellan olika områden utjämnas eller förstoras genom olikheter i väderleksförhållandena. Sålunda bidrogo de jämförelsevis goda bärgningsförhållandena i bl. a. sydligaste Götaland och delar av Östergötland under hösten 1957 till det ovan konstaterade goda skördeutfallet i dessa områden i jämförelse med medeltalen för hela riket.

Totalskörden år 1957 av olika växtslag redovisas i *tab. F*, där en jämförelse även göres med den preliminärt beräknade skörden för samma år samt de definitiva uppgifterna om skörden år 1956 och medelskörden för tioårsperioden 1947—1956 och femårsperioden 1952—1956.

I *tab. G* redovisas den totala skörden år 1957 inom län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden.

Beträffande skörden av sockerbeter ha uppgifter erhållits från Svenska Sockerfabriksaktiebolaget, avseende de till fabriken levererade kvantiteterna. Vidare ha, såsom förut nämnts, uppgifter om totalskörden av spånadväxter samt vissa uppgifter om skörden av oljeväxter erhållits från vederbörande centrala organisationer.

De definitiva skördeuppgifterna bruka under normala år visa relativt små avvikelser från de preliminära uppgifterna.

Tab. F. Totalskörden i hela riket åren 1957 och 1956 samt medelskörden 1947/56 och 1952/56
Crops

Växstlag	År 1957		År 1956 ¹	I medeltal åren		År 1957, om		
	Definitiva uppgifter	Preliminära uppgifter		1947/56	1952/56	1956 =100	1947/ 56 =100	1952/ 56 =100
Höstvete	432 830	435 940	616 360	434 030	525 250	70	100	82
Vårvete	278 130	304 180	334 870	311 760	364 390	83	89	76
Höstråg	225 990	233 910	262 360	242 020	257 860	86	93	88
Vårråg	4 220	4 080	5 070	4 600	4 640	83	92	91
Summa brödsäd	941 170	978 110	1 218 660	992 410	1 152 140	77	95	82
Korn	556 930	560 460	612 690	318 260	435 590	91	175	128
Havre	847 400	849 120	1 132 870	823 400	864 420	75	103	98
Blandsäd	547 690	552 680	698 410	624 590	655 100	78	88	84
Summa fodersäd	1 952 020	1 962 260	2 443 970	1 766 250	1 955 110	80	111	100
Kokärter	18 930	17 480	27 470	19 980	20 160	69	95	94
Foderärter och vicker .	17 860	16 110	19 760	15 720	14 720	90	114	121
Summa baljväxter	36 790	33 590	47 230	35 700	34 880	78	103	105
All säd	2 929 980	2 973 960	3 709 860	2 794 360	3 142 130	79	105	93
Potatis	1 497 810	1 429 610	2 012 300	1 725 250	1 632 790	74	87	92
Sockerbetor	2 102 740	2 028 410	1 786 410	1 767 350	1 778 290	118	119	118
Foderrotfrukter	909 560	949 760	1 030 590	1 414 680	1 056 960	88	64	86
Summa potatis och rotfrukter	4 510 110	4 407 780	4 829 300	4 910 280	4 468 040	93	92	101
Hö från odlad jord . .	4 189 490	4 201 640	3 840 150	4 286 610	4 287 620	109	98	98
» » naturlig äng . . .	168 190	175 040	163 730	..	179 730	103	..	94
Summa hö	4 357 680	4 376 680	4 003 880	..	4 467 350	109	..	98
Halm av höstsäd . . .	731 430	..	958 430	774 270	852 470	76	94	86
» » vårsträsäd . . .	2 284 240	..	2 653 950	2 150 470	2 284 000	86	106	100
» » baljväxter . . .	40 730	..	48 900	38 270	37 860	83	106	108
Summa halm	3 056 400	..	3 661 280	2 963 010	3 174 330	83	103	96
Höstraps	2 122 060	2 14 120	..	98 120	864	..	124
Vårrips	2 7570	2 7 950	..	9 380	95	..	81
Hösttrybs	2 34 610	2 5 870	..	23 570	590	..	147
Vårtrybs	2 1 920	2 1 510	..	2 010	127	..	96
Oljelin	2 2 270	2 2 840	..	7 860	80	..	29
Vitsenap	2 8 870	2 10 790	..	15 790	82	..	56
Summa oljväxter	..	177 300	43 080	..	156 730	412	..	113
Spånadslin:								
frö ⁴	3 190	3 310	..	2 250	96	..	142
tåga och lin brisë	1 320	2 410	..	2 990	55	..	72
blånor	820	1 130	..	73	73	..	
Hampa:								
frö ⁵	50	30	..	90	167	..	56
tåga	80	70	..	70	114	..	114
blånor	700	690	..	730	101	..	96
Tobak	420	..	380	330	300	111	127	140
Klöver- och gräsfrö . .	10 330	..	9 010	12 910	10 990	115	80	94

¹ Tidigare publicerade uppgifter för 1956 korri-
gerade, se sid. 4. — ² Tröskad ej vattenhaltsbe-
stämd vara. — ³ Avser frö med 18 % vattenhalt.
— ⁴ Frö av spånadslin användes till närmare hälft-

ten för utsäde. Utsädesfröet beräknas hålla en vat-
tenhalt av 12—14 %, det övriga 9 %. — ⁵ Hamp-
frö, varav större delen användes till utsäde, beräk-
nas hålla en vattenhalt av 12—14 %.

För år 1957 konstateras för de flesta grödorna endast mindre skillnader. I fråga om brödsäden ligger skörden enligt de definitiva skördeuppgifterna med undantag av vårråg lägre än den preliminärt beräknade. Endast för vårvete är nedgången mera framträdande (över 8 %), medan försämringen för höstvete och höstråg samt fodersäd var obetydlig. En mindre ökning förelåg för baljväxterna. Förbättrat skörderesultat konstateras vidare för potatis och sockerbetor, under det att foderrotfrukterna lämnade något lägre skörd, än de preliminära siffrorna visade. I fråga om höskörden äro de definitiva siffrorna endast obetydligt lägre än de preliminära.

Såsom framgår av tab. F var den totala skörden år 1957 mindre än närmast föregående år för flertalet växtslag. Skördeökning konstateras endast för sockerbetor, hö samt vissa slag av oljeväxter. För flertalet växtslag var minskningen ganska stor, för höstvete 30 och för havre 25 %. Den för flertalet växtslag konstaterade lägre avkastningen per hektar, var den främsta orsaken till skördeminskningen. I fråga om höstvete förklaras nedgången enbart av arealminskning, men beträffande vårvete, korn, foderärter och vicker samt vissa slag av vårsådda oljeväxter helt av lägre hektaravkastning. För övriga sädesslag samt potatis och foderrotfrukter orsakades minskningen av både sämre skördeutbyte och mindre areal. Den starka skördeökningen för höstsådda oljeväxter berodde huvudsakligen av arealutvidgning.

Vid jämförelse med medelskördarna för den närmast föregående tio- och femårsperioden konstateras, att 1957 års skörd var lägre för flertalet grödor. Avvikelserna voro dock mindre än i förhållande till 1956 års skörd. För vissa

sädesslag var 1957 års skörd lika stor eller större än tioårsmedeltalet. Kornskörden var avsevärt större än ifrågavarande medelskördar.

Den totala veteskörden år 1957 uppgick till 711 000 ton, rågskörden till 230 000 ton och hela brödsädsskörden till 941 000 ton. I jämförelse med år 1956 förelåg minskning för vete med 240 000 ton (25 %), för råg med 37 000 ton (14 %) och för hela brödsädsskörden med 277 000 ton (23 %). Mer än hälften av nedgången kom på skörden av höstvete, som var 184 000 ton eller 30 % lägre än år 1956. Den totala skörden av brödsäd understeg medelsköörden för åren 1947—1956 och 1952—1956 med 5 respektive 18 %. Brödsädsskörden fördelade sig år 1957 med 76 % på vete och 24 % på råg mot 78 respektive 22 % år 1956. Motsvarande genomsnittliga tal för åren 1947—1956 och 1952—1956 voro 75 och 25 % respektive 77 och 23 %.

Den totala skörden av fodersäd år 1957, uppskattad till 1 952 000 ton, understeg 1956 års skörd med 492 000 ton eller 20 %. Den översteg däremot medelsköörden för den närmast föregående tioårsperioden med 11 % och var av ungefär samma storlek som medeltalet för åren 1952—1956. Nedgången i förhållande till närmast föregående år var förhållandevis liten för korn, nämligen 9 % mot 25 respektive 22 % för havre och blandsäd. Kornskörden år 1957 var trots nedgång i hektaravkastningen betydligt större än tio- och femårsmedeltalen, beroende på att större arealer odlas nu än tidigare.

Skörden av ärter och vicker, som beräknas till sammanlagt 37 000 ton, var 22 % lägre än år 1956 men 3 respektive 5 % större än medelskördarna för närmast föregående tio- och femårsperiod.

Hela skörden av säd utgjorde enligt uppskattningarna 2 930 000 ton, vilket var 780 000 ton eller 21 % mindre än föregående år men 5 % mer än tioårsmedeltalet. I jämförelse med femårsmedeltalet förelåg en minskning med 7 %.

Skörden av potatis och rotfrukter uppskattas till sammanlagt 4 510 000 ton eller 319 000 ton, 7 %, mindre än föregående år; den var 8 % mindre än tioårsmedeltalet men 1 % större än medelskörden för de närmast föregående fem åren. Nedgången kom på skörden av potatis och foderrotfrukter, som var 26 respektive 12 % mindre än år 1956. Skörden av sockerbetor var däremot 18 % större än föregående år. Den totala skörden av vallhö, 4 189 000 ton, var 349 000 ton eller 9 % större än föregående år men understeg tio- och femårsmedeltalen med 2 %. Skörden av ängshö var 3 % större än år 1956 men 6 % mindre än femårsmedeltalet. Hela skörden av hö uppgick till 4 358 000 ton och visade samma avvikelser från jämförelsetalen som vallhö.

Halmskörden, sammanlagt 3 056 000 ton, var 17 % mindre än år 1956; den var 3 % större än tioårsmedeltalet men 4 % mindre än femårsmedeltalet.

Med ledning av de av hushållnings-sällskapens underavdelningar verkställda uppskattningarna av hektarskörden (för vitsenap preliminär uppgift från Sveriges Oljeväxtintressenter) beräknas skörden av oljeväxter år 1957 till preliminärt 177 000 ton, vilket är 134 000 ton mer än den i tabell F för år 1956 redovisade skörden. De i tabellen angivna skördeuppgifterna för år 1957, som för raps, rybs och oljelin avse tröskad, ej vattenhaltsbestämd skörd, äro emellertid ej direkt jämförbara med uppgifterna för år 1956, som avse skörd med 18

% vattenhalt. De här redovisade skördeuppgifterna för år 1956 grunda sig på arealer enligt 1956 års arealinventering och definitiva uppgifter om hektarskörden från Sveriges Oljeväxtintressenter. Vid en jämförelse grundad på de preliminära uppgifterna om hektarskörden år 1957 och motsvarande uppgifter för år 1956 erhålles en skördeökning av 141 000 ton.

Skörden av spånadsväxter var i fråga om lin mindre men för hampa större än år 1956. Vallfröskörden var 15 % större än föregående år men understeg medelskörden för åren 1947—1956 och 1952—1956 med 20 resp. 6 %. Ökningen i förhållande till år 1956 förklaras huvudsakligen av arealökning. Tobaksskörden år 1957 uppgick enligt uppgift från Svenska Tobaksmonopolet till 420 ton mot 380 ton år 1956.

För att erhålla ett sammanfattande mått på skördens storlek ha de olika växtslagen med hänsyn till deras fodervärde omräknats till *skördeenheter*. Därvid har följande skala använts: en skördeenhet = 1 kg råg, vete, korn, ärter och vicker, 1,2 kg havre, 1,1 kg bland-säd, 4 kg potatis och sockerbetor, 10 kg foderrotfrukter, 2,2 kg hö från odlad jord, 2,5 kg hö från naturlig äng, 5 kg halm av höstsäd, 4 kg halm av vårstråsäd, 3,5 kg halm av baljväxter, 12 kg blast av sockerbetor samt 15 kg blast av foderrotfrukter. Blasten har för sockerbetor beräknats till 50 % av den uppgivna skörden av betor och för foderrotfrukter till 20 % av foderrotfruktskörden. Potatisblasten har icke medräknats. Beträffande avkastningen av betet på vallar och ängar erhållas numera direkta uppgifter i de definitiva skörde-rapporterna i januari.

Efter sålunda gjord omräkning av

halm, blast, samt bete och grönfoder lämnade något större skörd. Minskningen uppgick för spannmål till 718 milj. enheter (20,8 %) och för potatis och rotfrukter till 62 milj. enheter (5,9 %). Ökningen utgjorde för hö och halm 18 milj. enheter (0,7 %), för blast 12 milj. enheter (13,6 %) och för bete och grönfoder 128 milj. enheter (8,8 %).

Totalavkastningen år 1957 översteg medeltalet för tioårsperioden 1947—1956 med 30 milj. enheter (0,3 %) men understeg medeltalet för närmast föregående femårsperiod med 192 milj. enheter (2,2 %). Vid denna jämförelse har hänsyn ej tagits till avkastningen av oljeväxter. Medräknas oljeväxterna, omräknade till skördeenheter enligt vad ovan angivits, uppgick totalavkastningen år 1957 till 9 060 milj. enheter mot 9 380 milj. enheter för år 1956.

Enligt de definitiva uppgifterna om skörden lämnade höskörden och betet år 1957 följande avkastning i milj. skördeenheter räknat: första skörd och efterslätter på slättervall 1 904 och på slätteräng 67, bete på slättervall 979, på betesvall 494, på slätteräng och övrig naturlig äng 341 samt på kultiverad betesmark 259. Den beräknade avkastningen av betet per hektar utgjorde i medeltal för hela riket: för bete på slättervall 860, på betesvall 1 770, på slätteräng och övrig naturlig äng 680 samt på kultiverad betesmark 1 400 skördeenheter mot resp. 800, 1 520, 650 och 1 280 skördeenheter år 1956.

I tab. G meddelas för riket, län och hushållningssällskapsområden uppgifter om den beräknade *avkastningen, uttryckt i skördeenheter per hektar*, år 1957 och under tioårsperioden 1947—1956 och femårsperioden 1952—1956. Vid beräkningen av hektaravkastningen för hela åkern ha emellertid arealerna

för olje-, spånads- och köksväxter samt »andra växtslag» frändragits åkerarealen, på grund av att hänsyn här ej kunnat tagas till skörden av dessa växtslag. Vidare har uteslutits arealen varaktigt obrukad åkerjord. För hela riket uppgick den sålunda beräknade avkastningen per hektar åker år 1957 till 2 380 och per hektar äng till 980 skördeenheter mot resp. 2 460 och 920 år 1956, 2 280 och 800 i medeltal under tioårsperioden 1947—1956, samt 2 370 och 870 i genomsnitt under femårsperioden 1952—1956. Avkastningen på den areal, som användes för sädesodling år 1957 (halmen även medräknad) uppgick till 2 280 skördeenheter per hektar. Potatis- och rotfruktarealens avkastning inklusive blast utgjorde 5 460 skördeenheter och den för foderväxter (hö, bete och grönfoder) använda arealen lämnade 2 350 skördeenheter per hektar. Liksom tidigare hade Malmöhus län den högsta avkastningen per hektar åker, nämligen 4 240 skördeenheter, medan den lägsta hektaravkastningen år 1957, 1 410 skördeenheter, redovisas för Kopparbergs län.

Med användande av uppgifterna i tab. G har avkastningen per hektar åker beräknats i procent av den genomsnittliga avkastningen för tioårsperioden 1947—1956 och femårsperioden 1952—1956 för varje hushållningssällskapsområde. Resultaten därav angivas i efterföljande tablå.

Hektaravkastningen för hela riket år 1957 var 4,4 % större än medeltalet för den närmast föregående tioårsperioden och ungefär lika som femårsmedeltalet. I förhållande till tioårsmedeltalet hade de flesta länen i Svealand samt länen i södra och mellersta Norrland lägre avkastning per hektar år 1957. I vissa län var dock avvikelserna obetydliga.

Tab. G. Åkers och den naturliga ängens avkastning, i skördeenheter per hektar, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1957
Crop units per hectare

Områden	Åkerjordens avkastning på											Naturliga ängens avkastning			
	areal för säd till mogen skörd			areal för potatis och rotfrukter			areal för foderväxter			hela åkerarealen ¹					
	1957	Medel-tal 1947/56	Medel-tal 1952/56	1957	Medel-tal 1947/56	Medel-tal 1952/56	1957	Medel-tal 1947/56	Medel-tal 1952/56	1957	Medel-tal 1947/56	Medel-tal 1952/56	1957	Medel-tal 1947/56	Medel-tal 1952/56
	Stockholms län o. stad	2 210	2 290	2 400	2 340	3 110	3 110	2 670	2 350	2 350	2 110	2 120	2 130	1 240	1 000
Uppsala län	1 980	2 560	2 760	1 110	3 000	2 950	2 330	2 280	2 250	1 830	2 210	2 300	1 110	940	970
Södermanlands »	2 370	2 370	2 560	2 700	2 610	2 590	2 770	2 500	2 500	2 260	2 210	2 300	1 120	1 110	1 010
Östergötlands »	2 750	2 650	2 810	3 000	3 840	3 710	2 530	2 330	2 460	2 440	2 380	2 500	970	960	1 010
Jönköpings »	1 900	1 830	1 850	3 030	3 440	3 420	2 290	2 180	2 240	2 130	2 080	2 100	950	780	840
Kronobergs »	1 860	1 880	1 820	3 520	3 710	3 560	2 810	2 620	2 660	2 420	2 350	2 310	1 260	900	940
Kalmar »	2 110	1 980	2 100	5 140	4 460	4 400	2 320	2 210	2 280	2 310	2 180	2 230	760	690	700
därav norra delen	1 880	1 880	1 940	2 250	3 020	2 970	2 370	2 260	2 350	1 990	1 980	2 020	810	770	770
södra delen	2 220	2 340	2 200	5 750	4 840	4 750	2 290	2 200	2 240	2 470	2 300	2 350	730	660	680
Gotlands län	2 620	2 320	2 530	6 750	5 090	5 410	2 840	2 410	2 640	2 890	2 490	2 680	1 120	770	950
Blekinge »	2 590	2 330	2 600	4 940	4 300	4 280	2 500	2 560	2 710	2 940	2 790	2 930	980	780	900
Kristianstads »	2 770	2 600	2 840	6 150	5 430	5 440	2 510	2 540	2 660	3 250	3 080	3 190	1 100	940	1 050
Malmöhus »	3 580	3 330	3 480	9 140	7 790	7 810	2 710	2 730	2 740	4 240	3 990	3 960	1 570	1 380	1 430
Hallands »	2 360	2 360	2 490	4 530	4 130	3 980	2 730	2 380	2 570	2 670	2 450	2 620	1 090	920	1 030
Göteborgs och Bohus län	1 930	1 870	2 010	3 080	2 960	2 900	2 450	2 280	2 410	2 100	2 020	2 110	960	910	1 020
Älvsborgs län	1 640	1 680	1 790	2 710	3 000	2 840	2 450	1 800	2 120	2 020	1 810	1 910	1 020	770	850
därav norra delen	1 630	1 730	1 900	2 200	2 940	2 650	2 490	1 890	2 080	1 970	1 730	1 890	1 010	720	870
södra delen	1 650	1 560	1 570	3 070	3 050	2 980	2 390	2 120	2 160	2 110	1 950	1 950	1 020	810	830
Skaraborgs län	2 330	2 060	2 250	3 070	3 300	3 100	2 360	2 170	2 390	2 210	2 010	2 180	980	820	940
Värmlands »	1 380	1 530	1 560	1 750	2 640	2 630	1 910	1 720	1 840	1 560	1 540	1 610	650	520	560
Örebro »	2 050	2 140	2 240	1 670	2 750	2 750	2 460	2 430	2 440	2 040	2 150	2 180	1 020	950	1 020
Västmanlands »	1 570	2 290	2 510	1 280	2 590	2 720	2 670	2 170	2 320	1 760	2 020	2 190	1 070	930	1 050
Kopparbergs »	1 050	1 770	1 900	1 750	3 050	3 190	1 800	1 940	1 960	1 410	1 830	1 890	810	590	670
Gävleborgs »	1 590	1 670	1 710	2 040	3 050	3 230	2 310	2 170	2 290	2 000	2 020	2 090	670	550	610
Västernorrlands »	1 840	1 820	1 780	2 700	3 010	2 980	1 840	1 870	1 850	1 850	1 890	1 840	780	720	730
Jämtlands »	2 450	2 370	2 300	3 650	3 740	3 860	2 000	2 230	2 030	2 100	2 280	2 110	660	800	790
Västerbottens »	2 100	2 140	1 930	2 320	4 050	3 900	2 100	1 730	1 730	2 080	1 860	1 810	750	510	540
Norrbottnens »	2 260	1 940	1 800	3 900	3 520	3 420	1 970	1 800	1 690	2 010	1 820	1 700	770	690	760
Hela riket	2 280	2 280	2 420	5 460	4 890	4 920	2 350	2 190	2 250	2 380	2 280	2 370	980	800	870

¹ Utom arealen för vall till fröskörd, olje-, spånads- och köksväxter, andra växtslag samt varaktigt obrukad åker.

Områden	Avkastningen i % av medeltalet för	
	1947/56	1952/56
Stockholms län och stad	99,5	99,1
Uppsala län	82,8	79,6
Södermanlands län	102,3	98,3
Östergötlands län	102,5	97,6
Jönköpings län	102,4	101,4
Kronobergs län	103,0	104,8
Kalmar läns norra del	100,5	98,5
Kalmar läns södra del	107,4	105,1
Gotlands län	116,1	107,8
Blekinge län	105,4	100,3
Kristianstads län	105,5	101,9
Malmöhus län	106,3	107,1
Hallands län	109,0	101,9
Göteborgs och Bohus län	104,0	99,5
Älvsborgs läns norra del	113,9	104,2
Älvsborgs läns södra del	108,2	108,2
Skaraborgs län	110,0	101,4
Värmlands län	101,3	96,9
Örebro län	94,9	93,6
Västmanlands län	87,1	80,4
Kopparbergs län	77,0	74,6
Gävleborgs län	99,0	95,7
Västernorrlands län	97,9	100,5
Jämtlands län	92,1	99,5
Västerbottens län	111,8	114,9
Norrbottnens län	110,4	118,2
Hela riket	104,4	100,4

Skillnaden var störst i Uppsala, Västmanlands och Kopparbergs län, 13—23 %. I jämförelse med medeltalet för femårsperioden 1952—1956 hade samtliga län i Svealand något lägre avkastning, medan i större delen av Götaland skördeutbytet var ungefär lika eller något större än medeltalet. I Norrland förelåg underskott i sydligaste delen, obetydlig avvikelser i mellersta länen och överskott i de två nordligaste länen.

Skördens beskaffenhet

Uppgifter om skördens beskaffenhet och sädeslagens medelvikt lämnas av hushållningssällskapens lokalombud i samband med de definitiva uppgifterna om skörden. På grundval härav ha i *tab. 7* för de olika hushållningssällskapsområdena sammanställts uppgifter rörande skördens bärgning och beskaffenhet. Vidare ha medeltal uträknats för spannmålens vikt per hektoliter inom olika områden. Dessa framläggas i *tab. 13*, där beträffande rikssiffrorna även jämförelsetal från föregående år meddelas. I nedanstående tabell angivas riksmåttal för hektolitervikten åren 1957 och 1956 samt för tioårsperioden 1947—1956 även som maximi- och minimisiffror för hushållningssällskapsområdena under de båda senaste åren.

Hektolitervikten år 1957 var för samtliga sädeslag lägre än närmast föregående år. Försämringen torde förklaras av de ogynnsamma väderleksförhållandena under hösten 1957, som i hög grad nedsatte sädens kvalitet.

För att man skall erhålla en uppfattning om kvaliteten hos årets brödsäds-skörd inom olika områden av landet ha liksom under flera föregående år kvalitetsundersökningar verkställt av Sveriges utsädesförenings cereallaboratorium i Svalöv. En kort redogörelse för re-

Växtslag	Medelvikt			Maximum		Minimum	
	(kg)			(kg)		(kg)	
	År 1957	År 1956 ¹	Åren 1947/56	År 1957	År 1956	År 1957	År 1956
Höstvete	72,5	75,2	76,4	75,4	77,8	65,1	58,0
Vårvete	72,6	75,9	76,5	75,6	80,2	56,1	55,0
Höstråg	68,5	70,1	71,5	70,8	73,2	62,2	64,4
Vårråg	67,1	67,7	68,6	70,0	70,6	55,0	55,0
Korn	62,9	64,3	64,4	67,0	67,8	51,8	53,6
Havre	47,4	49,1	49,1	52,8	52,9	42,1	40,5
Blandsäd	55,1	55,9	56,7	59,0	61,0	45,4	48,3
Kokärter	76,0	78,5	78,9	78,3	80,0	70,0	67,6
Foderärter o. vicker	74,6	75,6	76,6	78,8	81,0	53,5	53,0

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

sultaten av dessa undersökningar har ställts till centralbyråns förfogande och publicerats i den preliminära redogörelsen Årsväxten 1957.

Beträffande *väderleksförhållandena och växtlighetens utveckling* under produktionsåret 1956/57 har en detaljerad redogörelse lämnats i Årsväxten 1957. Här må endast återgivas en kortfattad översikt; i övrigt hänvisas till nämnda publikation.

Sådden av höstvetete och höstråg hösten 1956 kunde i allmänhet verkställas under gynnsamma väderleksförhållanden. På grund av sen skörd blev den dock delvis försenad. Även för höstsådden av oljeväxter voro betingelserna goda. De utvecklades också gynnsamt under hösten. Övervintringen för höstsådden var för riket i dess helhet något bättre än normalt, särskilt i södra Götaland rapporterades god övervintring. Även i fråga om oljeväxterna var övervintringen gynnsam. Den var liksom för höstsåden bättre i Götaland än i Svealand. Vallarna uppgåvos i allmänhet ha övervintrat tillfredsställande. Mindre skador förekommo dock på förstaårsvallarna.

I mitten av juli rapporterades, att höstsåden hade lidit av torra i södra Götaland och av kylig väderlek i övriga delar av landet men ansågs dock löva god avkastning. Med undantag av de sydligaste länen blev vårsådden försenad; särskilt i Norrland förelåg stark försening. Den kyliga väderleken under försommaren hämmade utvecklingen för vårsåden men utsikterna ansågos dock goda i juli utom i Norrland, där farhågor uttalades för mognaden. Potatis och rotfrukter uppgåvos av samma orsaker som för vårsåden vara försenade. I södra Götaland hade potatisen lidit av torra. Under förutsättning av gynnsam vä-

derlek under sensommaren ansågos dock skördeutsikterna goda utom i Norrland. I fråga om vallar och ängar rapporterades i Svealand och Götaland, att förstaårsvallarna delvis varit ojämna, medan äldre vallar hade lämnat god avkastning. I Norrland var förhållandet omvänt. Med undantag av södra Götaland rapporterades, att skörden och bärgningen av höet hade försenats på grund av ogynnsam väderlek.

Särskilt i Norrland förelåg stark försening. I fråga om oljeväxterna rapporterades i juli gynnsam utveckling, framförallt för de höstsådda. För de vårsådda, som hade lidit mera av kylan och torkan, voro utsikterna ej lika goda.

I slutet av augusti rapporterades gynnsam utveckling under sensommaren för såväl höst- som vårsåden. Värme och nederbörd hade drivit på växtligheten. I Norrland hade utsikterna förbättrats betydligt. För riket som helhet betecknades skördeutsikterna för de flesta sädeslagen som medelmåttiga eller något bättre. Potatisen hade i stor utsträckning angripits av bladmögel; särskilt i Svealand hade angreppen varit svåra. Skördeutsikterna ansågos där betydligt sämre än i juli, medan en förbättring rapporterades i Norrland. För rotfrukterna förelåg en förbättring av utsikterna. I fråga om vallar och ängar uppgavs, att höskörden kvantitativt blivit god men att kvaliteten i stora delar av landet blivit nedsatt på grund av dåligt bärgningsväder. De höstsådda oljeväxterna hade blivit välbärgade och hade lämnat god skörd. Även för de vårsådda ansågos utsikterna ganska goda.

De förväntningar på ett gott skörderesultat, som i slutet av augusti rapporterades i hela landet, blevo emellertid ej förverkligade. På grund av onormalt regnig väderlek under september blev skör-

den och bärningen av säden mycket försvårad och försenad. I skörderapporterna i mitten av oktober uppgavs för stora delar av landet, att säden blivit mycket groddskadad. Av brödsäden var endast en mindre del kvarnduglig. I de nederbördsrikaste områdena, nordvästra Götaland, stora delar av Svealand, särskilt Västmanlands och Uppsala län, samt i sydligaste Norrland, hade ej all säd kunnat bärgas. Endast i de sydligaste och sydöstra delarna av Götaland samt delar av Östergötlands län rapporterades i huvudsak tillfredsställande bärning. Även skörden av potatis hade försvårats av de ogynnsamma väderleksförhållandena. Skador av brunröta rapporterades förekomma i hela landet. Rotfrukterna väntades däremot lämna gott skördeutbyte. Kvaliteten på höskörden uppgavs i vissa områden vara betydligt nedsatt. Den rikliga nederbörden hade gynnat återväxt och bete. Vallarna hade emellertid blivit delvis söndertrampade under betesgången. För de höstsådda oljeväxterna rapporterades gott skördereultat. De vårsådda hade liksom säden försämrats efter augusti.

Allmän skördesiffra

I den preliminära redogörelsen Årsväxten 1957 redovisade statistiska centralbyrån allmänna omdömen om skördeutfallet år 1957 på grundval av skördesiffror enligt årsväxt- och skörderapporterna vid mitten av oktober. Nämnade omdömen utgjorde medeltal för län och hela riket av de av hushållningssällskapens lokalombud församlingsvis avgivna, i siffror uttryckta omdömena om skörden och skördeutsikterna enligt följande skala: 5 = mycket god skörd, 4 = god skörd, 3 = medelmåttig skörd (medelskörd), 2 = betydligt under me-

delskörd, 1 = nära missväxt och 0 = fullständig missväxt.

Enär årsväxtrapporterna för den 15 oktober icke kunde grundas på en slutgiltig kännedom om skördens storlek och beskaffenhet, ha de däri meddelade skördesiffrorna omräknats med hänsyn till de i denna berättelse föreliggande definitiva hektarskördarna. Omräkningen har utförts med ledning av förhållandet mellan de preliminära och definitiva hektarskördarna för hela riket.

För bete och grönfoder från odlad jord, avkastning från naturlig äng och halm saknas skördesiffror. Beträffande de förstnämnda två grödorna ha använts på ovan angivet sätt korrigerade skördesiffror för hö från odlad jord respektive naturlig äng. För halm av höstsäd, vårsäd och baljväxter ha skördesiffror beräknats med ledning av dels medelhektarskördarna för nämnda slag av halm under åren 1947—1956, dels medeltalen av skördesiffrorna under samma period för höstsäd, vårsäd och baljväxter samt dels halmskörden per hektar år 1957.

I efterföljande tablå redovisas sålunda beräknade skördesiffror för den defini-

Växtslag	Beräknad skördesiffra för den definitiva skörden	Andel i totalskörden i medeltal under tiden 1947—1956, %
Höstvete	2,7	5,0
Vårvete	2,2	3,6
Höstråg	2,6	2,8
Värråg	2,4	0,1
Korn	2,6	3,7
Havre	2,4	7,9
Blandsäd	2,6	6,5
Kökärter	2,3	0,2
Foderarter och vicker	2,8	0,2
Potatis	2,6	5,0
Socketbetor	3,4	5,9
Foderrotfrukter	2,9	1,8
Hö från odlad jord	3,1	22,5
Bete o. grönfoder från odlad jord	3,1	19,2
Avkastning från naturlig äng	2,6	7,5
Halm av höstsäd	2,8	1,8
> > vårsäd	2,7	6,2
> > baljväxter	2,7	0,1

tiva skörden. Vidare anges i tablån de olika växtslagens relativa andel av totalskörden, uttryckt i skördeenheter i medeltal under åren 1947—1956.

För att erhålla en allmän skördesiffra för hela skörden har ett vägt medeltal av ovan angivna skördesiffror beräknats med användning av de olika växtslagens genomsnittliga andel i totalskörden under perioden 1947—1956 som vikter. Den sålunda erhållna allmänna skördesiffran för år 1957 utgjorde 2,8 eller *nära medelmåttig skörd*. Vid dessa be-

räkningar har hänsyn tagits *endast till kvantiteten och icke till kvaliteten*.

Den på detta sätt beräknade allmänna skördesiffran för samtliga grödor påverkas i hög grad av avkastningen av hö, bete och halm och motsvarar vissa år ej skördeutbytet för enbart säd, potatis och rotfrukter. Särskilda skördesiffror ha därför beräknats för de två huvudkategorierna av grödor. Därvid har för säd, potatis och rotfrukter erhållits 2,7 och för hö, bete och halm 3,0.

III. Boskapsskötsel

De vid 1957 års representativa kreatursräkning inhämtade uppgifterna om antalet husdjur omfattade hästar, nötkreatur, svin samt får och lamm. Specificeringen av husdjuren på olika kategorier och åldersgrupper framgår av formuläret (se sid. 91). Hästar, nötkreatur och får specificerades på samma sätt som föregående år. Sålunda förekom ej någon uppdelning på åldersgrupper av hästar, 3 år och däröver. Antalet kor fördelades på kor, som kalvat endast en gång, och övriga kor samt kalvar under 1 år på kalvar, avsedda för pålägg och kalvar, avsedda för slakt. Övriga slag av nötkreatur voro specificerade på följande sätt: tjurar och oxar, 1 år och däröver — kvigor och kvigkalvar, 1 år och däröver, avsedda för pålägg — stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver, avsedda för slakt. För får och lamm lämnades en gemensam uppgift. Vid husdjursräkningen 1957 inhämtades även uppgifter om antalet svin enligt i huvudsak samma specifikation som vid de särskilda svinräkningarna.

Bearbetningen av ifrågavarande uppgifter utfördes på liknande sätt som be-

träffande arealuppgifterna. Med ledning av de i urvalet erhållna uppgifterna om åkerareal och antal husdjur verkställdes skattningar av totala antalet husdjur inom olika områden och i hela riket.

Resultaten av 1957 års representativa kreatursräkning framläggas i *tabellerna 8, 9 och 12*. I förstnämnda tabell redovisas antalet husdjur den 3 juni 1957 inom län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. I denna tabell är antalet kor respektive kalvar ej fördelat på de i 1957 års uppgiftsformulär angivna grupperna. Särskild redovisning av antalet kor och kalvar med fullständig specificering lämnas i tab. 9; de där lämnade uppgifterna avse emellertid ej brukningsenheter med högst 2 hektar åker. Tab. 12 lämnar uppgifter om antalet husdjur för hela riket och de tre huvudområdena med fördelning på lägenheter samt brukningsenheter med 0,26—2 och över 2 hektar åker. *Förändringarna i antalet husdjur i hela riket i jämförelse med år 1956* framgår av tab. H, där antalet husdjur år 1957 sammanställts med motsvarande antal närmast föregående år.

Tab. H. Antal husdjur i hela riket år 1957 i jämförelse med år 1956

Number of domestic animals

Djurslag	$\frac{3}{4}$ 1957 (Svin och höns den $\frac{15}{4}$)	$\frac{1}{4}$ 1956 ¹ (Svin och höns den $\frac{16}{4}$)	Ökn. (+) el. minskn. (-)	
			1956—1957	
			Antal	%
Hästar, 3 år och däröver	235 250	255 180	— 19 930	— 7,8
Unghästar, 1 och 2 år	13 460	14 250	— 790	— 5,5
Föl	6 260	6 470	— 210	— 3,2
Summa hästar	254 970	275 900	— 20 930	— 7,6
Tjurar och oxar, 1 år och däröver	31 930	31 920	+ 10	+ 0,0
Kor, som kalvat endast en gång	246 860	256 150	— 9 290	— 3,6
Övriga kor	1 125 870	1 136 630	— 10 760	— 0,9
Kvigor, 1 år och däröver avsedda för pålägg	440 050	450 590	— 10 540	— 2,3
Stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver avsedda för slakt	86 300	67 150	+ 19 150	+ 28,5
Kalvar under 1 år, avsedda för pålägg	320 590	305 540	+ 15 050	+ 4,9
Kalvar under 1 år, avsedda för slakt	174 070	148 920	+ 25 150	+ 16,9
Summa nötkreatur	2 425 670	2 396 900	+ 28 770	+ 1,2
Får och lamm	143 100	153 970	— 10 870	— 7,1
Fargaltar	6 810	5 770	+ 1 040	+ 18,0
Modersuggor	223 510	189 560	+ 33 950	+ 17,9
Övriga svin, 3 mån. o. däröver	780 830	647 490	+ 133 340	+ 20,6
Grisar under 3 mån.	844 190	712 020	+ 132 170	+ 18,6
Summa svin	1 855 340	1 554 840	+ 300 500	+ 19,3
Höns	7 470 920	7 671 610	— 200 690	— 2,6
Kycklingar	3 803 090	3 629 950	+ 173 140	+ 4,8
Summa höns o. kycklingar	11 274 010	11 301 560	— 27 550	— 0,2

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

Särskilda svin- och hönsräkningar ha anordnats. Centralbyrån verkställde räkningar av dels antalet svin och höns den 15 april 1957 och dels antalet svin den 14 oktober 1957. Dessa räkningar omfattade i motsats till kreatursräkningen i juni även brukningsenheter med högst 2 hektar åker och andra innehavare av svin och höns än jordbrukare samt gällde Götaland, Svealand och Gästrikland. De utfördes, liksom kreatursräkningen, enligt representativ metod. I fråga om brukningsenheter med över 2 hektar åker användes därvid samma urval som vid den representativa kreatursräkningen i juni månad; för lägenheter m. m. samt brukningsenheter med högst 2 hekt-

ar åker har använts särskilt urval. Uppgifterna om antalet svin specificerades i formuläret på följande sätt: fargaltar—modersuggor, dräktiga första gången — övriga dräktiga—digivande samt icke dräktiga — utslagssuggor — hushållssvin, fördelade på över och under 3 månader — övriga gödsvin, fördelade på över och under 3 månader. Resultaten av svinräkningarna i april och oktober samt hönsräkningen i april redovisas i tab. 10.

För att erhålla säkrare underlag för bedömningen av fläskproduktionen och marknadstillförseln under första kvartalet ha svinräkningar i mer begränsad omfattning ansetts erforderliga i början av

året. I enlighet med särskilda bestämmelser¹ har centralbyrån verkställt dylika svinräkningar i början av januari sedan år 1954. De ha omfattat Kristianstads, Malmöhus, Hallands och Skaraborgs län (år 1954 även Örebro län) och ha avsett brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Liksom vid de ordinarie svinräkningarna tillämpades därvid stickprovsmetod. Då resultaten av dessa extra räkningar blivit tillgängliga tidigt på året, ha resultaten kunnat publiceras i *Jordbruk och boskapsskötsel* för närmast föregående år. Resultaten av den extra svinräkningen i januari 1958 framläggas sålunda i föreliggande publikation (sid. 43).

Uppgifter om antalet tjänstbara galtar och betäckta sugor inhämtas för varje månad. I samband med en omorganisation den 1 februari 1954 har denna statistik utvidgats till att omfatta hela riket mot tidigare endast Svealand och Götaland (se närmare redogörelse på sid. 46). I *tab. K* ha resultaten för år 1957 sammanställts med uppgifter för några tidigare år.

För att visa *husdjurens relativa antal i olika delar av landet* har antalet djur per 100 hektar reducerad jordbruksjord (åkerareal + till åkerareal omräknad ängsareal) beräknats för län,ushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. I *tab. I* lämnas uppgifter härom för de olika slagen av husdjur.

En belysning av förändringarna i husdjursstammen under en längre tidsperiod erhålles av *diagram 3*, som visar antalet hästar, kor, nötkreatur samt får och lamm under tiden 1916—1957 med undantag för åren 1920—1926 och 1928—1929, då inga husdjursräkningar före-

togs. För senare tid konstateras en fortgående reducering av antalet av dessa slag av husdjur. För hästar samt får och lamm började denna tillbakagång omkring mitten av 1940-talet, medan nötkreaturen visade tendens till reducering redan i slutet av 1930-talet.

Hästar

Den under senare år — i samband med den ökade mekaniseringen inom jordbruket och skogsbruket — konstaterade minskningen i antalet hästar fortsatte även under år 1957. Hela antalet hästar den 3 juni 1957 uppgick till 255 000, vilket innebar en nedgång med 20 900 (7,6 %) i jämförelse med antalet vid samma tidpunkt år 1956. Antalet hästar, 3 år och däröver, gick ned med 19 900 (7,8 %). Unghästar, 1 och 2 år, samt föl minskade i antal med 800 (5,5 %) respektive 200 (3,2 %).

Det relativa antalet hästar, som för år 1957 framgår av *tab. I*, varierar betydligt mellan olika områden. Sålunda förete länen i Svealand i regel lägre relativt antal hästar än övriga län; Jönköpings, Kronobergs, Göteborgs och Bohus län och södra delen av Älvsborgs län samt Kopparbergs län och de norrländska länen uppvisa de högsta talen. Det relativt stora antalet hästar i skogs- och dalbygderna och i Norrland sammanhänger med att i dessa områden åkerjorden i större utsträckning är uppdelad på mindre brukningsenheter med mindre omfattande mekanisering. Vidare har skogsbruket i dessa områden större behov av hästar.

Nötkreatur

Hela antalet nötkreatur i riket den 3 juni 1957 utgjorde 2 426 000 eller 28 800 (1,2 %) mindre än närmast föregående

¹ För år 1958 enligt kungl. kungörelse den 29 november 1957 (nr 643).

Tab. I. Antal husdjur år 1957 på 100 hektar reducerad jordbruksareal¹
 Number of domestic animals per 100 hectares agricultural land

Områden	Hästar	Nöt- kreatur	Därv kor	Får	Getter	Svin	Nöt- kreaturs- enheter
Stockholms län och stad	5,1	45,4	26,1	3,4	0,0	23,2	49,7
Uppsala län	3,4	41,9	24,6	1,6	0,0	29,2	46,0
Södermanlands län	3,8	50,3	28,4	0,9	0,0	24,6	51,4
Östergötlands län	4,4	52,4	27,9	2,1	0,0	30,6	54,7
Norra skogsbygden	5,3	58,9	33,3	1,8	0,0	15,8	58,5
Östgötaslätten	3,0	41,1	20,5	1,5	0,0	32,9	43,7
Södra skogsbygden	8,6	83,6	47,2	4,3	—	37,5	88,4
Södra kustlandet	5,1	67,2	37,1	1,9	0,0	22,1	65,7
Jönköpings län	10,7	102,1	57,6	2,0	0,0	43,6	107,4
Kronobergs län	12,9	95,3	56,7	3,9	0,0	69,0	112,8
Kalmar län	7,3	75,8	38,9	3,4	0,0	46,7	80,4
länets norra del	8,1	75,2	42,2	2,6	0,0	28,6	78,2
Norra kustlandet	7,3	69,8	38,5	2,8	0,0	24,2	71,4
Skogsbygden	10,7	93,2	54,4	1,9	0,0	43,1	100,9
länets södra del	6,9	76,1	37,3	3,8	0,0	55,9	81,5
Kalmarsslätten	5,7	68,6	34,1	1,0	0,0	65,3	76,3
Norra kustlandet	7,9	66,3	31,7	3,6	—	82,1	82,1
Skogsbygden	10,1	88,8	48,2	1,8	0,0	45,9	95,7
Öland	5,7	74,9	32,6	8,3	0,0	51,8	76,0
Gotlands län	3,7	53,9	24,5	43,5	0,0	51,5	62,2
Blekinge län	8,5	76,0	40,7	4,5	0,0	64,9	88,0
Skogsbygden	11,4	81,1	48,9	3,3	0,0	39,8	92,5
Slättbygden	6,5	72,4	35,1	5,3	0,0	82,2	84,9
Kristianstads län	6,6	75,5	34,3	1,3	0,0	124,2	96,1
Skogsbygden	10,2	85,3	43,4	2,6	0,1	117,1	109,2
Mellanbygden	6,0	75,5	32,0	0,6	0,0	126,2	94,2
Slättbygden	4,4	68,1	29,2	0,8	0,0	127,8	87,4
Malmöhus län	4,6	60,6	26,2	1,0	0,0	96,0	74,3
Skogsbygden	7,0	84,4	40,5	1,1	0,1	117,1	102,4
Mellanbygden	6,2	75,2	33,9	1,0	0,0	111,0	91,4
Slättbygden	3,6	52,2	21,6	1,0	0,0	87,6	64,3
Hallands län	7,3	79,4	40,2	3,4	0,0	129,8	103,4
Slättbygden	5,4	73,9	33,7	1,5	0,0	144,3	98,0
Skogsbygden	10,8	90,8	50,9	3,2	0,0	106,3	114,0
Norra Halland	9,2	83,5	48,5	10,1	0,0	110,1	108,1
Göteborgs och Bohus län	10,6	82,6	48,0	3,8	0,0	43,8	92,3
Älvsborgs län	9,5	76,6	47,5	2,0	0,0	50,0	88,8
länets norra del	7,9	63,7	41,3	2,1	0,0	37,1	73,6
Slättbygden	6,7	58,2	36,8	1,2	0,0	43,8	68,3
Dalbygderna	9,2	71,5	47,7	3,5	0,0	32,4	81,6
Dalslands bergsbygd	10,7	67,5	44,6	3,7	0,0	12,4	75,0
Södra höglandet	9,9	101,1	72,7	2,8	—	61,3	118,1
länets södra del	12,0	98,0	57,7	1,8	0,0	71,4	113,8
Dalbygderna	10,0	86,0	51,6	2,9	0,1	77,1	102,9
Södra höglandet	12,4	99,9	58,7	1,6	0,0	70,5	115,5

¹ Ången reducerad efter sitt värde i förhållande till åkern enligt Jordbruksräkningen år 1956.

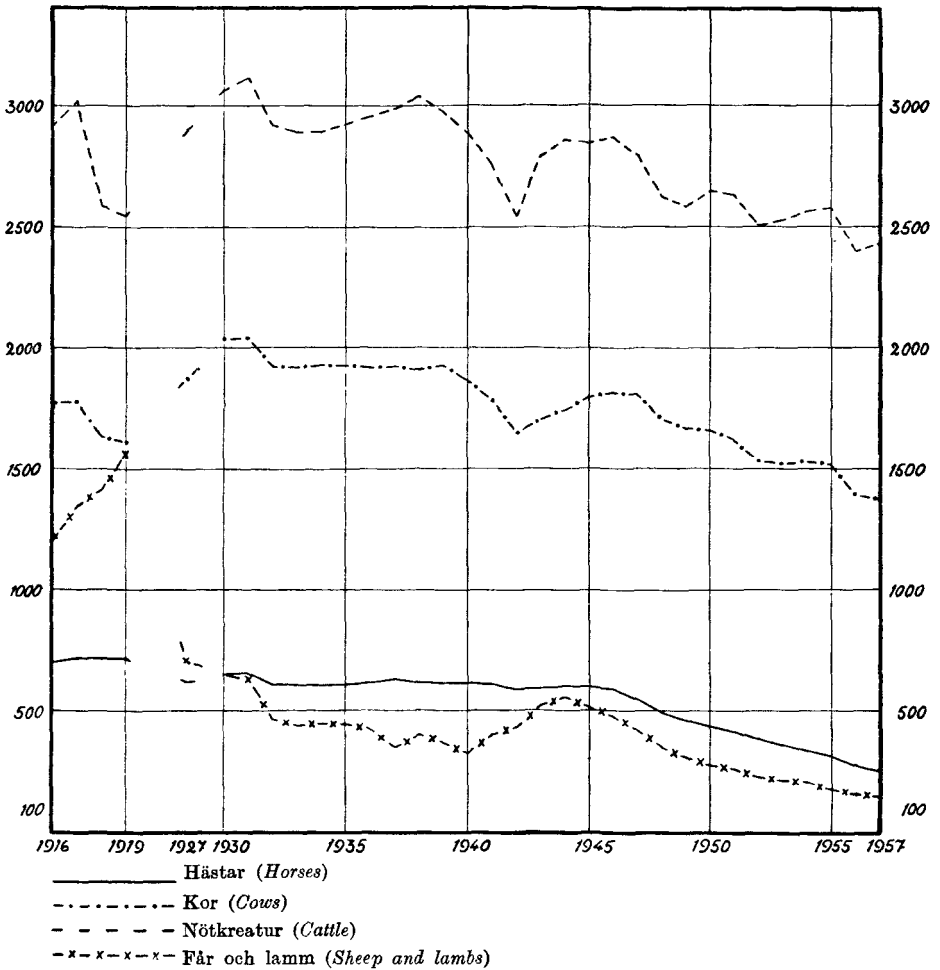
Tab. I (forts.). Antal husdjur år 1957 på 100 hektar reducerad jordbruksareal

Områden	Hästar	Nöt- kreatur	Därv kor	Får	Getter	Svin	Nöt- kreaturs- eniteter
Skaraborgs län	5,1	62,4	34,1	1,8	0,0	65,7	72,7
Slättbygden	4,3	56,4	31,6	1,4	0,0	68,3	67,7
Fälbygden	7,3	77,6	38,3	0,9	0,0	73,6	87,5
Nordöstra höglandet	6,2	62,3	36,9	0,8	0,0	39,7	69,1
Sydöstra höglandet	7,0	82,1	43,9	6,2	0,0	48,5	86,7
Värmlands län	6,3	49,8	31,7	5,4	0,1	16,6	54,9
Slättbygden	4,5	41,6	24,5	2,9	0,0	23,3	45,9
Centrala och västra Värmland	8,0	54,9	36,6	5,7	0,0	11,9	61,1
Bergslagen	5,5	53,5	34,3	10,8	0,0	6,5	55,2
Norra Värmland	10,5	76,9	53,2	18,0	1,5	3,0	83,5
Örebro län	4,5	47,2	28,2	1,9	0,0	26,6	51,5
Södra skogsbygden	6,3	60,1	36,3	1,1	0,0	27,7	64,9
Slättbygden	3,3	41,6	23,9	2,4	0,0	31,7	46,1
Bergslagen	6,8	54,0	34,8	1,0	0,0	12,4	57,7
Västmanlands län	3,7	40,0	24,3	0,2	0,0	22,9	43,4
Bergslagen	6,7	52,5	34,1	0,8	0,0	11,1	56,5
Slättbygden	3,3	38,7	23,2	0,2	0,0	24,2	42,0
Kopparbergs län	9,5	58,6	40,9	3,9	0,5	21,5	70,0
Bergslagen	10,4	66,2	47,8	5,0	0,1	9,1	75,7
Östra Dalarna	6,8	50,0	33,0	2,4	0,3	32,7	60,2
Mellanbygden	12,9	65,4	47,7	5,3	0,5	8,8	78,7
Fjällbygden	17,3	114,7	84,7	12,7	5,9	0,7	127,8
Gävleborgs län	8,9	57,0	39,0	6,2	0,7	10,9	64,8
Gästrikland	9,0	49,2	32,6	1,4	0,1	8,8	56,9
Hälsinglands kustland	8,5	59,7	41,2	8,5	1,1	11,2	67,0
Inlandet	10,8	65,2	45,5	7,6	0,3	15,9	76,4
Västernorrlands län	11,6	84,5	58,8	5,0	1,2	10,4	92,3
Kustlandet	11,9	86,4	60,6	3,0	0,4	11,4	94,3
Inlandet	11,2	81,0	55,5	8,9	2,5	8,3	88,5
Silurområdet	10,6	81,6	54,2	1,5	1,2	13,7	86,7
Jämtlands län	15,0	89,1	60,6	7,8	3,7	8,3	100,0
Silurområdet	14,8	82,8	56,2	3,0	2,6	10,5	94,1
Mellanbygden	13,8	90,2	64,9	11,8	1,0	3,7	100,0
Fjällbygden	16,3	107,3	71,0	19,5	9,0	5,0	118,2
Västerbottens län	9,6	87,1	56,1	5,6	0,3	26,3	93,0
Kustlandet	8,9	81,9	52,1	3,6	0,0	29,5	87,9
Inlandet	12,8	111,1	74,5	14,9	1,6	11,8	116,9
Norrbottnens län	10,7	70,4	49,9	10,1	0,1	6,2	78,9
Kustlandet	9,9	68,2	47,9	5,7	0,0	7,1	75,3
Inlandet	14,6	80,8	59,8	31,0	0,8	2,2	96,2
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	4,4	54,0	27,6	3,4	0,0	59,4	62,6
skogs- o. dalbygder	9,4	79,1	46,1	3,1	0,0	48,5	89,2
Norra Sverige	11,1	78,5	53,6	7,2	1,1	13,3	86,7
Hela riket år 1957	6,8	65,0	36,8	3,8	0,2	49,7	74,0
» » » 1956	7,4	64,2	37,3	4,1	0,2	41,7	72,7

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

Diagram 3. Antal hästar, kor, nötkreatur samt får och lamm åren 1916—1919, 1927 och 1930—1957 (åren 1920—1926 och 1928—1929 företogs inga husdjursräkningar)

Number of horses, cows, cattle, sheep and lambs in 1916—1919, 1927 and 1930—1957 (in 1920—1926 and 1928—1929 no censuses were taken)

Tab. J. Antal kor, fördelade på två åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för pålägg och slakt, åren 1957 och 1956

Number of cows and calves

Här avses endast brukningsenheter med över 2 hektar åker.

Områden m. m.		Kor som kalvat en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år			
					avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa	
<i>Södra o. mellersta Sveriges slättbygder</i>	1957	ant.	116 310	444 910	561 220	168 330	68 470	236 800
		%	20,7	79,3	100	71,1	28,9	100
	1956	ant.	118 970	449 430	568 400	163 360	53 360	216 720
		%	20,9	79,1	100	75,4	24,6	100
<i>Södra o. mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>	1957	ant.	86 050	408 420	494 470	110 020	63 260	173 280
		%	17,4	82,6	100	63,5	36,5	100
	1956	ant.	91 680	406 790	498 470	101 290	57 440	158 730
		%	18,4	81,6	100	63,8	36,2	100
<i>Norra Sverige</i>	1957	ant.	33 800	197 190	230 990	35 320	34 420	69 740
		%	14,6	85,4	100	50,7	49,3	100
	1956	ant.	34 800	205 060	239 860	33 970	30 200	64 170
		%	14,5	85,5	100	52,9	47,1	100
<i>Hela riket</i>	1957	ant.	236 160	1 050 520	1 286 680	313 670	166 150	479 820
		%	18,4	81,6	100	65,4	34,6	100
	1956	ant.	245 450	1 061 280	1 306 730	298 620	141 000	439 620
		%	18,8	81,2	100	67,9	32,1	100

år. Minskningen kom på kor samt kvigor, 1 år och däröver, avsedda för pålägg, medan ökning förelåg för övriga grupper av nötkreatur. Det sammanlagda antalet kor minskade med 20 100 (1,4 %). Den relativa nedgången var större för kor, som kalvat endast en gång än för övriga kor. Nedgången uppgick för de förra till 3,6 % mot 0,9 % för övriga kor. Minskningen för kvigor, avsedda för pålägg, utgjorde 10 500 (2,3 %). Antalet tjurar och oxar, 1 år och däröver, var endast obetydligt större än år 1956. En stark ökning förelåg däremot för stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver avsedda för slakt, nämligen med 19 200 (28,5 %). Av kalvar under 1 år ökade antalet avsedda för pålägg med 15 100 (4,9 %) och antalet avsedda för slakt med 25 100 (16,9 %).

Den uppdelning av kor och kalvar på skilda grupper, som ägt rum vid de se-

naste kreatursräkningarna, har avsett att belysa rekryteringen av nötkreaturstammen. I tab. J lämnas *specificerade uppgifter om antalet kor och kalvar* i absoluta och relativa tal för de tre huvudområdena och hela riket år 1957 i jämförelse med motsvarande uppgifter för år 1956. I tab. 9 lämnas dylika uppgifter för län, hushållningssällsomsområden och naturliga jordbruksområden. Uppgifterna avse endast brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

Såsom redan framgått av tab. H kom minskningen av antalet kor i hela riket på både kor, som kalvat endast en gång, och »övriga kor». Enligt tabell J förelåg för hela antalet kor samma utveckling i de tre huvudområdena. Den relativa minskningen var störst i norra Sverige. I slättbygderna samt i norra Sverige konstateras nedgång för både kor, som kalvat endast en gång, och övriga kor, me-

dan i skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige den sistnämnda gruppen av kor ökade något i antal jämfört med år 1956. Det relativa antalet kor, som kalvat endast en gång, var avsevärt större i slättbygderna än i skogs- och dalbygderna och norra Sverige, nämligen 20,7 % mot 17,4 och 14,6 %. I jämförelse med år 1956 konstateras för skogs- och dalbygderna en mindre nedgång av det relativa antalet kor, som kalvat endast en gång, medan fördelningen på de två grupperna av kor i slättbygderna och norra Sverige var i huvudsak oförändrad. För hela riket utgjorde det relativa antalet kor, som kalvat endast en gång, 18,4 % år 1957 mot 18,8 % närmast föregående år.

Beträffande kalvar under 1 år förelåg likartad utveckling i de tre huvudområdena. Det sammanlagda antalet kalvar ökade i samtliga tre områden och den relativa ökningen var av ungefär samma storlek, c:a 9 %. Även för de två grupperna av kalvar, påläggskalvar respektive slaktkalvar, konstateras ökning i alla tre huvudområdena i jämförelse med år 1956. I fråga om slaktkalvar var emellertid uppgången betydligt större i slättbygderna än i de två övriga områdena, medan skogs- och dalbygderna visade den största relativa ökningen för påläggskalvarna. Beträffande fördelningen på de två slagen av kalvar konstateras för år 1957 liksom tidigare, att det relativa antalet påläggskalvar var störst i slättbygderna i södra och mellersta delarna av landet och minst i norra Sverige. I jämförelse med år 1956 förelåg en förskjutning från påläggs- till slaktkalvar, som var ganska stor i slättbygderna men mycket obetydlig i skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige.

Det större relativa antalet kor, som

kalvat endast en gång, och kalvar, avsedda för pålägg, i södra och mellersta Sveriges slättbygder tyder på en starkare nyrekrytering och snabbare omsättning av kreatursstammen i detta område än i övriga delar av landet.

Såsom framgår av tab. I föreliggande betydande variationer mellan olika områden i fråga om det relativa antalet nötkreatur. I förhållande till den reducerade jordbruksarealen redovisas betydligt lägre antal nötkreatur för slättbygderna än för skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige och för norra Sverige; i de två sistnämnda områdena var det relativa antalet ungefär lika. Det lägsta relativa antalet nötkreatur år 1957 förekom på slättbygden i Västmanlands län, nämligen 38,7, varav 23,2 kor per 100 hektar jordbruksareal. Beträffande enbart kor var det relativa antalet år 1957 lägst på slättbygden i Östergötlands län, där det utgjorde 20,5. Liksom tidigare år var det relativa antalet nötkreatur högst i fjällbygden i Kopparbergs län, nämligen 114,7, varav 84,7 kor,

Olikheterna mellan skilda områden i detta hänseende sammanhånga med att brukningsenheter äro större i slättbygdensområdena än i övriga områden. Relativt sett är nämligen antalet nötkreatur betydligt större på små än på stora brukningsenheter. De i tab. I angivna siffrorna för det relativa antalet nötkreatur äro dock icke jämförbara som uttryck för kött- och mjölkproduktionens relativa storlek i olika områden, på grund av att djurens avkastning i allmänhet är större i slättbygderna än i övriga delar av landet.

Får

Sedan mitten av 1940-talet har fårstammen undergått en fortgående re-

ducering. Under de senaste åren har tillbakagången varit betydande. Antalet får och lamm år 1957 utgjorde 143 100, vilket var 10 900 (7,1 %) mindre än närmast föregående år.

Medelantalet får per 100 hektar reducerad jordbruksjord år 1957 utgjorde för hela riket 3,8. Motsvarande antal voro för slättbygderna i södra och mellersta Sverige, 3,4, för skogs- och dalbygderna 3,1 och för norra Sverige 7,2. Fårskötselns relativa omfattning är sålunda mindre i södra och mellersta delarna av landet än i norra Sverige. Gotland inftar emellertid en särställning i detta hänseende med ett relativt stort antal får, år 1957 43,5 per 100 hektar reducerad jordbruksjord.

Getter

Uppgifter om antalet getter ha ej infördrats vid de årliga räkningarna efter år 1949. Antalet getter har därefter endast redovisats vid jordbruksräkningarna. Enligt 1956 års jordbruksräkning utgjorde antalet getter för brukningsenheter med mer än 2 hektar åker 3 860. Motsvarande antal år 1951 utgjorde 5 320. De senast tillgängliga uppgifterna för brukningsenheter m. m. med högst 2 hektar erhöles år 1951, då antalet var 2 410. Det totala antalet getter år 1957 torde emellertid ligga något under det sammanlagda antalet enligt ovan, som uppgår till 6 300. Det kan nämligen antagas, att antalet getter i den lägre gruppen även reducerats sedan år 1951.

Getskötseln har under lång tid gått tillbaka. Under åren 1942—1944 förekom en mindre ökning men sedan har antalet sjunkit kraftigt. Antalet getter uppgick år 1944 till 34 500. Från år 1944 till år 1951 förelåg en nedgång med 78 %. För brukningsenheter med mer än

2 hektar åker sjönk antalet getter mellan åren 1951—1956 med 27 %. Getskötsel förekommer huvudsakligen i vissa delar av Dalarna och Norrland.

Svin

Såsom tidigare nämnts verkställdes under år 1957 separata svinräkningar i april och oktober, vilka liksom husdjursräkningen i juni utfördes enligt representativ metod. Dessa räkningar omfattade Götaland, Svealand och Gästrikland. Norrland i övrigt var liksom tidigare befriat från skyldighet att lämna uppgifter för dessa räkningar. För att erhålla en beräknad uppgift om antalet svin i hela riket har en komplettering av antalet svin enligt räkningarna i april utförts beträffande återstoden av Gävleborgs län samt Norrland i övrigt. Härvid ha för brukningsenheter med högst 2 hektar åker använts uppgifter om antalet svin enligt den allmänna jordbruksräkningen år 1951. För brukningsenheter med mer än 2 hektar åker har använts antalet svin enligt husdjursräkningen den 3 juni 1957. Då dessa uppgifter hänförde sig till senare tidpunkt av året, ha de korrigerats för att bättre motsvara antalet i april. Det sålunda erhållna *antalet svin för hela riket* i april 1957 redovisas i tab. H i jämförelse med motsvarande uppgifter för år 1956. Enligt nämnda beräkningar uppgick antalet svin i april 1957 till 1 855 000 mot 1 555 000 år 1956.

Som bakgrund till utvecklingen under år 1957 lämnas i efterföljande tablåer sammanställningar över antalet svinbetsättningar och antalet svin i Götaland och Svealand enligt vår- och hösträkningarna åren 1953—1957.

Under de senaste fem åren har antalet svin ökat betydligt, mellan åren 1953 och

Värräkningarna (Götaland och Svealand)

Tidpunkt	Antal svin- besättningar	Index	Antal svin	Index
²⁰ / ₄ 1953	139 700	100,0	1 351 100	100,0
³⁰ / ₄ 1954	137 900	98,7	1 543 000	114,2
¹⁸ / ₄ 1955	129 200	92,5	1 504 500	111,4
¹⁶ / ₄ 1956 ¹	114 100	81,7	1 495 500	110,7
¹⁵ / ₄ 1957	124 600	89,2	1 787 500	132,3

Hösträkningarna (Götaland och Svealand)

¹² / ₁₀ 1953	188 300	100,0	1 557 500	100,0
¹¹ / ₁₀ 1954	181 000	96,1	1 685 200	108,2
¹⁰ / ₁₀ 1955	165 000	87,6	1 614 400	103,7
¹⁸ / ₁₀ 1956 ¹	153 900	81,7	1 719 800	110,4
¹⁴ / ₁₀ 1957	165 500	87,9	2 023 200	129,9

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

1957 cirka 32 % enligt aprilräkningarna och 30 % enligt oktoberräkningarna. Ökning har ägt rum flertalet år men större delen därav inträffade mellan de två senaste åren. Antalet besättningar har däremot sjunkit varje år med undantag för år 1957, då ökning förelåg. Den motsatta utvecklingen i fråga om antalet besättningar och svin torde ha sammanhängt med minskad förekomst av ettsvinsbesättningar (hushållssvin) samtidigt som större besättningar ökat i antal. För en fullständigare belysning av den allmänna utvecklingen under tidigare år hänvisas till Jordbruk och boskapsskötsel år 1951, där en översikt lämnats över svinstammens storlek och sammansättning samt förändringar däri under tiden 1939—1951.

Beträffande utvecklingen under år 1957 må framhållas, att antalet svin i Svealand och Götaland enligt räkningen i april ökade med nära 20 % och i oktober med nära 18 % i jämförelse med antalet vid motsvarande tidpunkter år 1956. Som ovan framhållits förelåg år 1957 ett avbrott i den under lång tid fortgående minskningen av antalet besättningar; det var i april 9 % och i oktober nära 8 % större än år 1956. Ut-

vecklingen för de olika grupperna av svin belyses i fråga om antalet i april av tab. H. Det sammanlagda antalet av såväl avelssvin som övriga svin ökade jämfört med antalet i april 1956. Ökningen var av ungefär samma relativa storlek för de skilda kategorierna av svin. Både fargaltar och modersuggor ökade i antal med 18 % i förhållande till år 1956. För gödsvin, 3 månader och däröver, förelåg en ökning med nära 21 % och för grisar under 3 månader med nära 19 %. Beträffande resultaten av svinräkningen i oktober 1957, för vilka jämförelser ej gjorts i tabellerna med närmast föregående år för de olika slagen av svin, kan nämnas, att antalet avelssvin ökade med drygt 20 %, gödsvin,

	Hushållssvin		Svin- besättn.
	Antal	Index (1943= 100)	Index (1943= 100)
oktober 1943	391 710	100,0	100,0
„ 1945	322 380	82,3	85,8
„ 1947	260 980	66,6	73,4
„ 1949	236 620	60,4	65,5
„ 1951	204 760	52,3	61,1
„ 1953	182 840	46,7	57,2
„ 1955	148 080	37,8	50,2
„ 1956	128 710	32,9	46,8
„ 1957	158 390	40,4	50,3

3 månader och däröver med 18 % och grisar under 3 månader med nära 17 %.

Den förut berörda utvecklingen av antalet hushållssvin belyses närmare av närmast föregående tablå, där antalet hushållssvin i Götaland och Svealand i oktober för vissa av åren 1943—1957 sammanställts med motsvarande antal svinbesättningar. Såsom framgår därav föreligger ett samband mellan utveck-

lingen för hushållssvin och besättningar. Antalet hushållssvin har sålunda sjunkit starkt samtidigt med nedgången av besättningarnas antal. Liksom i fråga om besättningarna konstateras för år 1957 ett avbrott i den tidigare utvecklingen, d. v. s. en ökning av antalet hushållssvin.

De vid husdjursräkningen i juni 1957 erhållna uppgifterna om antalet svin angivas i *tab. L* med fördelning på olika

Län	Avels- svin	Därav modersuggor		Övriga svin		Summa svin	Därav hus- hålls- svin
		dräktiga första gången	övriga moder- suggor	3 månader och där- över	grisar under 3 månader		
<i>Kristianstads län</i>							
⁷ / ₁ 1957 ¹	32 320	5 610	25 760	110 020	123 920	266 260	5 820
¹⁴ / ₁₀ 1957	38 360	8 140	29 140	130 750	145 850	314 960	10 650
¹⁸ / ₁ 1958	37 330	6 140	30 190	134 270	150 570	322 170	7 080
Förändring, i %,							
i förhållande till ¹⁴ / ₁₀							
1957	- 2,7	- 24,6	+ 3,6	+ 2,7	+ 3,2	+ 2,3	- 33,5
i förhållande till ⁷ / ₁							
1957	+ 15,5	+ 9,4	+ 17,2	+ 22,0	+ 21,5	+ 21,0	+ 21,6
<i>Malmöhus län</i>							
⁷ / ₁ 1957 ¹	32 290	5 580	25 500	157 550	127 570	317 410	5 320
¹⁴ / ₁₀ 1957	39 330	8 010	29 950	160 330	156 460	356 120	10 740
¹⁸ / ₁ 1958	38 150	5 950	30 760	168 800	155 950	362 900	6 940
Förändring, i %,							
i förhållande till ¹⁴ / ₁₀							
1957	- 3,0	- 25,7	+ 2,7	+ 5,3	- 0,3	+ 1,9	- 35,4
i förhållande till ⁷ / ₁							
1957	+ 18,1	+ 6,6	+ 20,6	+ 7,1	+ 22,2	+ 14,3	+ 30,5
<i>Hallands län</i>							
⁷ / ₁ 1957 ¹	23 550	4 870	18 160	72 370	84 290	180 210	2 440
¹⁴ / ₁₀ 1957	29 460	6 500	22 390	70 540	104 970	204 970	4 460
¹⁸ / ₁ 1958	29 240	6 040	22 620	73 120	112 340	214 700	2 360
Förändring, i %,							
i förhållande till ¹⁴ / ₁₀							
1957	- 0,7	- 7,1	+ 1,0	+ 3,7	+ 7,0	+ 4,7	- 47,1
i förhållande till ⁷ / ₁							
1957	+ 24,2	+ 24,0	+ 24,6	+ 1,0	+ 33,3	+ 19,1	- 3,3
<i>Skaraborgs län</i>							
⁷ / ₁ 1957 ¹	24 460	4 670	19 270	75 020	89 960	189 440	5 710
¹⁴ / ₁₀ 1957	27 590	5 400	21 620	93 420	100 580	221 590	9 450
¹⁸ / ₁ 1958	27 540	4 400	22 530	97 520	102 950	228 010	6 570
Förändring, i %,							
i förhållande till ¹⁴ / ₁₀							
1957	- 0,2	- 18,5	+ 4,2	+ 4,4	+ 2,4	+ 2,9	- 30,5
i förhållande till ⁷ / ₁							
1957	+ 12,6	- 5,8	+ 16,9	+ 30,0	+ 14,4	+ 20,4	+ 15,1

Uppgifterna avse bruksningsenheter med mer än 2 hektar åker.

¹ Tidigare publicerade uppgifter för den ⁷/₁ 1957 korrigerade, se sid. 4.

storleksgrupper. Någon redovisning på områden har ej lämnats. Resultaten av den extra svinräkningen den 13 januari 1958 redovisas i tabblån (sid. 43) i jämförelse med motsvarande antal i januari respektive oktober 1957. Det totala antalet svin i januari 1958 var för samtliga fyra län betydligt högre än vid motsvarande tidpunkt 1957. Uppgången hänförde sig till såväl avels- som gödsvin. I Hallands län förelåg lika stor relativ ökning för modersuggor, dräktiga första gången, som för övriga modersuggor, medan i Kristianstads och Malmöhus län ökningen var betydligt mindre och Skaraborgs län företedde nedgång för den förstnämnda gruppen av modersuggor. Ökningen av antalet gödsvin i de fyra länen fördelade sig något olika på de två åldersgrupperna. I Hallands län kom ökningen huvudsakligen på grisar under 3 månader, medan i Skaraborgs län gödsvin över 3 månader ökade betydligt mer än den yngre gruppen. I jämförelse med oktober 1957 förelåg en obetydlig ökning av antalet svin i samtliga fyra län. Denna ökning kom helt på gödsvin. En mindre nedgång konstateras för avelssvin, som hänförde sig till modersuggor dräktiga första gången. Den starka reduceringen av dessa modersuggor torde ha orsakats av propaganda för begränsning av fläskproduktionen, som bedrevs under slutet av år 1957. Tabblån visar för ifrågavarande fyra län även utvecklingen av antalet hushållssvin. I förhållande till oktober konstateras en stark nedgång, vilket i huvudsak torde återspegla en säsongmässig förändring.

I tab. 10 redovisas för län, hushållnings-sällskapsområden och naturliga jordbruksområden antalet svinbesättningar och antalet svin i april och oktober år 1957. På grund av viss osäkerhet för mindre områden beträffande an-

talet fargaltar ha dessa redovisats tillsammans med modersuggorna under rubriken avelssvin. I not till tabellen anges för hela det undersökta området avelssvinens fördelning på fargaltar samt modersuggor, dräktiga första gången och övriga modersuggor.

Vid jämförelse mellan svinstammens storlek i april och oktober framgår, att både antalet besättningar och antalet svin är betydligt större på hösten än våren och att ökningen hänför sig främst till gödsvin (över 3 månader). Däremot är antalet modersuggor i regel högre på våren. Dessa förhållanden återspegla en naturlig säsongvariation. Under våren ökas produktionen av smågrisar, som uppfödas under sommaren, vilket kommer till uttryck i högre antal gödsvin, bl. a. hushållssvin, på hösten. Det högre antalet besättningar på hösten står i samband med det större antalet hushållssvin under denna del av året.

För de viktigaste svinproducerande länen kan för år 1957 erhållas en fullständigare belysning av förändringarna i antalet svin under året. I Kristianstads, Malmöhus, Hallands och Skaraborgs län ha, såsom förut nämnts, svinräkningar företagits fyra gånger under år 1957 samt dessutom i januari 1958.

I efterföljande tablå har gjorts en sammanställning av indextal, där antalet i januari 1957 har satts lika med 100. Om den gemensamma utvecklingen för samtliga fyra län betraktas, framgår att det totala antalet svin ökade något från januari till april (4 %) men var sedan oförändrat i juni. I oktober förelåg en betydande uppgång, som dock ej torde ge uttryck för enbart säsongmässig förändring utan även den allmänna utökningen av svinproduktionen under år 1957. Denna utveckling torde även förklara den fortsatta ökningen från oktober till januari, då normalt en ned-

	Kristianstads län	Malmöhus län	Hallands län	Skaraborgs län	Samtliga fyra län
<i>Avelssvin</i>					
jan. 1957	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	109,4	109,7	111,0	114,1	110,9
juni »	114,4	113,7	116,1	118,0	115,3
okt. »	118,7	121,8	125,1	112,8	119,6
jan. 1958	115,5	118,1	124,2	112,6	117,4
<i>Övriga svin 3 mån. och däröver</i>					
jan. 1957	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	104,8	97,4	97,0	106,0	100,9
juni »	108,2	94,6	96,6	105,2	100,5
okt. »	118,8	101,8	97,5	124,5	109,7
jan. 1958	122,0	107,1	101,9	130,0	114,2
<i>Grisar under 3 mån.</i>					
jan. 1957	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	106,7	101,4	105,5	108,3	105,2
juni »	101,7	104,5	106,6	109,6	105,2
okt. »	117,7	122,6	124,5	111,8	119,3
jan. 1958	121,5	122,2	133,3	114,4	122,6
<i>Summa svin</i>					
jan. 1957	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	106,2	100,3	102,8	108,2	104,0
juni »	105,9	100,5	103,8	108,9	104,3
okt. »	118,3	112,2	113,7	117,0	115,1
jan. 1958	121,0	114,3	119,1	120,4	118,3

gång av svinstammen borde ske. Även i fråga om avelssvin dominerades utvecklingen under större delen av året av den allmänna ökningen av svinantalet. Den jämna och starka ökningen av antalet avelssvin från januari till oktober motsvarar ej en normal säsongvariation. Antalet gödsvin, 3 månader och däröver, var i det närmaste oförändrat från januari till juni. Grisar under 3 månader ökade något under samma tid. För båda grupperna av gödsvin förelåg en stark ökning i oktober, vilket till stor del var en säsongmässig uppgång. Detta gäller däremot ej beträffande den fortsatta uppgången i januari. De konstaterade förändringarna i antalet svin under år 1957 synas sålunda ej motsvara ett normalt förlopp utan ha mera kännetecknats av den allmänna utvecklingen än av variationerna under året.

I fråga om svinskötselns relativa omfattning i olika områden visar tab. I,

att Kristianstads, Malmöhus och Hallands län skilja sig från övriga län genom avsevärt högre relativt antal svin, nämligen för år 1957 respektive 124,2, 96,0 och 129,8 svin på 100 hektar reducerad jordbruksareal. Motsvarande tal för de tre naturliga huvudområdena uppgingo till 59,4 för södra och mellersta Sveriges slättbygder, 48,5 för skogs- och dalbygderna och 13,3 för norra Sverige. Svin-skötseln har sålunda den största relativa omfattningen i södra och mellersta Sveriges slättbygder i olikhet mot nötkreatursskötseln, som där är relativt lägst.

Uppgifter om antalet *tjänstbara galtar* och *betäckta suggor* ha insamlats sedan år 1933. Enligt under år 1934 utfärdade bestämmelser skulle innehavare av fargalt i Svealand och Götaland månadsvis lämna uppgift om antalet fargaltar och det sammanlagda antalet under varje månad av dessa betäckta suggor. Den lokala insamlingen av dessa uppgifter ävi-

Tab. K. Antal tjänstbara galtar och betäckta suggor för varje månad åren 1953—1957

Number of boars and covered sows

År	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Medeltal per år resp. summa
<i>Svealand och Götaland</i>													
Tjänstbara galtar													
Antal													
1957	5 346	5 449	5 481	5 613	5 785	5 828	5 907	5 962	5 960	5 949	5 917	6 090	5 770
1956	4 608	4 659	4 740	4 811	4 815	4 808	4 898	4 876	4 938	5 053	5 091	5 265	4 875
1955	4 643	4 551	4 560	4 635	4 593	4 584	4 430	4 420	4 415	4 445	4 504	4 560	4 524
1954	3 332	3 316	4 483	4 426	4 361	4 372	4 361	4 394	4 419	4 443	4 485	4 578	4 331
1953	3 132	3 134	3 142	3 149	3 193	3 174	3 128	3 090	3 101	3 118	3 180	3 244	3 149
Betäckta suggor													
Antal													
1957	32 614	31 180	31 184	31 130	33 192	32 171	33 990	30 451	24 962	24 417	28 837	33 078	367 206
1956	27 142	21 687	28 607	29 332	27 462	25 313	23 989	26 289	23 553	26 598	27 608	30 324	317 904
1955	24 625	21 321	22 900	23 993	24 187	22 898	19 653	18 546	18 836	21 304	25 938	25 974	270 175
1954	24 201	27 795	30 549	26 380	25 318	24 029	22 594	22 200	20 985	21 752	25 523	27 093	298 509
1953	20 294	17 448	21 309	20 431	20 202	18 407	17 171	17 110	17 640	19 715	23 317	23 976	237 020
Index ²													
1957	100,0	95,6	95,6	95,4	101,8	98,6	104,2	93,4	76,5	74,9	88,4	101,4	—
1956	100,0	79,9	105,4	108,1	101,2	93,3	88,4	96,9	86,8	98,0	101,7	111,7	—
1955	100,0	86,6	93,0	97,4	98,2	93,0	79,8	75,3	76,5	86,5	105,3	105,5	—
1953	100,0	86,0	105,0	100,7	99,5	90,7	84,6	84,3	86,9	97,1	114,9	118,1	—
<i>Hela riket</i>													
Tjänstbara galtar													
Antal													
1957	5 573	5 681	5 707	5 839	5 965	6 069	6 133	6 213	6 206	6 194	6 169	6 344	6 009
Betäckta suggor													
Antal													
1957	33 791	32 159	32 318	32 226	34 442	33 396	35 157	31 530	25 768	25 176	29 929	34 315	380 207

¹ Den starka ökningen mellan januari och februari 1954 förklaras av omläggningen av denna statistik, se nedan — ² För år 1954 har index ej beräknats, beroende på att antalet för januari ej är jämförbart med övriga månader.

lade landsfiskalerna respektive magistraterna eller kommunalborgmästarna, som skulle insända dem till statistiska centralbyrån, där bearbetningen verkställdes. Under senare tid hade konstaterats en tilltagande ofullständighet i denna statistik, varför en effektivisering därav ansågs erforderlig. Den 1 februari 1954 genomfördes en omläggning av galt- och betäckningsstatistiken. Den viktigaste förändringen därvid var, att uppgiftsin-

samlingen överflyttades till hushållnings-sällskapen. Enligt de nya bestämmelserna angående befrämjandet i allmänhet av svinaveln föras hos dessa bl. a. galtregister och kontrollregister över avelssvin. Sällskapens husdjurskonsulenter ha nära kontakt med jordbrukarna och god kännedom om dessa förhållanden. Hushållningssällskapen ha därför större möjligheter att dels utöva kontroll över att redovisningen blir fullständig och dels

sakkunnigt granska uppgifterna. Enligt särskilda bestämmelser¹ för betäckningsstatistiken skall envar innehavare av galt, som utnyttjas för avelsändamål, dels föra journal med fortlöpande uppgifter om betäckningar samt om försäljning och inköp av fargalt, dels första dagen efter varje kalendermånads utgång till vederbörande hushållningssällskap insända kopia av de uppgifter, som under månaden införts i betäckningsjournalen. Galtinnehavarnas månadsuppgift omfattar sålunda numera, i olikhet mot tidigare, redovisning för varje betäckning under månaden. Uppgiftsskyldigheten har vidare utvidgats till att omfatta hela riket. Det åligger varje hushållningssällskap att kontrollera galthållarnas redovisning, att upprätta sammandrag för sällskapets område och insända detta till statistiska centralbyrån senast 10 dagar efter kalendermånadens utgång. Inom centralbyrån göres därefter en sammanställning, som visar antalet tjänstbara galtar och antalet betäckta suggor under den senast förflutna månaden samt förändringarna i jämförelse med närmast föregående månad och motsvarande månad föregående år. Dessa månadsrapporter tillställas månadsvis de närmast intresserade myndigheterna samt publiceras i tidskriften *Lantmannen*, *Jordbrukarnas Föreningsblad* och *Jordbruksekonomiska Meddelanden*. I föreliggande redogörelse återgivas i *tab. K* resultaten för sista 5-årsperioden beträffande *tjänstbara galtar och betäckta suggor* för de olika månaderna. För betäckta suggor angivas i tabellen även indextal, som visa förändringarna under året; antalet i januari respektive år, med undantag av år 1954, har satts lika med 100. För år 1954 äro nämligen månads-siffrorna ej jämförbara med januari, be-

roende på omläggningen av statistiken den 1 februari detta år.

Såsom framgår av *tab. K* erhöles en betydligt förbättrad redovisning av såväl galtar som betäckta suggor genom omorganisationen. Antalet betäckta suggor ökade kraftigt från januari till februari år 1954. Antalet galtar, som växlar obetydligt från en månad till en annan, ökade med nära 1 000. Utvecklingen beträffande antalet betäckningar under år 1957 kännetecknades av endast mindre variationer under månaderna januari—augusti. Under september och oktober förelåg en betydande nedgång, varefter antalet betäckningar ökade under de sista två månaderna. Antalet i december var dock endast obetydligt högre än i januari. För tidigare år konstateras större ökning under slutet av året. Den begränsning av svinproduktionen, som med hänsyn till befarade avsättningssvårigheter vidtogs under slutet av år 1957, kommer starkare till uttryck i fråga om svinbetäckningarna än för antalet svin.

Höns

Den samtidigt med svinräkningen i april 1957 verkställda hönsräkningen utfördes även enligt stickprovsmetod och omfattade Götaland, Svealand och Gästrikland. Inom det undersökta området redovisades vid 1951 års jordbruksräkning 95 % av det totala antalet höns och kycklingar i riket. Sammanställningen i *tab. H* visar utvecklingen i jämförelse med år 1956. De i tabellen lämnade uppgifterna avse hela riket; komplettering har verkställts för Norrland utom Gästrikland på likartat sätt som för svinen, d. v. s. med användande av uppgifter från 1951 års jordbruksräkning, vilka omräknats till att avse samma tidpunkt som hönsräkningen. Antalet höns i april

¹ Kungl. kung. den 30 december 1953 (nr 758).

1957 i hela riket utgjorde efter nämnda kompletteringar 7 470 900, vilket innebar en minskning med 200 700 (2,6 %) sedan år 1956. I fråga om kycklingar, som vid samma tidpunkt uppgick till 3 803 100, konstateras en ökning sedan närmast föregående år med 173 100 (4,8 %). Det sammanlagda antalet höns och kycklingar år 1957 utgjorde 11 274 000, vilket var 27 600 (0,2 %) mindre än år 1956.

Nötkreatursenheter¹

För att erhålla jämförbara uttryck för kreatursskötselns omfattning som helhet betraktad inom olika områden ha de olika slagen av husdjur reducerats till en gemensam enhet, enligt inom jordbruksstatistiken tidigare tillämpade grunder. Resultaten av denna omräkning meddelas i *tab. 11*. Det sålunda beräknade antalet nötkreatursenheter uppgick år 1957 till 2 762 000 mot 2 714 000 år 1956; ökningen motsvarade 1,8 %. Det till nötkreatursenheter omräknade antalet husdjur har satts i relation till jordbruksarealen. I *tab. I* redovisas antalet nötkreatursenheter per 100 hektar reducerad jordbruksjord för samtliga län och naturliga områden. I norra Sverige samt i skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige förelåg endast mindre skillnad i det relativa antalet kreatursenheter; det utgjorde där 86,7 respektive 89,2. I slättbygderna var antalet betydligt lägre (62,6). För hela riket uppgick det relativa antalet nötkreatursenheter år 1957 till 74,0.

Husdjurens fördelning på storleksgrupper efter åkerarealen

I likhet med arealuppgifterna ha även uppgifterna till kreatursräkningen år 1957 blivit föremål för en särskild bear-

betning, avsedd att belysa husdjurens fördelning på olika storleksgrupper efter åkerarealen. I *tab. L* lämnas för hela riket uppgifter om dels det absoluta antalet hästar, nötkreatur, får och svin, dels det relativa antalet inom olika storleksgrupper. För de storleksgrupper, som voro uteslutna vid kreatursräkningen år 1957, har komplettering företagits med användande av uppgifter från jordbruksräkningen år 1951.

Fördelningen av antalet husdjur på olika storleksgrupper grundar sig på storleksgruppfördelningen av den totala åkerarealen enligt jordbruksräkningen år 1956. På grund av att åkerarealens fördelning på olika storleksgrupper undergår en fortlöpande förskjutning från lägre mot högre grupper, uppstår för åren mellan jordbruksräkningarna någon överskattning för de lägre storleksgrupperna och motsvarande underskattning för de högre. Denna avvikelse ökar med antalet år efter senaste jordbruksräkning. Den för år 1957 redovisade storleksgruppfördelningen av antalet husdjur torde dock ganska väl motsvara den aktuella.

Enligt *tab. L* kom år 1957 80 % av hästarna, 65 % av nötkreaturen, 67 % av fåren och 56 % av svinen på brukningsenheter med högst 20 hektar åker. En betydande del av husdjuren hänförde sig till småbruk (brukningsenheter med högst 10 hektar åker), nämligen 54 % av hästarna, 38 % av nötkreaturen, 45 % av fåren och 26 % av svinen. Antalet hästar och får är sålunda förhållandevis större på de mindre jordbruken än nötkreatur och svin. Gruppen 10—20 hektar representerar en stor del

¹ 1 nötkreatursenhet = 1 fullvuxet nötkreatur, 2 ungnöt eller kalvar, $\frac{2}{3}$ vuxen häst, $\frac{4}{3}$ unghäst eller föl, 4 svin, 10 får resp. 12 getter. Till kaniner, fjäderfän och bisamhällen har hänsyn ej tagits.

Tab. I. Fördelning på olika storleksgrupper av antalet husdjur den 3 juni 1957, hela riket

Number of domestic animals within different size groups

Djurslag	Absoluta tal									Relativa tal								
	0—2 ¹ ha	2—5 ha	5—10 ha	10—20 ha	20—30 ha	30—50 ha	50— 100 ha	över 100 ha	Sum- ma	0-2 ha	2-5 ha	5- 10 ha	10- 20 ha	20- 30 ha	30- 50 ha	50- 100 ha	över 100 ha	Sum- ma
Hästar, 3 år och däröver	19 230	40 240	72 890	58 650	18 700	12 720	6 830	5 990	235 250	8,2	17,1	31,0	24,9	7,9	5,4	2,9	2,6	100
Unghästar, 1 och 2 år .	190	790	3 310	3 770	1 760	1 390	1 070	1 180	13 460	1,4	5,9	24,6	28,0	13,1	10,3	7,9	8,8	100
Fö1	90	460	1 530	1 760	820	620	460	520	6 260	1,4	7,4	24,4	28,1	13,1	9,9	7,4	8,3	100
Summa hästar	19 510	41 490	77 730	64 180	21 280	14 730	8 360	7 690	254 970	7,6	16,3	30,5	25,2	8,3	5,8	3,3	3,0	100
Tjurar och oxar, 1 år och däröver	520	780	5 630	10 370	5 700	4 180	2 250	2 500	31 930	1,6	2,4	17,6	32,5	17,9	13,1	7,1	7,8	100
Kor, som kalvat endast en gång	10 700	22 490	53 580	69 040	31 090	25 150	16 660	18 150	246 860	4,3	9,1	21,7	28,0	12,6	10,2	6,7	7,4	100
Övriga kor	75 350	160 400	284 360	301 380	116 460	86 210	52 110	49 600	1 125 870	6,7	14,2	25,3	26,8	10,3	7,7	4,6	4,4	100
Kvigor, 1 år och däröver avsedda för pålägg .	7 500	28 580	81 050	123 330	62 750	55 780	38 580	42 480	440 050	1,7	6,5	18,4	28,0	14,3	12,7	8,8	9,6	100
Stutar, kvigor och kal- var, 1 år och däröver avsedda för slakt . .	710	4 440	9 820	19 000	12 220	13 990	10 910	15 210	86 300	0,8	5,2	11,4	22,0	14,2	16,2	12,6	17,6	100
Kalvar under 1 år av- sedda för pålägg . .	6 920	23 340	60 050	92 520	45 800	37 930	25 570	28 460	320 590	2,1	7,3	18,7	28,9	14,3	11,8	8,0	8,9	100
Kalvar under 1 år av- sedda för slakt . . .	7 920	27 490	42 530	40 590	16 570	15 870	10 390	12 710	174 070	4,6	15,8	24,4	23,3	9,5	9,1	6,0	7,3	100
Summa nötkreatur	109 620	267 520	537 020	656 230	290 590	239 110	156 470	169 110	2 425 670	4,5	11,0	22,1	27,1	12,0	9,9	6,4	7,0	100
Får och lamm	16 600	21 800	26 620	30 720	10 970	14 060	10 140	12 190	143 100	11,6	15,2	18,6	21,5	7,7	9,8	7,1	8,5	100
Fargaltar	100	60	640	1 910	1 550	1 260	780	480	6 780	1,5	0,9	9,4	28,2	22,8	18,6	11,5	7,1	100
Modersuggor	1 450	10 170	45 800	80 780	38 300	30 150	13 780	7 990	228 420	0,6	4,4	20,1	35,4	16,8	13,2	6,0	3,5	100
Övriga svin, 3 mån. o. däröver	31 720	31 880	110 500	203 520	122 640	120 840	82 170	79 960	783 230	4,0	4,1	14,1	26,0	15,7	15,4	10,5	10,2	100
Grisar under 3 mån. .	22 040	55 060	171 600	292 920	128 400	106 940	55 210	40 830	873 000	2,5	6,3	19,7	33,6	14,7	12,2	6,3	4,7	100
Summa svin och grisar	55 310	97 170	328 540	579 130	290 890	259 190	151 940	129 260	1 691 430	2,9	5,2	17,4	30,6	15,4	13,7	8,0	6,8	100

¹ Antalet husdjur i storleksgruppen 0—2 hektar enligt 1951 års jordbruksräkning.

av svinstammen, år 1957 nära 31 %. Fargaltar förekomma endast i mindre omfattning på de mindre jordbruken; däremot synes förekomsten av moder-suggor vara ganska stor. Omkring hälften av avelssvinen hänför sig till brukningsenheter med 10—30 hektar åker. I fråga om nötkreaturen konstateras, att

en mycket stor andel av kalvar under 1 år, avsedda för slakt, kommer på brukningsenheter med högst 10 hektar åker, medan det relativa antalet stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver avsedda för slakt är lågt. Göddjursuppfödning synes främst förekomma på medelstora och stora jordbruk.

IV. Arbetskraften i jordbruket

Vid arealinventeringarna i början av juni åren 1951—1957 ha förutom uppgifterna om åkerjordens användning och antalet husdjur även infordrats vissa andra uppgifter rörande jordbruket, bl. a. om arbetskraftens storlek. Uppgifternas omfattning och specificering framgå av uppgiftsformulären, vilka ingå som bilagor i publikationen *Jordbruk och boskapsskötsel för ifrågavarande år*. På grundval av detta material ha verkställts skattningar av arbetskraftens storlek i jordbruket inom olika områden och storleksgrupper.

Uppgifterna ha avsett dels antalet i jordbruket sysselsatta personer vid en viss tidpunkt (i början av juni) med fördelning på olika kategorier samt dels den totala under närmast föregående år lejda arbetskraften i arbetstimmar räknat. De förstnämnda uppgifterna ha även omfattat brukarna jämte familjemedlemmar över 15 år. För bedömningen av dessa uppgifter må framhållas, att avgörandet, i vilken mån familjemedlemmarna skulle räknas som deltagande i jordbruksarbetet, kan ha varierat. Sålunda torde till familjen hörande kvinnor, som huvudsakligen sysslat med hushållsarbete i vissa fall här ha medtagits. Vidare förefinnes risk, att i vissa fall personer, som tillfälligt arbetat i t. ex. skogsavverkning, kunna ha be-

traktats som sysselsatta i jordbruket. Då jordbrukets arbetskraft varierar under året och de infordrade uppgifterna avse en viss bestämd dag, kunna de här framlagda uppgifterna om antalet sysselsatta i början av juni icke göra anspråk på att representera den genomsnittliga arbetskraften under ifrågavarande år. Avsikten har varit, att dessa undersökningar, utförda under en längre tid, skulle bidra till att belysa de relativa förändringarna från år till år i arbetsvolymen. År 1955 påbörjades liknande undersökningar av arbetskraftens storlek i oktober i samband med arealinventeringen. Sedan år 1956 inhämtas dylika uppgifter även i anslutning till svinräkningen i april. Sålunda utföras skattningar av arbetskraftens storlek fr. o. m. år 1956 tre gånger om året, i april, juni och oktober.

I *tab. M* angives för de tre huvudområdena och hela riket det beräknade antalet i jordbruket sysselsatta personer i början av juni åren 1955—1957 samt det totala antalet lejda arbetstimmar åren 1955 och 1956. Uppgifterna avse enbart brukningsenheter med mer än två hektar åker.

Det totala antalet i jordbruket sysselsatta personer den 3 juni 1957 på brukningsenheter med mer än 2 hektar åker i hela riket utgjorde enligt undersök-

Tab. M. Antal i jordbruket den 1 juni 1955 och 1956 och den 3 juni 1957 sysselsatta personer över 15 år samt totala antalet lejda arbetstimmar åren 1955 och 1956

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture and number of paid working-hours

Uppgifterna avse bruksenheter med mer än 2 hektar åker.

	Södra och mellersta Sveriges slättbygder			Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder			Norra Sverige			Hela riket		
	1955 1/6	1956 1/6	1957 3/6	1955 1/6	1956 1/6	1957 3/6	1955 1/6	1956 1/6	1957 3/6	1955 1/6	1956 1/6	1957 3/6
<i>Brukaren jämte familjemedlemmar</i>												
Män	112 590	108 890	108 000	122 580	119 380	119 390	78 830	76 270	74 170	314 000	304 540	301 560
Index	100,0	96,7	95,9	100,0	97,4	97,4	100,0	96,8	94,1	100,0	97,0	96,0
Kvinnor	82 450	78 360	77 680	94 860	92 380	88 940	63 840	61 250	59 980	241 150	231 990	226 600
Index	100,0	95,0	94,2	100,0	97,4	93,8	100,0	95,9	94,0	100,0	96,2	94,0
<i>Lejd arbetskraft</i>												
<i>Fast anställda</i>												
Män	36 460	32 520	31 240	11 970	10 710	9 860	1 400	1 360	1 300	49 830	44 590	42 400
Index	100,0	89,2	85,7	100,0	89,5	82,4	100,0	97,1	92,9	100,0	89,5	85,1
Kvinnor	5 590	4 690	4 470	3 660	3 450	2 600	1 330	1 390	1 190	10 580	9 530	8 260
Index	100,0	83,9	80,0	100,0	94,5	71,0	100,0	104,5	89,5	100,0	90,1	78,1
<i>Fällfälligt anställda</i>												
Män	14 090	15 140	15 470	8 140	7 820	7 500	5 360	5 320	5 760	27 590	28 280	28 730
Index	100,0	107,5	109,8	100,0	96,1	92,1	100,0	99,3	107,5	100,0	102,5	104,1
Kvinnor	8 650	12 150	12 060	1 850	1 600	2 180	1 060	1 060	1 220	11 560	14 810	15 460
Index	100,0	140,5	139,4	100,0	86,5	117,8	100,0	100,0	115,1	100,0	128,1	133,7
<i>Samtliga sysselsatta</i>												
Män	163 140	156 550	154 710	142 690	137 910	136 750	85 590	82 950	81 230	391 420	377 410	372 690
Index	100,0	96,0	94,8	100,0	96,7	95,8	100,0	96,9	94,9	100,0	96,4	95,2
Kvinnor	96 690	95 200	94 210	100 370	97 430	93 720	66 230	63 700	62 390	263 290	256 330	250 320
Index	100,0	98,5	97,4	100,0	97,1	93,4	100,0	96,2	94,2	100,0	97,4	95,1
<i>Totala antalet lejda arbetstimmar</i>												
Antal	År 1955 121 060 560	År 1956 112 519 400	År 1957 ..	År 1955 47 572 800	År 1956 42 254 380	År 1957 ..	År 1955 12 367 700	År 1956 11 990 590	År 1957 ..	År 1955 181 001 060	År 1956 166 764 370	År 1957 ..
Index	100,0	92,9	..	100,0	88,8	..	100,0	97,0	..	100,0	92,1	..

Tab. N. Procentuell fördelning på olika storleksgrupper av arbetskraften i jordbruket i jämförelse med åkerarealens och brukningsenheternas fördelning
Distribution of the labour force in agriculture into different size groups, %

Områden och storleksgrupper	Antal i jordbruket sysselsatta personer den 3/6 1957						Totala antalet lejda arbetstimmar under år 1956	Åkerareal 1951 ¹	Antal brukningsenheter 1951 ¹	
	Brukaren jämte fam.medl.		Lejd arbetskraft							Samma sysselsatta
			Fast anställda		Tillfälligt anställda					
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor				
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>										
2— 5 ha åker	12,3	13,9	0,1	1,6	2,4	0,9	9,9	0,9	3,0	17,0
5— 10 »	20,6	23,3	1,3	8,7	5,7	7,3	17,3	3,3	8,7	22,5
10— 20 »	33,8	35,3	7,5	30,0	23,7	20,8	29,7	13,0	22,8	31,4
20— 30 »	15,7	14,9	10,4	17,7	17,3	17,7	15,0	13,3	16,1	13,3
30— 50 »	11,0	9,2	17,5	16,3	20,5	20,7	12,4	18,3	17,4	9,3
50—100 »	5,1	3,0	23,4	12,3	15,3	16,2	8,0	20,5	15,0	4,5
över 100 »	1,5	0,4	39,8	13,4	15,1	16,4	7,7	30,7	17,0	2,0
Samtliga över 2 ha åker	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder</i>										
2— 5 ha åker	30,6	31,2	0,9	10,0	17,5	12,9	28,7	7,3	14,1	36,4
5— 10 »	38,9	40,4	7,9	39,6	25,2	35,3	37,7	17,9	29,4	37,4
10— 20 »	22,4	22,0	21,0	30,8	32,1	28,9	22,6	25,4	28,7	19,5
20— 30 »	4,6	4,2	12,4	7,3	10,7	9,2	5,1	11,1	9,5	3,7
30— 50 »	2,3	1,7	15,2	5,4	7,3	3,2	2,8	11,9	7,3	1,8
50—100 »	1,0	0,5	18,9	3,8	4,9	6,4	1,8	12,2	6,1	0,9
över 100 »	0,2	0,0	23,7	3,1	2,3	4,1	1,3	14,2	4,9	0,3
Samtliga över 2 ha åker	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Norra Sverige</i>										
2— 5 ha åker	46,6	47,8	—	11,8	23,5	41,8	45,6	19,9	30,3	53,0
5— 10 »	39,4	39,2	23,8	49,6	38,7	32,0	39,2	33,3	42,5	35,8
10— 20 »	12,6	11,9	28,5	27,8	26,0	23,0	13,2	29,6	21,6	10,1
20— 30 »	1,1	0,9	14,6	6,7	4,2	1,6	1,3	7,1	3,2	0,8
30— 50 »	0,3	0,2	13,8	2,5	1,6	0,8	0,4	4,8	1,3	0,2
50—100 »	0,0	0,0	10,8	0,8	0,5	0,8	0,2	2,8	0,7	0,1
över 100 »	—	—	8,5	0,8	0,4	0,0	0,1	2,5	0,4	0,0
Samtliga över 2 ha åker	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Hela riket</i>										
2— 5 ha åker	28,0	29,6	0,3	5,7	11,6	5,8	25,1	3,9	9,9	34,0
5— 10 »	32,5	34,2	3,5	24,3	17,4	13,2	29,9	9,2	19,3	31,8
10— 20 »	24,1	23,9	11,3	29,9	26,4	22,1	23,2	17,3	24,4	21,2
20— 30 »	7,7	7,0	11,0	12,8	12,9	15,3	8,2	12,3	12,4	6,3
30— 50 »	4,9	3,9	16,8	10,9	13,3	16,6	6,1	15,7	12,3	4,0
50—100 »	2,2	1,2	22,0	8,9	9,6	13,6	3,9	17,1	10,5	1,9
över 100 »	0,6	0,2	35,1	8,4	8,8	13,4	3,6	24,5	11,2	0,8
Samtliga över 2 ha åker	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ På grund av att skattningarna av arbetskraften i jordbruket grundats på jordbruksräkningen år 1951 har jämförelsen här även gjorts med detta år.

ningen 623 000 mot 633 700 år 1956 och 654 700 år 1955, vilket innebar en nedgång med 1,7 % sedan år 1956 och 4,8 % jämfört med år 1955. Antalet sysselsatta den 3 juni 1957 fördelade sig med 528 100 på brukare jämte familjemedlemmar, varav 301 500 män och 226 600 kvinnor, 50 700 fast anställda, varav 42 400 män och 8 300 kvinnor samt 44 200 tillfälligt anställda, varav 28 700 män och 15 500 kvinnor.

Beträffande utvecklingen för hela riket under tiden 1955—1957 för de olika kategorierna av arbetskraft konstateras, att nedgången varit störst för den fast anställda arbetskraften, som under de två åren sjunkit med 15 % i fråga om män och 22 % för kvinnor. För brukare jämte familjemedlemmar föreligger endast mindre tillbakagång. Antalet tillfälligt anställda har ökat under ifrågavarande period; i fråga om tillfälligt anställda kvinnor är ökningen stor. Utvecklingen inom de tre huvudområdena synes ha varit ganska likartad för gruppen brukare jämte familjemedlemmar samt den fast anställda arbetskraften. Den kontinuerliga nedgång, som skett för dessa grupper, visar endast mindre skillnader mellan de tre områdena utom beträffande antalet fast anställda kvinnor, som kännetecknats av något mera ojämn utveckling.

Den tillfälligt anställda arbetskraften visar olikartad utveckling dels inom de tre områdena, dels för män och kvinnor. I södra och mellersta Sveriges slättbygder samt i norra Sverige konstateras ökning för både män och kvinnor; den var emellertid betydligt större för kvinnor än för män. I slättbygderna hänförde sig ökningen för kvinnor helt till år 1956, medan i norra Sverige ökningen för båda könen ägde rum mellan åren 1956 och 1957. Södra och mel-

lersta Sveriges skogs- och dalbygder kännetecknas av sjunkande antal tillfälligt anställda män. År 1956 förelåg nedgång även av antalet kvinnor, som emellertid ökade starkt år 1957.

I fråga om antalet sysselsatta kan jämförelsen mellan olika år störas av vissa faktorer, t. ex. väderleksförhållandena och växtlighetens utveckling. Däremot bör jämförbarhet föreligga mellan uppgifterna om det totala antalet lejda arbetstimmar, som för hela riket under åren 1954—1956 utgjorde respektive 206 580 000, 181 001 000 och 166 764 000, vilket innebar en minskning mellan åren 1954—1955 med 12,4 % och mellan åren 1955—1956 med 7,9 %.

I *tab. 14* lämnas för de tre huvudområdena och hela riket uppgifter om arbetskraftens storlek inom olika storleksgrupper år 1957. *Tab. N* visar för de tre huvudområdena och hela riket den relativa fördelningen på storleksgrupper av dels samtliga kategorier av sysselsatta i jordbruket och dels antalet lejda arbetstimmar i jämförelse med åkerarealens och brukningsenheternas fördelning enligt 1951 års jordbruksräkning. Jämförelsen har här ej gjorts med motsvarande fördelning enligt jordbruksräkningen år 1956, beroende på att det redovisade antalet i jordbruket sysselsatta personer skattats på grundval av jordbruksräkningen 1951. Såsom man kan vänta framgår av tabellen, att brukarnas fördelning i huvudsak motsvarar brukningsenheternas, medan den lejda arbetskraften visar bättre anslutning till åkerarealens fördelning.

Arbetskraftens storlek i förhållande till åkerarealen belyses storleksgruppvís i *tab. 15*. Såsom framgår därav är antalet i jordbruket sysselsatta brukare jämte familjemedlemmar per 100 hektar åker helt naturligt högst i den lägsta

Tab. O. I jordbruket den 1 oktober 1956, 15 april, 3 juni och 1 oktober 1957 sysselsatt arbetskraft över 15 år.

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture.

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

	Södra och mellersta Sveriges slättbygder				Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder				Summa			
	1956 1/10	1957 15/4	1957 3/6	1957 1/10	1956 1/10	1957 15/4	1957 3/6	1957 1/10	1956 1/10	1957 15/4	1957 3/6	1957 1/10
<i>Brukaren jämte familjemedlemmar</i>												
Män	107 400	105 510	108 000	110 790	118 150	113 430	119 390	119 960	225 550	218 940	227 390	230 750
Index	100,0	98,2	100,6	103,2	100,0	96,0	101,0	101,5	100,0	97,1	100,8	102,3
Kvinnor	78 180	72 550	77 680	79 440	90 950	81 940	88 940	89 210	169 130	154 490	166 620	168 650
Index	100,0	92,8	99,4	101,6	100,0	90,1	97,8	98,1	100,0	91,3	98,5	99,7
<i>Lejd arbetskraft</i>												
<i>Fast anställda</i>												
Män	32 810	31 280	31 240	30 210	11 600	10 670	9 860	10 420	44 410	41 950	41 100	40 630
Index	100,0	95,3	95,2	92,1	100,0	92,0	85,0	89,8	100,0	94,5	92,5	91,5
Kvinnor	5 716	4 540	4 470	4 600	4 040	2 450	2 600	2 790	9 750	6 990	7 070	7 390
Index	100,0	79,5	78,3	80,6	100,0	60,6	64,4	69,1	100,0	71,7	72,5	75,8
<i>Tillfälligt anställda</i>												
Män	23 550	9 520	15 470	23 770	15 140	7 290	7 500	13 430	38 690	16 810	22 970	37 200
Index	100,0	40,4	65,7	100,9	100,0	48,2	49,5	88,7	100,0	43,4	59,4	96,1
Kvinnor	18 040	2 220	12 060	16 620	8 160	1 130	2 180	4 480	26 200	3 950	14 240	21 100
Index	100,0	12,3	66,9	92,1	100,0	13,8	26,7	54,9	100,0	12,8	54,4	80,5
<i>Samtliga sysselsatta</i>												
Män	163 760	146 310	154 710	164 770	144 890	131 390	136 750	143 810	308 650	277 700	291 460	308 580
Index	100,0	89,3	94,5	100,6	100,0	90,7	94,4	99,3	100,0	90,0	94,4	100,0
Kvinnor	101 930	79 310	94 210	100 660	103 150	85 520	93 720	96 480	205 080	164 830	187 930	197 140
Index	100,0	77,8	92,4	98,8	100,0	82,9	90,9	93,5	100,0	80,4	91,6	96,1

storleksgruppen och avtar starkt med ökad storlek på brukningsenheterna. För fast anställda män liksom för antalet lejda arbetstimmar konstateras ett motsatt förhållande. Beträffande fast anställda kvinnor och tillfälligt anställda av båda könen föreligger ej något utpräglat samband mellan antalet anställda per hektar och brukningsenheternas storlek. En jämförelse storleksgruppvis mellan de tre huvudområdena visar för de lägsta grupperna något högre antal brukare jämte familjemedlemmar per 100 hektar åker i södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder samt i norra Sverige än i slättbygderna. I fråga om den lejda arbetskraften konstateras för fast anställda män något högre antal i slättbygderna och för tillfälligt anställda något högre antal i norra Sverige än i de övriga områdena. Beträffande anställda kvinnor äro skillnaderna mellan områdena mindre.

I tab. O har gjorts en sammanställning av antalet i jordbruket sysselsatta personer vid fyra tidpunkter under ett år, nämligen den 1 oktober 1956 samt den 15 april, 3 juni och 1 oktober 1957. En uppfattning om variationerna i arbetsvolymen under ett produktionsår erhålles genom jämförelse mellan de olika tidpunkterna. Jämförelsen kan emellertid ej göras för hela riket utan endast för de två huvudområdena i södra och mellersta Sverige. Undersökningarna i april och oktober ha ej omfattat de fyra nordligaste länen. Såsom framgår av tabellen, minskade för hela området det totala antalet sysselsatta från oktober 1956 till april 1957 med 10 % för män och nära 20 % för kvinnor. Från april till juni förelåg däremot en ökning med 5 respektive 14 %. I oktober hade antalet sysselsatta stigit ytterligare och var beträffande män un-

gefär lika som vid samma tidpunkt år 1956. Antalet i jordbruket sysselsatta kvinnor i oktober 1957 var 5 % högre än i juni men understeg motsvarande siffra år 1956 med 4 %. Den här beskrivna utvecklingen avser samtliga sysselsatta. För de tre grupperna av jordbrukets arbetskraft konstateras stora skillnader i fråga om variationerna under året. Som väntat företer gruppen brukare jämte familjemedlemmar de minsta växlingarna, medan antalet tillfälligt sysselsatta varierar starkt. Beträffande den förstnämnda gruppen förelåg någon nedgång i april; vid övriga tidpunkter var antalet i det närmaste konstant. Antalet fast anställda män sjönk under hela året men huvudsakligen under tiden oktober 1956 till april 1957. Även för fast anställda kvinnor hänförde sig förändringen främst till denna del av året, då antalet minskade avsevärt, medan obetydlig ökning ägde rum i juni och oktober.

I fråga om den tillfälligt anställda arbetskraften förelåg en mycket stark nedgång i april. Därefter ökade antalet och var för manlig arbetskraft i oktober 1957 endast något lägre än i oktober 1956. Antalet tillfälligt anställda kvinnor ökade även synnerligen starkt från april till oktober men var dock vid sistnämnda tidpunkt betydligt lägre än år 1956.

Mellan de två huvudområdena föreligger inga mera framträdande skillnader i fråga om antalet brukare jämte familjemedlemmar och fast anställda. För tillfälligt anställda voro förhållandena inom de två områdena mera olika. Sålunda förelåg i skogs- och dalbygderna betydligt mindre ökning av antalet sysselsatta från april till juni och oktober än i slättbygderna.

Tab. 1. Hela ägoviiddens fördelning på särskilda ägoslag, i hektar, och antalet bruksområden, år 1957

Distribution of the entire compass of land by separate types of land, in hectares, and Uppgifterna grunda sig på 1956 års jordbruksräkning se sid. 5.

1	2	3	4	5	6	7	8
Områden	Ägoslag						Antal bruksenheter m. mer än 2 hektar åker
	Åker	Kultiverad betesmark	Naturlig äng	Skogsmark	Övrig mark	Summa landareal	
Stockholms län och stad	142 395	7 281	12 385	374 475	227 292	763 828	5 555
Uppsala län	147 896	4 086	11 495	289 003	72 765	525 245	5 352
Södermanlands län	168 751	8 528	15 977	337 168	94 540	624 964	5 874
Östergötlands län	239 060	17 311	48 509	557 944	142 909	1 005 733	9 735
<i>Norra skogsbygden</i>	36 013	4 637	5 533	165 826	47 524	259 533	1 770
<i>Östgötaslätten</i>	152 424	7 986	22 059	120 634	46 486	349 589	4 517
<i>Södra skogsbygden</i>	38 869	4 115	18 823	230 114	32 203	324 124	2 923
<i>Södra kustlandet</i>	11 754	573	2 094	41 370	16 696	72 487	525
Jönköpings län	125 789	22 290	38 446	643 571	228 840	1 058 936	13 755
Kronobergs län	91 949	13 239	23 625	575 254	193 586	897 653	11 576
Kalmar län	175 643	8 214	39 326	691 179	195 398	1 109 760	10 905
<i>länets norra del</i>	59 175	5 069	9 542	297 524	74 702	446 012	3 629
<i>Norra kustlandet</i>	45 536	3 891	6 937	218 555	64 461	339 380	2 520
<i>Skogsbygden</i>	13 639	1 178	2 605	78 969	10 241	106 632	1 109
<i>länets södra del</i>	116 468	3 145	29 784	393 655	120 696	663 748	7 276
<i>Kalmarslätten</i>	43 572	1 039	6 923	116 714	22 565	190 813	2 014
<i>Norra kustlandet</i>	2 652	150	332	20 426	5 839	29 399	183
<i>Skogsbygden</i>	30 530	1 545	10 384	234 980	31 938	309 377	2 897
<i>Öland</i>	39 714	411	12 145	21 535	60 354	134 159	2 182
Gotlands län	84 307	5 204	9 223	141 191	74 085	314 010	4 731
Blekinge län	56 464	2 943	9 458	184 349	37 649	290 863	4 767
<i>Skogsbygden</i>	22 792	1 686	4 902	124 516	14 104	168 000	2 660
<i>Slättbygden</i>	33 672	1 257	4 556	59 833	23 545	122 863	2 107
Kristianstads län	222 507	17 096	23 579	259 547	92 876	615 605	15 507
<i>Skogsbygden</i>	62 669	6 967	8 256	187 926	58 767	324 585	6 467
<i>Mellanbygden</i>	79 224	6 566	11 325	51 802	20 429	169 346	4 846
<i>Slättbygden</i>	80 614	3 563	3 998	19 819	13 680	121 674	4 194
Malmöhus län	326 779	13 928	17 909	67 840	48 716	475 172	15 004
<i>Skogsbygden</i>	26 137	2 403	4 132	33 717	6 590	72 979	1 987
<i>Mellanbygden</i>	80 565	5 375	6 183	21 121	10 742	123 986	4 346
<i>Slättbygden</i>	220 077	6 150	7 594	13 002	31 384	278 207	8 671
Hallands län	141 900	5 976	8 449	204 460	114 626	475 411	10 116
<i>Slättbygden</i>	86 197	2 146	2 769	38 322	18 023	147 457	4 446
<i>Skogsbygden</i>	30 959	3 346	4 342	132 309	67 048	238 004	3 548
<i>Norra Halland</i>	24 744	484	1 338	33 829	29 555	89 950	2 122
Göteborgs och Bohus län	88 865	4 351	14 933	161 823	225 609	495 581	9 108
Älvsborgs län	202 599	13 012	30 506	655 352	269 498	1 170 967	19 852
<i>länets norra del</i>	128 906	3 452	14 592	316 397	147 715	611 062	11 182
<i>Slättbygden</i>	77 285	1 466	6 142	89 535	52 031	226 459	5 482
<i>Dalbygderna</i>	32 369	1 096	3 987	87 365	48 072	172 889	3 043
<i>Dalslands bergsbygd</i>	16 525	717	4 335	126 265	42 943	190 785	2 282
<i>Södra höglandet</i>	2 727	173	128	13 232	4 669	20 929	375

brukningsenheter, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jord-

number of farms, in 1957

1	2	3	4	5	6	7	8
Områden	Ägoslag						Antal brukningsenheter m. mer än 2 hektar åker
	Åker	Kultiverad betesmark	Naturlig äng	Skogsmark	Övrig mark	Summa landareal	
länets södra del	73 693	9 560	15 914	338 955	121 783	559 905	8 670
<i>Dalbygderna</i>	10 521	534	1 071	25 323	7 308	44 757	870
<i>Södra höglandet</i>	63 172	9 026	14 843	313 632	114 475	515 148	7 800
Skaraborgs län	309 374	12 898	29 623	343 110	112 088	807 093	17 834
<i>Slättbygden</i>	218 102	6 144	13 359	161 424	57 735	456 764	11 834
<i>Falbygden</i>	45 488	3 367	9 046	33 988	18 653	110 542	2 733
<i>Nordöstra höglandet</i>	16 364	861	2 300	73 455	18 538	111 518	1 513
<i>Sydöstra höglandet</i>	29 420	2 526	4 918	74 243	17 162	128 269	1 954
Värmlands län	178 523	3 653	29 597	1 264 633	284 102	1 760 508	16 748
<i>Slättbygden</i>	86 691	1 548	5 427	203 080	60 810	357 556	4 915
<i>Centr. o. västra Värmland</i>	73 410	1 650	14 818	522 570	88 942	701 390	9 408
<i>Bergslagen</i>	8 060	283	2 915	126 574	27 965	165 797	739
<i>Norra Värmland</i>	10 362	172	6 437	412 409	106 385	535 765	1 686
Örebro län	145 496	5 205	11 779	532 300	132 105	826 885	8 246
<i>Södra skogsbygden</i>	20 304	1 389	2 551	107 697	24 625	156 466	1 396
<i>Slättbygden</i>	91 578	2 179	4 279	91 218	24 033	213 287	3 959
<i>Bergslagen</i>	33 614	1 637	4 949	333 485	83 447	457 132	2 891
Västmanlands län	159 023	3 802	9 719	381 393	90 724	644 661	5 863
<i>Bergslagen</i>	15 125	1 173	2 149	135 277	31 930	185 654	817
<i>Slättbygden</i>	143 898	2 629	7 570	246 116	58 794	459 007	5 046
Kopparbergs län	98 097	1 196	35 489	2 004 865	695 506	2 835 153	10 284
<i>Bergslagen</i>	7 548	230	3 923	151 028	28 973	191 702	743
<i>Östra Dalarna</i>	53 784	485	8 573	321 195	67 154	451 191	4 072
<i>Mellanbygden</i>	33 913	466	19 653	1 037 400	303 389	1 394 820	5 043
<i>Fjällbygden</i>	2 853	15	3 340	495 242	295 990	797 440	426
Gävleborgs län	107 182	1 497	17 766	1 408 692	232 967	1 818 104	11 097
<i>Gästrikland</i>	33 024	848	3 191	307 618	71 893	416 574	2 927
<i>Hälsinglands kustland</i>	63 418	513	10 742	648 070	115 262	838 005	6 843
<i>Inlandet</i>	10 740	136	3 833	453 004	95 812	563 525	1 327
Västernorrlands län	99 213	2 690	34 014	1 853 841	422 515	2 412 273	14 909
<i>Kustlandet</i>	63 765	1 481	19 226	574 983	171 505	830 960	8 665
<i>Inlandet</i>	33 528	1 100	13 654	1 204 374	232 807	1 485 463	5 861
<i>Silurområdet</i>	1 920	109	1 134	74 484	18 203	95 850	383
Jämtlands län	66 909	3 821	16 051	2 604 655	2 059 432	4 750 868	9 744
<i>Silurområdet</i>	42 807	2 710	7 418	833 984	405 068	1 291 987	5 579
<i>Mellanbygden</i>	10 137	306	2 822	502 009	83 126	598 400	1 688
<i>Fjällbygden</i>	13 965	805	5 811	1 268 662	1 571 238	2 860 481	2 477
Västerbottens län	129 872	3 598	3 906	3 184 246	2 218 052	5 539 674	18 631
<i>Kustlandet</i>	106 925	1 528	3 054	1 255 633	427 955	1 795 095	14 006
<i>Inlandet</i>	22 947	2 070	852	1 928 613	1 790 097	3 744 579	4 625
Norrbottnens län	89 346	2 395	8 488	3 784 471	6 006 231	9 890 931	12 908
<i>Kustlandet</i>	74 087	1 184	5 082	1 575 303	755 613	2 411 269	10 180
<i>Inlandet</i>	15 259	1 211	3 406	2 209 168	5 250 618	7 479 662	2 728
Hela riket	3 597 939	184 214	500 252	22 505 362	14 322 111	41 109 878	268 101

Tab. 2. Åkerjordens användning, i hektar, inom län, hushållningssällskapsområden samt Use of arable land, in hectares, in 1957

Beträffande komplettering av uppgiftsmaterialet se sid. 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kok-ärter	Foder-ärter och vicker	Potatis	Socker-betor	Foder-rot-frukter
1 Stockholms län o. stad	12 099	8 865	1 338	84	6 364	16 048	18 931	1 453	151	3 187	—	172
2 Uppsala län	11 201	13 155	933	40	9 525	15 045	24 573	2 106	170	1 978	—	133
3 Södermanlands län	15 779	10 897	2 239	9	7 130	34 960	9 027	2 158	467	2 245	—	260
4 Östergötlands län	27 556	18 771	11 001	147	11 485	31 374	24 365	3 971	662	3 584	—	1 582
5 Norra skogsbygden	2 725	2 096	1 738	3	1 369	7 256	2 638	330	51	568	—	144
6 Östgötaslätten	20 789	14 947	7 293	23	8 481	16 542	13 903	3 198	521	1 676	—	1 056
7 Södra skogsbygden	2 627	1 228	1 803	120	1 318	5 433	6 770	332	71	1 164	—	347
8 Södra kustlandet	1 415	500	167	1	317	2 143	1 054	111	19	176	—	35
9 Jönköpings län	1 961	3 532	2 949	400	4 475	30 716	8 326	18	326	5 138	—	1 216
10 Kronobergs län	1 187	2 099	2 689	188	2 687	21 296	6 704	17	176	5 091	3	1 290
11 Kalmar län	12 904	6 990	12 595	784	12 200	21 554	14 322	243	192	6 504	3 070	2 098
12 länets norra del	3 765	2 912	2 436	265	1 502	12 688	3 836	243	58	1 533	—	506
13 Norra kustlandet	3 596	2 298	1 802	188	1 174	9 110	2 928	243	50	1 008	—	297
14 Skogsbygden	169	614	634	77	328	3 578	908	—	8	525	—	209
15 länets södra del	9 139	4 078	10 159	519	10 698	8 866	10 486	—	134	4 971	3 070	1 592
16 Kalmarlätten	4 105	1 776	4 724	127	4 142	3 121	3 917	—	60	1 990	255	596
17 Norra kustlandet	38	167	123	7	83	419	186	—	—	162	—	8
18 Skogsbygden	901	1 112	1 602	163	1 587	4 872	2 407	—	54	1 733	—	197
19 Öland	4 095	1 023	3 710	222	4 886	454	3 976	—	20	1 086	2 815	791
20 Gotlands län	8 096	1 553	4 471	107	15 510	458	4 081	478	178	1 437	3 523	1 977
21 Blekinge län	2 618	2 757	3 996	143	4 854	3 838	4 103	—	100	8 615	1 049	883
22 Skogsbygden	446	722	1 070	18	1 196	2 521	1 705	—	19	2 923	42	352
23 Slättbygden	2 172	2 035	2 926	125	3 658	1 317	2 398	—	81	5 692	1 007	531
24 Kristianstads län	6 896	7 763	14 652	604	14 433	9 413	38 407	223	1 346	21 585	11 273	5 102
25 Skogsbygden	246	789	1 744	96	2 694	5 016	12 221	1	157	6 425	556	1 552
26 Mellanbygden	1 207	2 232	8 545	421	5 144	1 363	13 164	69	179	11 056	3 519	2 029
27 Slättbygden	5 443	4 742	4 363	87	6 595	3 034	13 022	153	1 010	4 104	7 198	1 521
28 Malmöhus län	19 461	24 881	19 398	257	32 704	10 357	46 989	271	2 713	10 538	33 757	5 584
29 Skogsbygden	394	734	656	8	1 845	1 164	6 160	—	168	1 532	445	1 000
30 Mellanbygden	2 237	3 698	6 086	149	5 572	2 223	16 423	38	495	4 181	4 003	2 920
31 Slättbygden	16 830	20 449	12 656	100	25 287	6 970	24 406	233	2 050	4 825	29 309	1 664
32 Hallands län	1 776	7 949	7 201	111	11 462	25 483	12 495	2	847	7 321	890	3 410
33 Slättbygden	1 477	5 670	5 634	62	7 938	12 805	7 977	1	680	4 603	832	2 244
34 Skogsbygden	74	848	787	16	1 562	7 204	2 615	1	67	1 776	58	851
35 Norra Halland	225	1 431	780	33	1 962	5 474	1 833	—	100	942	—	315
36 Göt. o. Bohus län	2 081	5 739	1 520	21	3 351	20 054	4 878	16	500	3 213	—	435
37 Älvsborgs län	4 326	6 615	3 785	122	10 293	51 282	6 348	51	618	5 827	—	722
38 länets norra del	3 776	4 446	2 561	38	7 328	33 653	2 640	49	545	2 472	—	268
39 Slättbygden	2 577	2 413	1 895	22	4 988	21 452	1 720	43	466	1 063	—	180
40 Dalbygderna	696	1 350	492	15	1 588	8 317	770	3	45	823	—	80
41 Dalslands bergsbygd	435	596	138	1	652	2 981	124	3	27	431	—	7
42 Södra höglandet	68	87	36	—	100	903	26	0	7	155	—	1

¹ Även till ensilage.

naturliga jordbruksområden, år 1957

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
Grönfoder av säd och baljväxter	Vall till hö	Vall till fröskörd	Vall till bete och grönfoder ¹	Permanent betesvall	Höst-raps	Vår-raps	Rybs	Olje-lin	Övriga oljeväxter	Köksväxter på åkern	Andra växtslag	Helträda och tillfall. obr. åkerjord	Varaktigt obrukad åkerjord	Summa åker	
1 262	36 094	1 667	2 872	6 944	3 302	469	1 103	4	112	316	384	15 633	3 541	142 395	1
1 549	30 543	1 362	2 816	7 002	3 476	469	3 424	15	52	64	175	16 784	1 256	147 896	2
2 352	36 597	3 147	3 820	10 032	6 970	569	1 841	17	54	36	244	16 352	1 549	168 751	3
3 413	42 991	7 523	3 210	5 302	15 956	195	2 934	313	103	153	299	19 725	2 445	239 060	4
766	8 541	693	685	1 272	1 051	—	443	15	—	18	13	2 733	865	36 013	5
1 806	19 727	5 981	1 524	2 998	13 649	186	2 204	290	103	133	267	14 363	764	152 421	6
666	11 679	457	626	740	868	9	144	8	—	1	14	1 750	694	38 869	7
175	3 044	392	375	292	388	—	143	—	—	1	5	879	122	11 754	8
2 909	50 705	746	3 005	5 327	449	58	181	—	—	45	205	1 652	1 450	125 789	9
2 056	33 518	240	2 885	4 972	4	82	48	1	—	14	46	1 464	3 192	91 949	10
1 621	46 876	1 196	6 746	9 159	3 822	105	291	21	155	1 304	690	7 391	2 810	175 643	11
595	17 905	614	2 298	2 494	1 461	31	165	16	22	9	50	3 115	656	59 175	12
464	13 236	550	1 736	1 796	1 349	31	159	16	22	8	50	2 837	598	45 536	13
131	4 669	64	572	698	112	—	6	—	—	—	—	278	58	13 639	14
1 026	28 971	582	4 448	6 665	2 361	74	126	5	133	1 295	640	4 276	2 154	116 468	15
352	9 521	320	1 926	3 612	802	33	67	—	32	74	201	1 192	627	43 572	16
84	883	—	88	127	—	—	—	—	—	1	—	121	155	2 652	17
495	10 664	64	1 110	1 486	165	41	15	—	5	3	32	733	1 089	30 530	18
95	7 903	198	1 324	1 440	1 394	—	44	5	96	1 217	407	2 230	283	39 714	19
212	19 494	928	3 041	4 423	3 355	282	2 259	52	580	306	987	5 487	1 032	84 307	20
794	14 057	193	1 810	4 373	154	7	—	—	106	194	264	834	722	56 464	21
422	7 564	54	680	1 996	40	—	—	—	3	42	95	441	441	22 792	22
372	6 493	139	1 130	2 377	114	7	—	—	103	152	169	393	281	33 672	23
5 174	49 327	2 298	7 464	14 545	1 402	94	162	240	906	1 423	3 329	2 392	2 049	222 507	24
1 279	19 935	55	2 714	5 217	38	—	—	17	48	55	435	469	910	62 669	25
1 524	16 684	291	2 619	5 125	276	17	49	13	168	279	1 650	792	809	79 224	26
2 371	12 708	1 952	2 131	4 203	1 088	77	113	210	690	1 094	1 244	1 131	330	80 614	27
9 531	47 595	4 091	7 119	18 483	11 157	550	1 217	959	4 109	4 781	4 264	3 010	3 003	326 779	28
697	6 954	487	901	2 175	19	17	38	10	83	35	48	116	451	26 137	29
2 736	17 392	514	2 094	6 116	534	29	25	72	545	93	564	889	937	80 565	30
6 098	23 249	3 090	4 124	10 192	10 604	504	1 154	877	3 481	4 653	3 652	2 005	1 615	220 077	31
4 530	35 170	848	6 653	10 610	212	106	99	79	212	560	784	1 443	1 717	141 900	32
3 040	17 987	646	4 114	6 997	159	105	70	79	179	412	646	981	959	86 197	33
850	10 172	34	1 152	2 061	5	—	—	—	32	12	30	208	544	30 959	34
640	7 111	168	1 387	1 552	48	1	29	—	1	136	108	254	214	24 744	35
1 674	28 122	738	2 384	6 678	87	209	—	5	—	411	101	5 020	1 628	88 865	36
3 660	77 626	2 009	7 935	9 867	375	509	269	—	1	107	61	7 605	2 646	202 599	37
2 470	45 780	1 632	5 356	6 292	326	412	250	—	—	34	38	6 769	1 771	128 906	38
1 329	24 734	1 158	3 431	4 058	290	382	207	—	—	17	21	4 130	709	77 285	39
692	11 801	359	1 104	1 568	36	28	43	—	—	8	13	1 785	753	32 369	40
419	8 075	105	775	597	—	—	—	—	—	8	4	848	299	16 525	41
30	1 170	10	46	69	—	2	—	—	—	1	—	6	10	2 727	42

TAB. 2 (forts.). ÅKERJORDENS ANVÄNDNING, I HEKTAR, INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPS-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Fo- der- ärter och vicker	Pota- tis	Soc- ker- betor	Fo- der- rot- fruk- ter
1 länets södra del . . .	550	2 169	1 164	84	2 965	17 629	3 708	2	73	3 355	—	454
2 Dalbyggena	100	516	131	8	631	2 587	464	2	21	362	—	63
3 Södra höglandet . . .	450	1 653	1 033	76	2 334	15 042	3 244	—	52	2 993	—	391
4 Skaraborgs län . . .	22 510	3 707	13 573	161	21 743	79 876	11 380	953	2 031	5 180	—	1 100
5 Slättbygden	19 013	2 479	9 626	57	15 559	56 476	8 111	900	1 719	2 679	—	725
6 Falbygden	2 017	466	1 840	13	3 341	11 455	2 156	28	150	1 034	—	168
7 Nordöstra höglandet .	687	291	924	50	739	4 254	259	12	34	398	—	53
8 Sydöstra höglandet .	793	471	1 183	41	2 104	7 691	854	13	128	1 069	—	151
9 Värmlands län	7 767	3 479	2 599	41	8 493	35 643	2 758	66	182	4 324	—	79
10 Slättbygden	4 372	2 565	1 759	21	6 082	19 462	1 673	41	46	1 317	—	59
11 Centr. o. v:a Värml. .	3 005	742	650	18	1 861	13 232	755	22	98	2 246	—	12
12 Bergslagen	177	101	55	—	433	1 354	261	2	20	155	—	1
13 Norra Värmland . . .	213	71	135	2	117	1 595	69	1	18	606	—	7
14 Örebro län	7 097	8 303	2 958	100	11 954	38 707	2 457	609	224	2 890	—	217
15 Södra skogsbygden .	722	552	902	65	1 531	5 556	374	18	45	669	—	53
16 Slättbygden	5 700	7 099	1 776	34	7 686	25 622	1 154	584	169	1 280	—	134
17 Bergslagen	675	652	280	1	2 737	7 529	929	7	10	941	—	30
18 Västmanlands län . .	10 520	14 594	853	28	9 468	35 740	10 494	2 125	211	1 527	—	52
19 Bergslagen	506	501	59	—	515	3 934	683	52	24	214	—	1
20 Slättbygden	10 014	14 093	794	28	8 953	31 806	9 811	2 073	187	1 313	—	51
21 Kopparbergs län . . .	3 139	246	2 015	7	13 410	15 196	2 888	83	56	2 641	—	193
22 Bergslagen	111	52	85	—	580	1 340	181	4	2	270	—	5
23 Östra Dalarna	2 694	165	1 293	—	8 608	10 437	2 101	79	43	1 001	—	50
24 Mellanbygden	334	29	632	7	4 211	3 389	606	—	11	1 235	—	134
25 Fjällbygden	—	—	—	—	11	30	—	—	—	135	—	4
26 Gävleborgs län . . .	992	1 144	250	95	13 392	11 773	5 846	57	43	3 586	—	117
27 Gästrikland	567	561	161	80	2 898	5 448	1 005	44	18	1 405	—	17
28 Hälsinglands kustl. .	405	582	89	15	9 184	5 721	4 208	13	24	1 800	—	85
29 Inlandet	20	1	—	—	1 310	604	633	—	1	381	—	15
30 Västernorrlands län	11	102	7	5	9 523	3 329	4 774	12	68	4 217	—	106
31 Kustlandet	9	96	6	4	6 915	2 239	3 669	11	56	2 790	—	71
32 Inlandet	2	6	1	1	2 451	1 022	1 076	1	12	1 334	—	34
33 Siluområdet	—	—	—	—	157	18	29	—	—	93	—	1
34 Jämtlands län	2	15	—	—	6 918	1 389	1 291	—	90	2 215	—	78
35 Siluområdet	2	11	—	—	5 505	816	1 015	—	71	1 435	—	51
36 Mellanbygden	—	4	—	—	729	316	188	—	15	321	—	23
37 Fjällbygden	—	—	—	—	684	257	88	—	4	459	—	4
38 Västerbottens län . .	—	—	8	—	15 605	749	3 946	—	21	3 807	—	169
39 Kustlandet	—	—	8	—	15 208	583	3 737	—	21	2 654	—	137
40 Inlandet	—	—	—	—	397	166	209	—	—	1 153	—	32
41 Norrbottens län . . .	—	—	14	21	5 806	920	2 457	—	16	2 628	—	93
42 Kustlandet	—	—	14	1	5 723	820	2 406	—	16	2 158	—	89
43 Inlandet	—	—	—	20	83	100	51	—	—	470	—	4
44 Hela riket år 1957	179 979	153 156	111 034	3 475	262 785	515 200	271 770	14 912	11 388	119 278	53 565	27 068
45 » » » ¹ 1956	256 894	139 900	118 847	3 761	239 534	534 672	290 854	16 221	11 090	121 789	50 185	30 868
46 » » » 1955	187 713	165 024	91 092	3 420	212 711	509 473	301 098	16 047	9 435	122 519	52 543	30 969
47 » » » 1954	220 450	211 898	145 139	3 866	166 276	474 359	298 526	14 836	9 995	120 390	59 418	33 279
48 » » » 1953	189 252	197 724	131 899	—	189 120	487 109	301 999	13 832	8 732	127 099	51 168	37 339

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

OMRÅDEN SAMT NATURLIGA JORDBRUKSOMRÅDEN, ÅR 1957

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Grön- foder av såd och balj- växter	Vall till hö	Vall till frö- skörd	Vall till bete och grön- foder	Per- ma- nent betes- vall	Höst- raps	Vår- raps	Rybs	Olje- lin	Öv- riga olje- väx- ter	Köks- väx- ter på åkern	An- dra växt- slag	Helträ- da och tillfall. obr. åker- jord	Var- aktigt obrunk- ad åker- jord	Summa åker
1 190	31 846	377	2 579	3 575	49	97	19	—	1	73	23	836	875	73 693 1
236	3 612	59	408	1 015	19	45	3	—	—	2	4	157	76	10 521 2
954	28 234	318	2 171	2 560	30	52	16	—	1	71	19	679	799	63 172 3
6 896	81 582	2 903	7 908	16 436	5 273	3 394	18	57	70	366	18 194	3 701	309 374 4	
4 721	53 110	2 484	5 612	11 093	4 041	2 94	2 611	18	45	32	132	14 531	2 034	218 102 5
918	13 613	186	1 342	2 884	594	48	560	—	12	19	187	1 688	769	45 488 6
461	5 205	124	256	807	85	—	80	—	—	11	44	1 201	389	16 364 7
796	9 654	109	698	1 652	553	20	143	—	—	8	3	774	509	29 420 8
2 048	71 816	2 671	6 507	10 802	66	295	200	7	25	140	460	13 434	4 621	178 523 9
938	26 650	1 936	3 796	5 587	47	287	133	7	21	119	216	7 679	1 878	86 691 10
786	35 991	638	2 267	4 156	19	8	67	—	—	7	240	4 903	1 687	73 410 11
154	3 540	94	268	758	—	—	—	—	4	11	3	271	398	8 060 12
170	5 635	3	176	301	—	—	—	—	—	3	1	581	658	10 362 13
1 625	37 499	3 474	3 797	7 209	950	800	2 248	4	49	74	311	9 938	2 002	145 496 14
401	5 776	192	413	1 118	109	83	237	—	1	13	19	1 119	333	20 304 15
633	18 708	2 640	2 152	4 275	804	631	1 955	4	37	48	48	7 672	733	91 578 16
591	13 015	642	1 232	1 816	37	86	56	—	8	13	244	1 147	936	33 614 17
1 094	35 722	3 734	3 530	7 032	1 634	1 210	2 617	12	50	26	64	15 336	1 350	159 023 18
217	5 486	143	489	1 099	—	23	50	—	—	—	12	818	299	15 125 19
877	30 236	3 591	3 041	5 933	1 634	1 187	2 567	12	50	26	52	14 518	1 051	143 898 20
1 897	43 083	364	1 745	3 597	4	9	33	—	—	32	23	5 268	2 168	98 097 21
222	3 564	77	264	326	—	—	6	—	—	1	1	254	203	7 548 22
846	18 435	202	1 170	2 481	2	9	22	—	—	14	16	3 659	452	53 784 23
604	19 116	85	255	743	1	—	5	—	—	16	6	1 174	1 319	33 912 24
225	1 968	—	56	47	1	—	—	—	—	1	—	181	194	2 853 25
1 147	55 398	852	2 986	4 753	—	4	132	—	—	48	66	2 941	1 560	107 182 26
486	15 042	217	987	1 766	—	4	109	—	—	29	18	1 211	951	33 024 27
471	33 998	513	1 715	2 542	—	—	23	—	—	19	42	1 562	407	63 418 28
190	6 358	122	284	445	—	—	—	—	—	—	6	168	202	10 740 29
3 730	62 535	813	1 861	4 323	—	6	25	—	—	35	51	1 329	2 351	99 213 30
1 568	39 470	685	1 122	3 128	—	6	25	—	—	14	47	644	1 140	63 765 31
2 099	21 691	108	726	1 111	—	—	—	—	—	19	4	679	1 151	33 528 32
63	1 374	20	13	84	—	—	—	—	—	2	—	6	60	1 920 33
3 266	45 768	100	1 937	2 219	—	—	—	—	—	5	25	569	1 022	66 909 34
1 472	28 206	57	1 668	1 658	—	—	—	—	—	4	7	306	523	42 807 35
763	6 747	43	165	207	—	—	—	—	—	—	1	207	408	10 137 36
1 031	10 815	—	104	354	—	—	—	—	—	1	17	56	91	13 965 37
3 792	89 148	675	3 474	4 284	6	—	5	—	—	22	43	1 411	2 707	129 872 38
2 002	72 295	649	2 986	3 584	6	—	5	—	—	9	41	1 193	1 807	106 925 39
1 790	16 853	26	488	700	—	—	—	—	—	13	2	218	900	22 947 40
1 550	64 531	688	1 290	3 896	—	17	—	—	—	7	40	2 294	3 078	89 346 41
1 232	52 621	620	1 039	3 393	—	17	—	—	—	7	20	1 873	2 038	74 087 42
318	11 910	68	251	503	—	—	—	—	—	—	20	421	1 040	15 259 43
67 782	1 135 797	43 260	96 795	182 268	58 654	6 407	22 482	1 747	6 571	10 178	13 282	175 506	53600	3 597 939 44
78 175	1 130 152	28 629	102 308	184 972	8 618	5 278	6 169	1 657	7 661	12 139	13 768	203 798	—	3 597 939 45
72 359	1 186 703	37 949	110 558	187 225	65 497	4 731	21 834	874	8 164	10 353	13 909	225 087	—	3 647 287 46
68 873	1 185 123	33 345	112 308	182 254	61 079	6 019	19 986	2 858	9 931	8 455	14 012	184 612	—	3 647 287 47
75 753	1 190 019	35 544	126 436	178 693	35 122	8 185	16 029	9 150	18 276	8 870	12 550	197 387	—	3 647 287 48

Tab. 3. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper, i hektar, inom större riksområden, år 1957

Use of arable land within different size groups, in hectares, in major areas in 1957

Beräffande komplettering av uppgiftsmaterialet se sid. 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden samt storleksgrupper (efter åkerarealen)	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Våråg	Korn	Havre	Bland-säd	Kök-ärter	Foder-ärter och vicker	Potatis	Soc-kerbetor	Foder-rotfrukter
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygger</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	324	370	371	20	371	2 250	2 897	11	34	3 519	587	840
Över 2 * . . . }	148 899	119 787	82 287	1 711	156 470	278 363	177 526	13 545	8 765	53 227	51 874	16 371
Summa	149 223	120 157	82 658	1 731	156 841	280 613	180 423	13 556	8 799	56 746	52 461	17 211
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygger</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	130	1 037	290	40	75	6 205	971	6	62	4 130	9	374
Över 2 * . . . }	29 641	31 162	27 201	1 654	53 184	210 656	72 392	1 324	2 278	41 378	1 095	8 792
Summa	29 771	32 199	27 491	1 694	53 259	216 861	73 363	1 330	2 340	45 508	1 104	9 166
<i>Norra Sverige</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	14	72	28	8	1 447	1 599	639	2	23	2 830	—	52
Över 2 * . . . }	971	728	857	42	51 238	16 127	17 345	24	226	14 194	—	639
Summa	985	800	885	50	52 685	17 726	17 984	26	249	17 024	—	691
<i>Hela riket</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	468	1 479	689	68	1 893	10 054	4 507	19	119	10 479	596	1 266
Över 2 * . . . }	179 511	151 677	110 345	3 407	260 892	505 146	267 263	14 893	11 269	108 799	52 969	25 802
Summa	179 979	153 156	111 034	3 475	262 785	515 200	271 770	14 912	11 388	119 278	53 565	27 068

1	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Områden samt storleksgrupper (efter åkerarealen)	Grön-foder av säd o. haljväxter	Vall till hö	Vall till frö-skörd	Vall till bete o. grön-foder (även ensilage)	Perma-nent betes-vall	Olje-växter	Köks-väx-ter på åkern	Andra växt-slag	Hel-träda o. tillfälligt obrukad åkerjord	Var-aktigt obru-kad åker-jord	Summa åker
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygger</i>											
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	344	9 250	28	358	582	272	780	357	1 057	..	24 622
Över 2 * . . . }	32 841	412 093	32 202	52 551	104 709	86 858	8 310	10 889	127 393	21 157	1 997 828
Summa	33 185	421 343	32 230	52 909	105 291	87 130	9 090	11 246	128 450	21 157	2 022 450
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygger</i>											
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	734	20 360	33	734	1 244	24	140	171	1 587	..	38 356
Över 2 * . . . }	19 865	365 037	7 998	32 104	56 933	8 618	840	1 651	36 200	20 505	1 030 508
Summa	20 599	385 397	8 031	32 838	58 177	8 642	980	1 822	37 787	20 505	1 068 864
<i>Norra Sverige</i>											
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	2 270	36 475	19	184	282	1	31	59	928	..	46 963
Över 2 * . . . }	11 728	292 582	2 980	10 864	18 518	88	77	155	8 341	11 938	459 662
Summa	13 998	329 057	2 999	11 048	18 800	89	108	214	9 269	11 938	506 625
<i>Hela riket</i>											
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	3 348	66 085	80	1 276	2 108	297	951	587	3 572	..	109 941
Över 2 * . . . }	64 434	1 069 712	43 180	95 519	180 160	95 564	9 227	12 695	171 934	53 600	3 487 998
Summa	67 782	1 135 797	43 260	96 795	182 268	95 861	10 178	13 282	175 506	53 600	3 597 939

Tab. 4. Utsädet inom län och hushållningssällskapsområden, i ton, år 1957

The sowings, in tons, in 1957

Utsädesmängd, som understiger 5 ton, betecknas med 0.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kok- ärter	Foder- ärter och vicker	Potatis
Stockholms län o. stad	2 640	2 120	260	20	1 350	3 660	4 640	360	40	6 510
Uppsala län . .	2 400	3 100	190	10	2 020	3 290	6 000	520	40	4 190
Södermanlands » . .	3 460	2 670	450	0	1 500	7 760	2 670	560	110	4 620
Östergötlands » . .	6 140	4 340	2 160	30	2 350	7 030	6 190	850	140	7 250
Jönköpings » . .	430	750	610	80	940	7 250	2 610	0	70	12 430
Kronobergs » . .	240	440	540	40	570	4 750	1 980	0	40	11 680
Kalmar » . .	2 740	1 590	2 510	160	2 420	4 760	3 390	60	40	12 430
därav norra delen . .	860	690	520	60	310	2 870	1 030	60	10	3 190
södra delen . .	1 880	900	1 990	100	2 110	1 890	2 360	—	30	9 240
Gotlands län . .	1 790	350	900	20	3 040	80	850	110	40	2 620
Blekinge » . .	540	600	810	30	970	850	1 040	—	20	15 780
Kristianstads » . .	1 500	1 690	2 810	110	2 870	1 950	9 060	50	290	48 910
Malmöhus » . .	4 360	5 670	3 840	50	6 700	2 120	12 210	70	620	22 010
Hallands » . .	390	1 750	1 480	20	2 270	5 500	3 720	0	170	17 040
Göteb. o. Bohus » . .	470	1 370	310	0	760	4 550	1 510	0	110	7 020
Älvsborgs » . .	920	1 440	750	30	2 030	11 610	2 320	10	140	12 170
därav norra delen . .	800	990	520	10	1 500	7 870	1 260	10	120	5 220
södra delen . .	120	450	230	20	530	3 740	1 060	0	20	6 950
Skaraborgs län . .	4 930	860	2 840	30	4 720	18 530	4 410	230	450	10 740
Värmlands » . .	1 640	790	480	10	1 750	8 020	1 140	20	40	9 840
Örebro » . .	1 480	1 930	560	20	2 440	8 130	920	130	50	6 200
Västmanlands » . .	2 210	3 470	160	10	1 910	7 860	2 610	500	50	3 130
Kopparbergs » . .	650	50	370	0	2 600	3 510	1 150	20	10	5 360
Gävleborgs » . .	220	250	50	20	2 850	2 670	1 560	10	10	8 180
Västernorrlands » . .	0	20	0	0	1 960	680	1 960	0	10	10 930
Jämtlands » . .	0	0	—	—	1 130	240	900	—	20	5 190
Västerbottens » . .	—	—	0	—	2 860	150	1 640	—	0	8 320
Norrbottnens » . .	—	—	0	0	1 020	170	800	—	0	4 800
Hela riket år 1957 .	39 150	35 250	22 080	690	53 030	115 120	75 280	3 500	2 510	257 350
» » » ¹ 1956 .	56 000	31 620	23 650	760	47 190	119 230	81 780	3 860	2 470	261 970
» » » 1955 .	40 790	37 820	18 090	700	42 810	113 860	82 640	3 790	2 100	264 060
» » » 1954 .	47 940	48 780	28 870	780	33 250	106 130	81 320	3 530	2 230	259 840
» » » 1953 .	41 140	45 380	25 470	780	37 940	108 890	83 680	3 270	1 950	274 000

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

Tab. 5. Skörden per hektar, i kilogram, inom län, hushållningssällskapsområden
Yield per hectare, in kilogrammes, in 1957

Medieval stil utmärker, att direkt uppgift för området saknas eller att arealen för vederbörande

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kok- ärter	Foder- ärter och vicker
1 Stockholms län och stad	2 150	1 760	1 620	1 130	1 960	1 750	1 780	1 240	1 520
2 Uppsala län	1 900	1 590	1 430	960	1 810	1 550	1 540	1 060	1 080
3 Södermanlands län	2 240	1 750	1 960	1 000	2 090	2 000	2 020	1 460	1 520
4 Östergötlands län	2 830	1 950	2 450	1 300	2 660	2 160	2 280	1 530	1 510
5 Norra skogsbygden	2 720	1 890	2 210	1 710	2 290	2 150	2 220	1 430	1 420
6 Östgötaslätten	2 950	1 980	2 610	1 500	2 780	2 320	2 400	1 550	1 490
7 Södra skogsbygden	2 380	1 750	2 080	1 250	2 410	1 850	2 120	1 390	1 760
8 Södra kustlandet	2 170	1 770	1 930	1 200	2 010	1 730	1 810	1 540	1 480
9 Jönköpings län	1 850	1 450	1 590	1 040	1 670	1 510	1 620	1 500	1 340
10 Kronobergs län	1 900	1 440	1 600	1 110	1 770	1 480	1 550	1 400	2 110
11 Kalmar län	2 280	1 390	1 690	1 280	2 010	1 480	1 710	1 530	1 760
12 länets norra del	2 200	1 300	1 480	820	1 690	1 470	1 560	1 530	1 470
13 Norra kustlandet	2 240	1 360	1 560	820	1 820	1 560	1 650	1 530	1 470
14 Skogsbygden	1 350	1 080	1 240	800	1 220	1 230	1 250	—	1 500
15 länets södra del	2 310	1 460	1 740	1 520	2 050	1 500	1 760	—	1 880
16 Kalmar-slätten	2 470	1 350	1 580	1 530	2 190	1 690	1 940	—	2 000
17 Norra kustlandet	2 000	1 800	1 800	900	2 300	1 700	2 000	—	—
18 Skogsbygden	2 290	1 420	1 860	1 070	1 910	1 350	1 650	—	2 000
19 Öland	2 160	1 630	1 900	1 860	1 990	1 620	1 650	—	1 200
20 Gotlands län	2 400	1 790	2 160	1 500	2 150	1 760	1 960	1 610	1 730
21 Blekinge län	2 760	2 090	1 760	1 590	2 460	1 580	1 950	—	1 320
22 Skogsbygden	2 130	1 600	1 700	1 150	1 850	1 400	1 610	—	1 000
23 Slättbygden	2 890	2 260	1 780	1 650	2 660	1 930	2 190	—	1 390
24 Kristianstads län	3 230	2 310	2 080	1 260	2 690	1 840	2 270	1 870	1 890
25 Skogsbygden	1 800	1 570	1 780	1 050	1 800	1 360	1 620	1 500	2 000
26 Mellanbygden	2 980	2 010	1 910	1 400	2 500	1 970	2 210	1 600	1 280
27 Slättbygden	3 350	2 570	2 520	800	3 200	2 580	2 940	2 000	1 980
28 Malmöhus län	3 720	2 730	2 830	1 450	3 580	2 890	2 880	1 860	1 750
29 Skogsbygden	2 800	2 220	2 320	1 200	2 680	2 060	2 220	—	1 600
30 Mellanbygden	3 060	1 680	2 130	1 300	2 780	2 350	2 420	1 600	1 770
31 Slättbygden	3 820	2 940	3 190	1 690	3 820	3 200	3 370	1 910	1 750
32 Hallands län	2 910	1 830	1 800	1 300	2 460	1 850	2 040	800	1 500
33 Slättbygden	3 080	1 890	1 820	1 580	2 680	2 090	2 170	800	1 550
34 Skogsbygden	2 700	1 720	1 670	1 000	2 040	1 600	1 810	800	1 430
35 Norra Halland	1 880	1 660	1 790	920	1 890	1 620	1 810	—	1 200
36 Göteborgs och Bohus län	2 010	1 540	1 530	900	1 870	1 540	1 660	970	1 490
37 Älvsborgs län	1 500	1 180	1 350	860	1 680	1 360	1 450	1 550	1 130
38 länets norra del	1 490	1 120	1 310	530	1 690	1 350	1 420	1 560	1 120
39 Slättbygden	1 540	1 210	1 480	600	1 900	1 490	1 520	1 640	1 140
40 Dalbygden	1 420	1 050	810	400	1 360	1 110	1 300	1 200	1 120
41 Dalalands bergsbygd	1 280	890	810	900	970	1 020	650	800	700
42 Södra högländet	1 820	1 330	1 230	—	1 500	1 260	1 350	—	1 500

samt naturliga jordbruksområden, år 1957

växtslag är obetydlig (i fråga om vederbörande naturliga jordbruksområde understiger 10 hektar).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Potatis	Sockerbetor	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Olje-lin	Hö från		Halm av			
								odlad jord	naturlig äng	höst-säd	vår-stråsäd	baljväxter	
9 030	—	33 520	1 780	1 170	1 460	1 020	1 100	3 740	2 060	2 520	1 940	1 470	1
3 880	—	28 920	1 930	1 140	1 730	1 090	700	3 550	2 150	2 340	1 800	1 580	2
10 230	—	34 360	2 000	1 310	1 740	880	1 200	3 940	2 420	2 340	2 190	1 690	3
11 330	—	29 900	2 330	1 730	1 930	1 230	1 250	3 890	1 820	2 690	2 150	1 600	4
12 190	—	37 060	2 000	—	1 710	1 000	900	3 830	1 570	3 110	2 540	2 000	5
11 820	—	30 150	2 380	1 750	2 000	1 500	1 270	4 060	2 250	2 790	2 250	1 610	6
10 710	—	26 710	2 020	1 400	1 740	—	900	3 720	1 690	1 900	1 680	1 340	7
8 000	—	24 240	1 900	—	1 700	—	—	3 580	2 000	1 600	1 200	1 000	8
11 640	—	31 330	1 420	1 000	1 330	800	—	4 180	1 100	2 530	2 080	1 920	9
14 930	29 400	23 510	1 630	1 130	1 430	—	700	3 980	1 360	2 400	2 000	2 040	10
12 870	35 800	29 290	1 510	960	1 180	1 100	700	3 740	1 660	2 490	1 700	1 560	11
8 930	—	20 290	1 610	1 320	1 170	—	700	3 730	1 380	2 380	1 710	1 700	12
8 500	—	23 110	1 650	1 320	1 170	—	700	3 770	1 390	2 510	1 810	1 720	13
9 760	—	16 280	1 100	—	1 000	—	—	3 630	1 300	1 560	1 420	1 000	14
14 080	35 800	32 150	1 450	810	1 210	1 100	700	3 750	1 720	2 530	1 700	1 230	15
14 480	..	34 280	1 750	1 030	1 290	1 100	—	3 640	2 200	2 870	1 890	1 500	16
15 000	—	28 000	—	—	—	—	—	2 700	1 300	2 200	1 700	—	17
14 410	—	25 090	850	630	1 000	—	—	3 410	1 360	2 280	1 710	1 010	18
12 680	..	32 360	1 350	—	1 180	1 100	700	4 470	2 170	2 220	1 450	1 000	19
10 280	34 900	32 760	1 540	830	1 320	780	1 100	4 730	1 870	2 630	1 880	2 250	20
17 320	37 200	33 970	1 800	1 000	—	—	—	4 260	2 620	3 140	1 990	1 640	21
15 300	..	31 080	1 800	—	—	—	—	3 990	2 750	2 840	1 770	1 800	22
18 360	..	35 890	1 800	1 000	—	—	—	4 570	2 240	3 240	2 140	1 600	23
15 670	38 800	36 870	1 970	1 430	1 570	1 500	1 200	4 220	2 110	2 980	2 210	1 910	24
14 670	..	28 180	1 400	—	—	—	1 000	4 100	1 650	2 080	2 000	800	25
16 150	..	40 200	1 750	1 450	1 350	—	1 000	4 000	2 900	2 640	1 940	1 440	26
15 970	..	41 300	2 050	1 430	1 660	1 500	1 230	4 700	1 710	3 500	2 590	2 150	27
13 040	40 300	39 270	2 440	1 760	2 000	1 820	1 430	3 990	2 610	3 310	2 410	1 330	28
14 720	..	36 090	2 000	1 300	1 600	1 500	1 000	3 860	2 500	2 950	2 390	800	29
13 820	..	38 580	1 980	1 600	1 330	—	1 100	3 710	2 270	2 630	1 800	1 210	30
11 840	..	42 400	2 470	1 780	2 020	2 000	1 460	4 240	2 880	3 510	2 630	1 390	31
15 970	36 700	35 940	2 050	1 370	1 500	1 200	1 000	4 290	1 340	2 190	2 100	1 520	32
16 780	..	36 570	2 100	1 370	1 600	1 200	1 000	4 250	1 880	2 170	2 020	1 360	33
15 330	..	34 550	1 800	—	—	—	—	4 150	1 190	2 390	2 160	2 000	34
11 290	—	35 150	1 900	1 200	1 300	—	—	4 610	2 420	2 140	2 280	2 250	35
11 700	—	37 040	2 110	1 640	—	—	800	4 220	2 270	2 290	1 890	1 510	36
10 750	—	25 210	1 840	1 030	1 770	680	—	3 570	1 370	1 740	1 590	1 400	37
8 440	—	26 380	1 890	1 030	1 750	690	—	3 650	1 360	1 710	1 590	1 370	38
8 420	—	26 110	1 910	1 020	1 750	670	—	3 700	1 700	1 760	1 690	1 360	39
7 740	—	27 940	1 760	1 130	1 730	950	—	3 670	1 060	1 590	1 440	1 170	40
7 460	—	15 000	—	—	—	—	—	3 490	1 320	1 540	1 320	1 800	41
15 000	—	30 060	—	1 200	—	—	—	3 650	1 100	1 750	1 430	1 270	42

TAB. 5 (forts.). SKÖRDEN PER HEKTAR, I KILOGRAM, INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLL-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- såd	Kok- ärter	Foder- ärter och vicker
1 länets södra del	1 540	1 310	1 440	1 000	1 650	1 370	1 480	1 300	1 180
2 Dalbygdena	1 720	1 290	1 420	900	1 820	1 430	1 550	1 300	1 150
3 Södra höglandet	1 500	1 310	1 450	1 010	1 600	1 360	1 470	—	1 200
4 Skaraborgs län	2 510	1 690	2 000	890	2 190	1 930	2 020	1 420	1 620
5 Slättbygden	2 600	1 780	2 100	1 000	2 300	2 050	2 120	1 420	1 680
6 Falbygden	2 220	1 490	1 990	700	2 040	1 720	1 850	1 500	1 420
7 Nordöstra höglandet	1 580	1 650	1 370	800	1 410	1 420	1 430	1 200	1 000
8 Sydöstra höglandet	1 780	1 440	1 700	900	1 970	1 650	1 690	1 600	1 100
9 Värmlands län	1 330	980	1 020	800	1 250	1 220	1 270	1 130	1 020
10 Slättbygden	1 390	990	990	800	1 240	1 190	1 250	1 400	1 060
11 Centr. o. va Värmland	1 250	950	1 080	800	1 240	1 240	1 330	700	1 000
12 Bergslagen	1 290	1 000	1 070	—	1 360	1 100	1 240	600	1 000
13 Norra Värmland	1 270	980	1 130	700	1 180	1 370	1 200	600	1 000
14 Örebro län	2 190	1 670	2 020	1 670	2 010	1 740	1 720	1 010	1 200
15 Södra skogsbygden	1 890	1 470	1 980	1 600	1 790	1 610	1 640	750	730
16 Slättbygden	2 290	1 720	2 090	1 800	2 230	1 850	1 920	1 010	1 330
17 Bergslagen	1 670	1 370	1 700	1 500	1 520	1 450	1 520	1 200	1 200
18 Västmanlands län	1 320	1 200	1 400	1 000	1 560	1 310	1 170	640	730
19 Bergslagen	1 280	1 190	970	—	1 400	1 340	1 260	690	700
20 Slättbygden	1 320	1 200	1 430	1 000	1 570	1 310	1 170	640	730
21 Kopparbergs län	770	740	660	800	880	960	950	400	600
22 Bergslagen	650	770	790	—	970	1 010	880	400	600
23 Östra Dalarna	770	740	560	—	800	990	930	400	600
24 Mellanbygden	830	750	830	800	1 040	870	1 040	—	600
25 Fjällbygden	—	—	—	—	1 410	900	—	—	—
26 Gävleborgs län	1 260	1 070	1 070	710	1 350	1 030	1 210	720	760
27 Gästrikland	1 050	1 070	950	690	1 000	940	980	700	700
28 Hälsinglands kustland	1 560	1 070	1 270	800	1 460	1 110	1 260	800	800
29 Inlandet	1 460	1 190	—	—	1 380	1 050	1 220	—	800
30 Västernorrlands län	1 450	970	1 030	880	1 700	1 240	1 500	930	1 130
31 Kustlandet	1 500	990	1 000	900	1 740	1 280	1 540	950	1 180
32 Inlandet	1 200	800	1 200	800	1 560	1 140	1 310	600	900
33 Silurområdet	—	—	—	—	1 900	2 200	2 350	—	—
34 Jämtlands län	1 000	1 000	—	—	1 900	1 510	1 760	—	930
35 Silurområdet	1 000	1 000	—	—	1 850	1 420	1 640	—	950
36 Mellanbygden	—	1 000	—	—	2 050	1 720	2 060	—	900
37 Fjällbygden	—	—	—	—	2 150	1 560	2 480	—	700
38 Västerbottens län	—	—	1 300	—	1 610	1 350	1 560	—	1 100
39 Kustlandet	—	—	1 300	—	1 620	1 360	1 560	—	1 100
40 Inlandet	—	—	—	—	1 560	1 310	1 520	—	—
41 Norrbottens län	—	—	1 200	800	1 870	1 680	1 740	—	1 000
42 Kustlandet	—	—	1 200	800	1 870	1 650	1 740	—	1 000
43 Inlandet	—	—	—	800	1 900	2 010	1 700	—	—
Södra och mell. Sveriges									
44 slättbygder	2 520	1 910	2 180	1 420	2 470	1 830	2 200	1 270	1 620
45 skogs- o. dalbygder	1 850	1 470	1 630	1 010	1 580	1 440	1 700	1 300	1 430
46 Norra Sverige	1 240	1 030	930	800	1 620	1 180	1 480	850	980
47 Hela riket	2 400	1 820	2 040	1 210	2 120	1 640	2 020	1 270	1 570

SKAPSSMRÅDEN SAMT NATURLIGA JORDBRUKSOMRÅDEN, ÅR 1957

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Olje-lin	Hö från		Halm av		
								odlad jord	natur-lig ång	höst-säd	vår-strå-säd	balj-växter
12 440	—	24 520	1 450	1 050	2 000	600	—	3 460	1 380	1 850	1 590	1 640 1
12 180	—	28 000	1 250	1 110	—	600	—	3 510	1 370	1 500	1 400	1 100 2
12 480	—	23 960	1 580	1 000	2 000	—	—	3 450	1 380	1 900	1 630	1 880 3
12 410	—	25 880	1 930	1 280	1 830	1 070	1 030	3 520	1 790	2 360	1 830	1 680 4
12 360	—	25 610	2 040	1 360	1 910	1 100	1 030	3 520	2 240	2 480	1 940	1 740 5
12 450	—	24 890	1 680	950	1 650	1 000	—	3 640	1 590	2 300	1 850	1 440 6
11 610	—	25 000	1 570	—	1 380	1 050	—	3 500	1 000	1 580	1 280	1 000 7
12 820	—	26 530	1 430	900	1 350	—	—	3 430	1 080	1 390	1 290	1 100 8
7 000	—	13 910	1 400	930	860	690	530	2 880	830	1 390	1 170	1 140 9
6 390	—	14 000	1 400	930	930	780	530	2 850	950	1 390	1 130	1 130 10
7 190	—	14 910	1 400	900	600	510	—	2 930	800	1 290	1 150	1 190 11
4 930	—	10 000	—	—	—	—	—	2 730	920	970	960	1 000 12
8 140	—	12 000	—	—	—	—	—	2 780	810	2 670	2 100	1 000 13
6 440	—	22 060	1 760	1 100	1 590	1 000	1 300	3 420	1 420	1 940	1 560	1 030 14
5 040	—	16 650	1 800	1 100	1 660	800	—	3 630	1 380	2 120	1 850	800 15
6 620	—	23 790	1 760	1 100	1 580	1 030	1 300	3 700	1 680	1 940	1 570	1 060 16
7 200	—	23 890	1 710	1 050	1 500	800	—	2 920	1 340	1 630	1 340	690 17
5 000	—	20 000	2 010	960	1 720	580	900	3 870	2 080	1 940	1 580	1 240 18
5 480	—	20 000	—	1 030	1 600	600	—	4 110	2 750	2 000	1 550	1 250 19
4 920	—	20 000	2 010	960	1 720	580	900	3 820	1 930	1 940	1 580	1 240 20
6 890	—	18 050	1 400	800	700	560	—	3 180	1 250	1 250	890	620 21
8 850	—	25 000	—	—	—	600	—	3 570	1 000	1 000	860	600 22
3 840	—	25 420	1 500	800	700	—	—	3 340	2 100	1 100	870	600 23
8 280	—	14 980	1 300	—	—	500	—	2 940	1 050	1 950	960	800 24
12 900	—	20 000	1 300	—	—	—	—	3 460	1 470	—	1 500	— 25
8 010	—	28 360	—	800	700	610	—	3 650	1 150	1 810	1 890	1 220 26
6 670	—	26 250	—	800	600	530	—	3 790	1 190	1 700	1 220	1 050 27
8 710	—	29 150	—	—	900	1 110	—	3 640	1 190	2 000	2 300	1 500 28
9 660	—	26 360	—	—	—	—	—	3 360	1 010	1 000	1 410	1 200 29
10 750	—	26 310	—	600	—	850	—	3 360	1 290	1 940	1 460	1 430 30
10 490	—	28 110	—	600	—	850	—	3 440	1 240	2 000	1 410	1 510 31
11 080	—	22 720	—	—	—	—	—	3 230	1 340	1 500	1 600	1 000 32
14 000	—	20 000	—	—	—	—	—	3 200	1 300	—	1 200	— 33
14 710	—	25 820	—	—	—	—	—	3 720	1 720	2 000	2 750	1 770 34
15 070	—	24 670	—	—	—	—	—	3 810	1 700	2 000	2 730	1 820 35
17 220	—	30 000	—	—	—	—	—	3 880	2 110	—	2 910	1 600 36
11 860	—	16 500	—	—	—	—	—	3 350	1 570	—	2 720	1 500 37
9 110	—	29 260	800	—	—	600	—	3 580	1 160	2 000	2 160	2 330 38
8 350	—	29 090	800	—	—	600	—	3 550	1 010	2 000	2 150	2 330 39
10 890	—	30 000	—	—	—	—	—	3 710	1 370	—	2 450	— 40
15 660	—	30 970	—	600	—	—	—	3 370	1 340	1 600	2 090	2 000 41
15 480	—	31 010	—	600	—	—	—	3 410	1 220	1 600	2 090	2 000 42
16 500	—	30 000	—	—	—	—	—	3 170	1 450	—	2 000	— 43
13 310	..	36 160	2 120	1 180	1 730	870	1 320	3 830	2 110	2 620	1 960	1 560 44
12 140	..	29 410	1 730	1 210	1 530	690	880	3 720	1 400	2 100	1 740	1 470 45
11 160	—	25 570	930	600	900	860	—	2 960	1 250	2 410	1 970	1 600 46
12 560	39 300	83 600	2 080	1 180	1 710	850	1 300	3 690	1 440	2 510	1 890	1 550 47

Tab. 6. Skörden, i ton, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruks-Crops, in tons, in 1957

Skörd, som understiger 5 ton, betecknas med 0.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kök-ärter	Foder-ärter och vicker
1 Stockholms län och stad	26 000	15 570	2 160	100	12 440	28 150	33 660	1 810	230
2 Uppsala län	21 300	20 930	1 400	40	17 200	23 300	37 940	2 230	180
3 Södermanlands län	35 350	19 050	4 390	10	14 870	69 890	18 210	3 140	710
4 Östergötlands län	78 000	36 570	26 960	190	30 520	67 760	55 520	6 060	1 000
5 <i>Norra skogsbygden</i>	7 420	3 960	3 840	10	3 130	15 610	5 860	470	70
6 <i>Östgötaslätten</i>	61 270	29 580	19 040	30	23 580	38 410	33 380	4 960	770
7 <i>Södra skogsbygden</i>	6 250	2 150	3 760	150	3 170	10 040	14 380	460	130
8 <i>Södra kustlandet</i>	3 060	880	320	0	640	3 700	1 900	170	30
9 Jönköpings län	3 620	5 110	4 670	420	7 460	46 320	13 450	30	440
10 Kronobergs län	2 250	3 020	4 310	210	4 750	31 450	10 390	20	370
11 Kalmar län	29 410	9 740	21 290	1 000	24 520	31 920	24 470	370	340
12 länets norra del	8 280	3 800	3 600	210	2 540	18 620	5 970	370	90
13 <i>Norra kustlandet</i>	8 050	3 140	2 810	150	2 140	14 210	4 840	370	80
14 <i>Skogsbygden</i>	230	660	790	60	400	4 410	1 130	—	10
15 länets södra del	21 130	5 940	17 690	790	21 980	13 300	18 500	—	250
16 <i>Kalmarslätten</i>	10 150	2 400	7 460	200	9 060	5 290	7 590	—	120
17 <i>Norra kustlandet</i>	80	300	220	10	190	710	370	—	—
18 <i>Skogsbygden</i>	2 070	1 570	2 980	170	3 020	6 570	3 980	—	110
19 <i>Öland</i>	8 830	1 670	7 030	410	9 710	730	6 560	—	20
20 Gotlands län	19 420	2 780	9 640	160	33 280	800	7 990	770	310
21 Blekinge län	7 230	5 760	7 010	230	11 960	6 070	7 990	—	130
22 <i>Skogsbygden</i>	950	1 160	1 820	20	2 210	3 520	2 750	—	20
23 <i>Slättbygden</i>	6 280	4 600	5 190	210	9 750	2 550	5 240	—	110
24 Kristianstads län	22 270	17 920	30 440	760	38 780	17 310	87 120	420	2 540
25 <i>Skogsbygden</i>	440	1 240	3 090	100	4 850	6 810	19 820	0	310
26 <i>Mellanbygden</i>	3 600	4 480	16 350	590	12 850	2 690	29 040	110	230
27 <i>Slättbygden</i>	18 230	12 200	11 000	70	21 080	7 810	38 260	310	2 000
28 Malmöhus län	72 310	67 880	54 810	370	117 020	29 940	135 520	500	4 740
29 <i>Skogsbygden</i>	1 100	1 630	1 520	10	4 950	2 390	13 690	—	270
30 <i>Mellanbygden</i>	6 850	6 190	12 980	190	15 470	5 220	39 680	60	880
31 <i>Slättbygden</i>	64 360	60 060	40 310	170	96 600	22 330	82 150	440	3 590
32 Hallands län	5 170	14 530	12 960	140	28 150	47 110	25 360	0	1 270
33 <i>Slättbygden</i>	4 550	10 690	10 250	100	21 250	26 740	17 310	0	1 060
34 <i>Skogsbygden</i>	200	1 460	1 320	10	3 190	11 530	4 740	0	90
35 <i>Norra Halland</i>	420	2 380	1 390	30	3 710	8 840	3 310	—	120
36 Göteborgs och Bohus län	4 180	8 840	2 330	20	6 260	30 920	8 120	20	740
37 Älvsborgs län	6 480	7 810	5 040	100	17 280	69 630	9 210	80	700
38 länets norra del	5 630	4 970	3 360	20	12 390	45 430	3 740	80	610
39 <i>Slättbygden</i>	3 960	2 910	2 810	10	9 450	32 010	2 620	70	530
40 <i>Dalbygderna</i>	990	1 410	400	10	2 160	9 250	1 000	10	50
41 <i>Dalslands bergsbygd</i>	560	530	110	0	630	3 030	80	0	20
42 <i>Södra höglandet</i>	120	120	40	—	150	1 140	40	—	10

områden, år 1957

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Oljelin	Hö från		Halm av			
								odlad jord	naturlig äng	höst-säd	vårstrå-säd	baljväxter	
28 760	—	5 770	5 880	550	1 370	170	0	134 810	4 390	33 890	97 320	2 350	1
7 660	—	3 850	6 710	530	5 560	220	10	108 520	4 970	28 510	112 400	3 600	2
22 970	—	8 930	13 950	740	2 830	190	20	144 340	2 560	42 110	135 580	4 430	3
40 610	—	47 290	37 090	340	5 620	20	390	167 060	8 250	103 560	185 010	7 420	4
6 920	—	5 330	2 100	—	750	10	10	32 730	1 100	13 890	33 870	760	5
19 820	—	31 840	32 500	330	4 380	10	370	79 990	1 780	78 370	121 380	5 990	6
12 460	—	9 270	1 750	10	250	—	10	43 440	5 100	8 770	24 950	540	7
1 410	—	850	740	—	240	—	—	10 900	270	2 530	4 810	130	8
59 800	—	38 100	640	60	230	10	—	211 900	9 560	12 400	98 790	660	9
76 010	90	30 330	10	90	70	—	0	133 400	7 800	9 290	65 820	390	10
83 680	109 930	61 460	5 780	100	330	10	10	175 490	8 040	63 520	95 020	670	11
13 690	—	10 270	2 350	40	190	—	10	66 770	1 110	14 780	36 170	510	12
8 570	—	6 870	2 220	40	180	—	10	49 830	950	13 530	28 380	500	13
5 120	—	3 400	130	—	10	—	—	16 940	160	1 250	7 790	10	14
69 990	109 930	51 190	3 430	60	140	10	0	108 720	6 930	48 740	58 850	160	15
28 820	..	20 430	1 410	30	70	10	—	34 660	850	25 370	24 690	90	16
2 430	—	220	—	—	—	—	—	2 380	120	350	1 470	—	17
24 970	—	4 940	140	30	20	—	—	36 390	2 940	5 720	17 350	50	18
13 770	..	25 600	1 880	—	50	0	0	35 290	3 020	17 300	15 340	20	19
14 770	122 790	64 760	5 180	230	2 090	520	60	92 230	1 670	33 080	40 880	1 480	20
149 200	38 980	30 000	280	10	—	—	—	59 830	2 830	20 800	31 280	160	21
44 710	..	10 940	70	—	—	—	—	30 160	2 200	4 310	10 910	30	22
104 490	..	19 060	210	10	—	—	—	29 670	630	16 490	20 370	130	23
338 310	437 620	188 110	2 760	130	250	10	290	208 170	4 260	64 160	156 230	2 990	24
94 260	..	43 740	50	—	—	—	20	81 690	1 370	4 140	41 650	130	25
178 520	..	81 560	480	20	70	—	10	66 740	2 080	25 720	43 380	360	26
65 530	..	62 810	2 230	110	180	10	260	59 740	810	34 300	71 200	2 500	27
137 430	1 360 690	219 290	27 270	970	2 340	90	1 370	190 010	7 770	128 440	277 510	3 960	28
22 540	..	36 090	40	20	30	30	10	26 820	750	3 100	23 680	140	29
57 760	..	112 640	1 060	50	30	—	80	64 520	2 610	21 850	50 460	640	30
57 130	..	70 560	26 170	900	2 280	60	1 280	98 670	4 410	103 490	203 370	3 180	31
116 890	32 640	122 540	430	140	140	10	80	150 970	2 010	19 620	120 520	1 290	32
77 250	..	82 070	330	140	100	10	80	76 020	140	15 410	69 560	930	33
29 000	..	29 400	10	—	—	—	—	42 200	1 520	2 060	26 500	140	34
10 640	—	11 070	90	0	40	—	—	32 750	350	2 150	24 460	220	35
37 580	—	16 110	180	340	—	—	0	118 760	4 660	8 230	64 340	780	36
62 620	—	18 200	690	530	390	30	—	277 420	9 200	14 010	118 610	940	37
20 870	—	7 070	620	430	360	30	—	167 280	4 420	10 840	76 270	820	38
8 950	—	4 700	560	390	290	30	—	91 520	1 520	7 890	51 580	690	39
6 370	—	2 240	60	40	70	0	—	43 320	800	1 890	17 360	60	40
3 220	—	100	—	—	—	—	—	28 170	2 080	880	5 730	60	41
2 330	—	30	—	0	—	—	—	4 270	20	180	1 600	10	42

TAB. 6 (forts.). SKÖRDEN, I TON, INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPSRÅDEN SAMT NATUR-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kok- ärter	Föder- ärter och vicker
1 länets södra del	850	2 840	1 680	80	4 890	24 200	5 470	0	90
2 Dalbygdena	170	670	190	10	1 150	3 710	720	0	30
3 Södra höglandet	680	2 170	1 490	70	3 740	20 490	4 750	—	60
4 Skaraborgs län	56 460	6 260	27 140	140	47 710	153 970	23 030	1 350	3 280
5 Slättbygden	49 490	4 400	20 200	60	35 720	115 550	17 230	1 280	2 900
6 Fälbygden	4 470	700	3 660	10	6 810	19 720	3 990	40	210
7 Nordöstra höglandet	1 090	480	1 260	40	1 040	6 030	370	10	30
8 Sydöstra höglandet	1 410	680	2 020	30	4 140	12 670	1 440	20	140
9 Värmlands län	10 330	3 420	2 650	30	10 590	43 310	3 500	80	190
10 Slättbygden	6 070	2 550	1 740	20	7 550	23 240	2 090	60	50
11 Centrala o. västra Värmland	3 760	700	700	10	2 310	16 390	1 010	20	100
12 Bergslagen	230	100	60	—	590	1 490	320	0	20
13 Norra Värmland	270	70	150	0	140	2 190	80	0	20
14 Örebro län	15 520	13 880	5 970	170	24 040	67 210	4 230	610	270
15 Södra skogsbygden	1 360	810	1 780	110	2 740	8 930	610	10	30
16 Slättbygden	13 030	12 180	3 710	60	17 140	47 350	2 210	590	230
17 Bergslagen	1 130	890	480	0	4 160	10 930	1 410	10	10
18 Västmanlands län	13 840	17 550	1 190	30	14 770	46 790	12 330	1 360	150
19 Bergslagen	640	600	60	—	720	5 280	860	30	20
20 Slättbygden	13 200	16 950	1 130	30	14 050	41 510	11 470	1 330	130
21 Kopparbergs län	2 420	180	1 320	10	11 820	14 650	2 750	30	40
22 Bergslagen	70	40	70	—	560	1 360	160	0	0
23 Östra Dalarna	2 070	120	730	—	6 850	10 310	1 960	30	30
24 Mellanbygden	280	20	520	10	4 390	2 950	630	—	10
25 Fjällbygden	—	—	—	—	20	30	—	—	—
26 Gävleborgs län	1 250	1 220	270	70	18 130	12 110	7 060	40	30
27 Gästrikland	590	600	160	60	2 880	5 140	990	30	10
28 Hälsinglands kustland	630	620	110	10	13 450	6 330	5 300	10	20
29 Inlandet	30	0	—	—	1 800	640	770	—	0
30 Västernorrlands län	20	100	10	0	16 180	4 130	7 140	10	80
31 Kustlandet	10	90	10	0	12 060	2 930	5 660	10	70
32 Inlandet	10	10	0	0	3 820	1 160	1 410	0	10
33 Silurområdet	—	—	—	—	300	40	70	—	—
34 Jämtlands län	0	10	—	—	13 160	2 100	2 270	—	80
35 Silurområdet	0	10	—	—	10 200	1 160	1 660	—	70
36 Mellanbygden	—	0	—	—	1 490	540	390	—	10
37 Fjällbygden	—	—	—	—	1 470	400	220	—	0
38 Västerbottens län	—	—	10	—	25 200	1 010	6 160	—	20
39 Kustlandet	—	—	10	—	24 580	790	5 340	—	20
40 Inlandet	—	—	—	—	620	220	320	—	—
41 Norrbottens län	—	—	20	20	10 840	1 550	4 270	—	20
42 Kustlandet	—	—	20	0	10 680	1 350	4 180	—	20
43 Inlandet	—	—	—	20	160	200	90	—	—
44 Hela riket år 1957	432 830	278 130	225 990	4 220	556 930	847 400	547 690	18 930	17 860
45 » » » 1956	616 360	334 870	262 360	5 070	612 690	1 132 870	698 410	27 470	19 760
46 » » » 1955	446 780	269 650	166 840	3 540	407 520	596 570	527 810	11 060	10 810
47 » » » 1954	581 990	438 630	296 080	4 910	360 820	863 330	656 760	23 740	14 690
48 » » » 1953	526 120	460 700	291 900	5 310	469 020	944 990	715 740	21 300	13 270

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4. — ² Preliminära uppgifter, ej vatten-

LIGA JORDBRUKSOMRÅDEN, ÅR 1957

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Olje-lin	Hö från		Halm av		
								odlad jord	natur-lig äng	höst-säd	vår-stråsäd	balj-växter
41 750	—	11 130	70	100	30	0	—	110 140	4 780	3 170	42 340	120 1
4 410	—	1 760	20	50	—	0	—	12 680	270	350	5 890	20 2
37 340	—	9 370	50	50	30	—	—	97 460	4 510	2 820	36 450	100 3
64 300	—	28 470	10 150	460	5 990	130	20	287 520	3 730	85 080	214 210	5 020 4
33 100	—	18 570	8 240	400	4 840	80	20	186 680	2 510	70 940	160 480	4 560 5
12 880	—	4 180	990	40	880	30	—	49 540	610	8 860	32 250	260 6
4 620	—	1 330	130	—	80	20	—	18 200	170	2 540	7 140	50 7
13 700	—	4 390	790	20	190	—	—	33 100	440	2 740	14 340	150 8
30 250	—	1 100	90	280	10	120	0	206 940	7 040	14 370	58 750	280 9
8 410	—	830	60	270	10	90	0	76 030	940	8 510	33 770	100 10
16 150	—	180	30	10	0	30	—	105 600	3 100	4 700	19 030	140 11
760	—	10	—	—	—	—	—	9 650	570	230	2 070	20 12
4 930	—	80	—	—	—	—	—	15 660	2 430	930	3 880	20 13
18 620	—	4 790	1 670	880	3 360	130	10	128 160	2 750	19 460	96 100	860 14
3 370	—	880	200	90	380	10	—	20 960	190	3 440	14 920	50 15
8 470	—	3 190	1 410	700	2 900	120	10	69 240	730	14 470	65 300	800 16
6 780	—	720	60	90	80	0	—	37 960	1 830	1 550	15 880	10 17
7 640	—	1 040	3 290	1 170	3 990	170	10	138 140	4 020	22 120	110 980	2 890 18
1 170	—	20	—	30	60	10	—	22 550	940	1 130	8 700	100 19
6 470	—	1 020	3 290	1 140	3 930	160	10	115 590	3 080	20 990	102 280	2 790 20
18 200	—	3 480	10	10	20	10	—	137 170	24 920	6 460	28 410	90 21
2 390	—	120	—	—	—	10	—	12 710	1 190	200	1 850	10 22
3 850	—	1 270	10	10	20	—	—	61 540	5 540	4 380	18 560	70 23
10 220	—	2 010	0	—	—	0	—	56 120	13 390	1 880	7 940	10 24
1 740	—	80	0	—	—	—	—	6 800	4 800	—	60	— 25
28 720	—	3 320	—	0	20	60	—	202 140	7 690	2 240	61 060	120 26
9 370	—	450	—	0	10	50	—	56 940	1 540	1 230	12 200	60 27
15 670	—	2 480	—	—	10	10	—	123 820	4 430	990	45 270	60 28
3 680	—	390	—	—	—	—	—	21 380	1 720	20	3 590	0 29
45 350	—	2 790	—	0	—	20	—	210 040	20 290	40	25 870	110 30
29 270	—	2 000	—	0	—	30	—	135 580	9 210	30	18 330	100 31
14 780	—	770	—	—	—	—	—	70 060	10 400	10	7 290	10 32
1 300	—	20	—	—	—	—	—	4 400	680	—	250	— 33
32 590	—	2 010	—	—	—	—	—	170 060	9 260	0	26 480	160 34
21 620	—	1 260	—	—	—	—	—	107 580	2 820	0	20 090	130 35
5 530	—	690	—	—	—	—	—	26 210	2 290	—	3 590	20 36
5 440	—	60	—	—	—	—	—	36 270	4 150	—	2 800	10 37
34 700	—	4 940	0	—	—	0	—	319 170	1 670	20	43 860	50 38
22 150	—	3 980	0	—	—	0	—	256 580	880	20	41 970	50 39
12 550	—	960	—	—	—	—	—	62 590	790	—	1 890	— 40
41 150	—	2 880	—	10	—	—	—	217 240	8 850	20	19 210	30 41
33 400	—	2 760	—	10	—	—	—	179 540	3 910	20	18 700	30 42
7 750	—	120	—	—	—	—	—	37 700	4 940	—	510	— 43
1 497 810	2 102 740	909 560	2 122 060	2 7570	2 34610	2 1920	2 2270	4 189 490	168 190	731 430	2 284 240	40 730 44
2 012 300	1 786 410	1 030 590	2 14 120	2 9750	2 5870	2 1510	2 2840	3 840 150	163 730	958 430	2 653 950	48 900 45
1 284 520	1 662 780	790 430	2 129 030	2 4 160	2 31 190	2 1 470	2 980	3 338 390	167 760	632 840	1 633 450	26 430 46
1 429 030	1 848 170	975 080	2 139 030	2 7 830	2 28 470	2 1 810	2 2 560	4 728 640	202 850	990 750	2 390 700	42 710 47
1 727 280	1 997 000	1 343 460	2 64 230	2 7 400	2 16 820	2 2 400	2 10 010	4 938 560	196 260	920 110	2 583 820	37 680 48

hållsbestämmd vara. — ² Avser frö med 18 % vattenhalt.

Tab. 7. Skördens beskaffenhet inom hushållningssällsksamråden, år 1957

Quality of the harvest in 1957

1	2	3	4	5	6
Områden	Höstvete	Höstråg	Vårstråsäd	Baljväxter	Potatis
1 Stockholms län och stad	Dålig bärgning, delvis obärgat. Mycket stora regn- och groddskador. Stor del till foder.	Dålig bärgning, delvis obärgat. Mycket stora regn- och groddskador. Stor del till foder.	Till stor del dåligt bärgad, delvis obärgad. Svåra regn- och groddskador. Stor del av vårvetet till foder.	I allmänhet dåligt bärgade och stora groddskador.	Dålig bärgning, delvis obärgad. Stora skador av regn, bladmögel och brunröta.
2 Uppsala län	D:o	D:o	Dåligt bärgad, delvis obärgad. Mycket svåra regn- och groddskador. Vårvetet delvis till foder.	D:o	D:o
3 Södermanlands län	Delvis dålig bärgning. Regn- och groddskador. Delvis till foder.	Dålig bärgning. Regn- och groddskador. Delvis till foder.	Delvis dåligt bärgad. Regn- och groddskador. Vårvetet delvis till foder.	Delvis dåligt bärgade. Regn- och groddskador.	Till stor del dåligt bärgad, delvis obärgad. Stora skador av regn, bladmögel och brunröta.
4 Östergötlands län	D:o	I allmänhet dålig bärgning. Regn- och groddskador. Delvis till foder.	D:o	D:o	Delvis dålig bärgning. Skador av bladmögel, brunröta och regn.
5 Jönköpings län	Dåligt bärgat. Regn- och groddskador. Delvis till foder.	Dåligt bärgad. Stora groddskador. Delvis till foder.	D:o	D:o	Delvis god bärgning. Delvis skadad av bladmögel och brunröta.
6 Kronobergs län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
7 Kalmar läns norra del	Till stor del dåligt bärgat. Regn- och groddskador.	Till stor del dåligt bärgad. Regn- och groddskador.	D:o	D:o	Delvis dålig bärgning. Skador av regn, bladmögel och brunröta.
8 Kalmar läns södra del	Delvis dåligt bärgat.	Delvis dåligt bärgad. Groddskador.	Delvis dålig bärgning.	D:o	Delvis välbärgad. Delvis skador av bladmögel och brunröta.
9 Gotlands län	D:o	Delvis dålig bärgning.	D:o	D:o	Delvis dåligt bärgad. Skador av regn, bladmögel och brunröta.
10 Blekinge län	Delvis dåligt bärgat. Regn- och groddskador.	Delvis dåligt bärgad. Regn- skador.	Delvis dåligt bärgad. Regn- och groddskador. Korn bättre bärgat än övriga grödor.	Delvis dåligt bärgade.	I allmänhet god bärgning men skador av bladmögel, brunröta och skorv.

7	8	9	10	11	12
Sockerbetor	Foderrotfrukter	Oljevaxter	Hö	Halm av höstsäd	Halm av vårsäd
—	I allmänhet välbärgade.	I allmänhet välbärgade. Delvis skador av regn.	Delvis dålig bärgning. Nedsatt kvalitet på grund av regn- och mögelskador.	Dåligt bärgad.	Delvis dåligt bärgad. 1
—	D:o	D:o	D:o	D:o	Dåligt bärgad. 2
—	Välbärgade.	Höstsådda välbärgade. Vårsådda delvis dåligt bärgade.	Delvis god bärgning. Ojämn kvalitet.	Delvis dåligt bärgad.	Delvis dåligt bärgad. 3
—	D:o	Välbärgade, låg vattenhalt. God kvalitet.	D:o	D:o	D:o 4
—	I allmänhet välbärgade.	I allmänhet välbärgade.	D:o	D:o	D:o 5
..	D:o	D:o	I allmänhet välbärgat. Delvis regnskador.	D:o	D:o 6
—	D:o	D:o	Delvis god bärgning.	D:o	D:o 7
Välbärgade, god skörd.	Välbärgade, god kvalitet.	D:o	I allmänhet välbärgat.	Delvis välbärgad.	D:o 8
I allmänhet välbärgade och god kvalitet.	I allmänhet välbärgade.	Höstsådda oljevaxter välbärgade. Vårsådda delvis dåligt bärgade.	Delvis god, delvis dålig bärgning. Regnskador.	Delvis dåligt bärgad.	D:o 9
D:o	D:o	Välbärgade.	I allmänhet välbärgat.	D:o	D:o 10

TAB. 7 (forts.). SKÖRDENS BESKAFFENHET INOM HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPSRÅDEN, ÅR 1957

1	2	3	4	5	6
Områden	Höstvete	Höstråg	Vårstråså	Baljväxter	Potatis
11 Kristianstads län	Delvis dåligt bärgat. Regn- och groddskador	Delvis dåligt bärgad. Regn- skador.	Delvis dåligt bärgat. Regn- och groddskador. Korn bättre bärgat än övriga grödor.	Delvis dåligt bärgade.	I allmänhet god bärgning men skador av bladmögel, brunröta och skorv.
12 Malmöhus län	I allmänhet välbärgat men hög vattenhalt.	D:o	Korn i allmänhet välbärgat. Övriga grödor delvis dåligt bärgade.	D:o	D:o
13 Hallands län	Till stor del dåligt bärgat. Regn- och groddskador. Delvis till foder.	Till stor del dåligt bärgad. Regn- och groddskador. Delvis till foder.	Till stor del dåligt bärgad. Svåra regn- och groddskador. Korn bättre bärgat än övriga grödor.	Till stor del dåligt bärgade. Regn- och groddskador.	Delvis dålig bärgning. Skador av vatten och brunröta.
14 Göteborgs och Bohus län	I allmänhet dålig bärgning, delvis obärgat. Regn- och groddskador.	D:o	Till stor del dålig bärgning. Svåra regn- och groddskador. Vårvetet delvis till foder.	D:o	D:o
15 Älvsborgs läns norra del	Dåligt bärgat, delvis obärgat. Svåra regn- och groddskador. Stor del till foder.	Dåligt bärgad, delvis obärgad. Svåra regn- och groddskador. Stor del till foder.	I allmänhet dåligt bärgad, delvis obärgad. Mycket svåra regn- och groddskador. Stor del av vårvetet till foder.	Dåligt bärgade. Stora regn- och groddskador.	Dålig bärgning. Mycket svåra skador av vatten, bladmögel och brunröta.
16 Älvsborgs läns södra del	D:o	D:o	Korn delvis välbärgat. Övriga grödor till stor del dåligt bärgade. Stora regn- och groddskador.	D:o	I allmänhet välbärgad och god skörd men skador av bladmögel och brunröta.
17 Skaraborgs län	Till stor del dåligt bärgat. Regn- och groddskador. Delvis till foder.	Till stor del dåligt bärgad. Regn- och groddskador. Delvis till foder.	Till stor del dåligt bärgad. Stora regn- och groddskador. Korn bättre bärgat än övriga vår-sådesgrödor.	Till stor del dåligt bärgade. Regn- och groddskador.	Delvis dålig bärgning. Bladmögel och brunröta.
18 Värmlands län	Dåligt bärgat, delvis obärgat. Svåra regn- och groddskador. Stor del till foder.	Dåligt bärgad, delvis obärgad. Svåra regn- och groddskador.	I allmänhet dåligt bärgad, delvis obärgad. Mycket stora regn- och groddskador. Stor del av vårvetet till foder.	Dåligt bärgade. Regn- och groddskador. Även dålig mognad.	Dålig bärgning. Stora skador av regn, bladmögel och brunröta.
19 Örebro län	Delvis dåligt bärgat. Regn- och groddskador. Delvis till foder.	Delvis dåligt bärgad. Regn- och groddskador. Delvis till foder.	Till stor del dåligt bärgad. Regn- och groddskador.	Delvis dåligt bärgade. Regn- och groddskador.	Delvis dålig bärgning. Skador av regn, bladmögel och brunröta.
20 Västmanlands län	Dåligt bärgat, delvis obärgat. Svåra regn- och groddskador. Stor del till foder.	Dåligt bärgad, delvis obärgad. Svåra regn- och groddskador. Stor del till foder.	Dåligt bärgad, delvis obärgad. Mycket stora regn- och groddskador. Korn bättre bärgat än övriga grödor.	Dåligt bärgade, delvis obärgade. Svåra regn- och groddskador.	Dålig bärgning, delvis obärgad. Mycket stora skador av regn, bladmögel och brunröta.

7	8	9	10	11	12
Sockerbetor	Foderrotfrukter	Oljevaxter	Hö	Halm av höstsäd	Halm av vårsäd
Välbärgade. God kvalitet.	Välbärgade. God kvalitet.	Välbärgade	I allmänhet välbärgat.	Delvis välbärgad.	Delvis välbärgad. 11 Regnskador.
D:o	D:o	D:o	Välbärgat.	D:o	D:o 12
Välbärgade.	Välbärgade.	I allmänhet välbärgade.	I allmänhet välbärgat.	Delvis dåligt bärgad.	Delvis dåligt bärgad. 13
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 14
—	I allmänhet välbärgade.	Höstsädda oljevaxter välbärgade och av god kvalitet. Vårsädda dåligt bärgade.	Delvis dåligt bärgat. Regn- och mögelskador.	Till största delen dåligt bärgad.	Till största delen 15 dåligt bärgad.
—	Välbärgade.	Välbärgade.	I allmänhet välbärgat.	D:o	D:o 16
—	I allmänhet god bärgning.	Höstsädda välbärgade. Vårsädda delvis dåligt bärgade.	Delvis dåligt bärgat. Regnskador.	Till stor del dåligt bärgad. Regnskador.	Till stor del 17 dåligt bärgad. Regnskador.
—	Delvis dålig bärgning.	Delvis dålig bärgning.	Till stor del dåligt bärgat. Regn- och mögelskador.	Dåligt bärgad. Stora regnskador.	Dåligt bärgad. 18 Stora regnskador.
—	Välbärgade.	Höstsädda välbärgade. Vårsädda dåligt bärgade.	D:o	Delvis dåligt bärgad. Regnskador.	Delvis dåligt bärgad. 19 Regnskador.
—	D:o	D:o	D:o	Dåligt bärgad.	Dåligt bärgad. 20

TAB. 7 (forts.). SKÖRDENS BESKAFFENHET INOM HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPSORÅDEN, ÅR 1957

1	2	3	4	5	6
Områden	Höstvete	Höstråg	Vårstråsäd	Baljväxter	Potatis
21 Kopparbergs län	Dåligt bärgat, delvis obärgat. Svåra regn- och groddskador. Stor del till foder.	Dåligt bärgad, delvis obärgad. Svåra regn- och groddskador. Stor del till foder.	Till största delen dåligt bärgad. Mycket svåra regn- och groddskador. I vissa fall även dålig mognad.	Dåligt bärgade. Ojämn mognad.	Dålig bärgning, delvis obärgad, Mycket stora skador av regn, bladmögel och brunröta
22 Gävleborgs län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
23 Västerbottens län	Dåligt bärgat. Groddskador.	Delvis dåligt bärgad. Groddskador.	Delvis dåligt bärgad. Regn- och groddskador. Ofta dålig mognad. Korn bättre än övriga grödor.	Delvis dåligt bärgade. Dålig mognad.	Delvis dålig bärgning. Allmänt skador av bladmögel och brunröta.
24 Jämtlands län	..	Delvis dåligt bärgad. Regn- och groddskador.	D:o	D:o	D:o
25 Västerbottens län	Delvis dålig bärgning. Ofta regn-, grodd- och frostskador.	D:o	D:o
26 Norrbottens län	Delvis dåligt bärgad.	..	I kustlandet skador av bladmögel och brunröta. I inlandet i allmänhet välbärgad.

7	8	9	10	11	12
Sockerbetor	Foderrotfrukter	Oljevaxter	Hö	Halm av höstsäd	Halm av vårsäd
—	I allmänhet välbärgade.	..	Till stor del dåligt bärgat. Regn- och mögelskador.	Dåligt bärgad.	Dåligt bärgad. 21
—	D:o	Delvis dålig bärgning.	Delvis dåligt bärgat. Skador av regn och mögel.	D:o	D:o 22
—	D:o	D:o	D:o	Delvis dåligt bärgad.	Delvis dåligt bärgad. 23
—	D:o	—	D:o	D:o	D:o 24
—	D:o	—	D:o	—	Dåligt bärgad. 25
—	..	—	D:o	—	Delvis dåligt bärgad.

Tab. 8. Antal hästar, nötkreatur och får inom län, hushållningssällskapsområden samt Number of horses, cattle and sheep in 1957

Beträffande komplettering av uppgifterna för lägenheter och brukningsenheter med högst 2 hektar åker se sid. 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Områden	Hästar				Tjurar och oxar 1 år o. där-över	Kor	Kvigor 1 år o. däröver avsedda för på-lägg	Stutar, kvigor o. kalvar 1 år o. däröver avsedda för slakt	Kalvar under 1 år	Summa nötkreatur	Får och lamm
	3 år o. där-över	Ung-hästar 1 och 2 år	Föl	Sum-ma							
Stockholms län och stad	7 010	410	160	7 580	1 290	38 610	13 940	1 520	11 950	67 310	5 100
Uppsala län	4 820	220	110	5 150	950	37 150	12 880	1 320	10 950	63 250	2 420
Södermanlands län . . .	6 230	230	110	6 570	1 000	49 630	18 900	2 240	16 110	87 880	1 630
Östergötlands län	10 350	700	170	11 220	1 900	70 920	29 700	4 560	26 240	133 320	5 280
Norra skogsbygden	1 970	70	20	2 060	380	12 860	4 800	650	4 080	22 770	680
Östgötaslätten	4 320	340	90	4 750	700	32 730	15 730	2 990	13 350	65 500	2 460
Södra skogsbygden	3 450	280	50	3 780	730	20 740	7 250	810	7 220	36 750	1 900
Södra kustlandet	610	10	10	630	90	4 590	1 920	110	1 590	8 300	240
Jönköpings län	14 150	590	190	14 930	2 460	80 730	26 760	3 530	29 560	143 040	2 850
Kronobergs län	11 420	660	390	12 470	1 170	54 690	16 310	1 980	17 770	91 920	3 770
Kalmar län	12 320	810	420	13 550	2 080	72 110	28 470	6 090	31 650	140 400	6 220
länets norra del	4 660	260	130	5 050	610	26 370	9 730	1 250	9 090	47 050	1 600
Norra kustlandet	3 210	180	110	3 500	440	18 490	7 210	1 030	6 380	33 550	1 330
Skogsbygden	1 450	80	20	1 550	170	7 880	2 520	220	2 710	13 500	270
länets södra del	7 660	550	290	8 500	1 470	45 740	18 740	4 840	22 560	93 350	4 620
Kalmarslätten	2 330	170	80	2 580	340	15 380	6 950	1 260	7 030	30 960	460
Norra kustlandet	210	10	—	220	30	880	370	100	460	1 840	100
Skogsbygden	3 150	100	60	3 310	530	15 820	5 150	1 000	6 660	29 160	590
Öland	1 970	270	150	2 390	570	13 660	6 270	2 480	8 410	31 390	3 470
Gotlands län	2 900	290	40	3 230	890	21 420	9 400	3 430	11 890	47 030	37 960
Blekinge län	4 500	320	120	4 940	910	23 640	8 240	2 320	9 030	44 140	2 620
Skogsbygden	2 500	140	70	2 710	340	11 570	2 950	700	3 650	19 210	790
Slättbygden	2 000	180	50	2 230	570	12 070	5 290	1 620	5 380	24 930	1 830
Kristianstads län	14 110	900	570	15 580	2 040	80 530	39 340	14 000	41 910	177 820	2 980
Skogsbygden	6 330	340	200	6 870	740	29 280	11 340	3 430	12 720	57 510	1 780
Mellanbygden	4 430	370	260	5 060	730	27 030	14 810	5 740	15 470	63 780	510
Slättbygden	3 350	190	110	3 650	570	24 220	13 190	4 830	13 720	56 530	690
Malmöhus län	13 450	1 220	790	15 460	2 250	88 810	50 660	14 580	48 910	205 210	3 490
Skogsbygden	1 730	170	100	2 000	420	11 520	5 710	990	5 360	24 000	320
Mellanbygden	4 450	470	330	5 250	640	28 780	15 720	3 890	14 790	63 820	850
Slättbygden	7 270	580	360	8 210	1 190	48 510	29 230	9 700	28 760	117 390	2 320
Hallands län	9 730	500	300	10 530	1 040	58 290	23 510	4 520	27 860	115 220	4 920
Slättbygden	4 250	280	170	4 700	580	29 450	14 320	3 020	17 150	64 520	1 330
Skogsbygden	3 390	90	50	3 530	250	16 680	5 240	820	6 750	29 740	1 050
Norra Halland	2 090	130	80	2 300	210	12 160	3 950	680	3 960	20 960	2 540
Göteborgs och Bohus län	8 760	810	330	9 900	1 090	44 720	13 090	2 590	15 410	76 900	3 580
Älvsborgs län	18 120	1 390	720	20 230	2 200	101 410	25 680	4 280	29 990	163 560	4 240
länets norra del	9 370	730	450	10 550	960	54 980	12 440	1 520	14 800	84 700	2 800
Slättbygden	4 610	440	230	5 280	550	29 090	7 680	750	7 910	45 980	910
Dalbygderna	2 800	180	120	3 100	260	15 990	3 170	440	4 120	23 980	1 160
Dalslänns bergsbygd . . .	1 680	110	100	1 890	110	7 850	1 220	320	2 390	11 890	650
Södra höglandet	280	—	—	280	40	2 050	370	10	380	2 850	80
länets södra del	8 750	660	270	9 680	1 240	46 430	13 240	2 760	15 190	78 860	1 440
Dalbygderna	950	90	50	1 090	120	5 640	1 540	230	1 870	9 400	320
Södra höglandet	7 800	570	220	8 590	1 120	40 790	11 700	2 530	13 320	69 460	1 120

naturliga jordbruksområden, år 1957

1 Områden	2 Hästar				6 Tjurar och oxar 1 år o. där- över	7 Kor	8 Kvigor 1 år o. däröver avsedda för på- lägg	9 Stutar, kvigor o. kalvar 1 år o. däröver avsedda för slakt	10 Kalvar under 1 år	11 Summa nöt- kreatur	12 Får och lamm
	3 år o. där- över	Ung- hästar 1 och 2 år	Föl	Sum- ma							
Skaraborgs län	14 830	990	510	16 330	3 360	109 540	40 710	7 900	38 900	200 410	5 770
Slättbygden	8 720	540	260	9 520	1 770	70 670	25 540	4 230	23 750	125 960	3 230
Fälbygden	3 130	260	150	3 540	820	18 670	8 240	2 290	7 820	37 840	450
Nordöstra höglandet	1 010	50	0	1 060	160	6 350	1 870	180	2 150	10 710	130
Sydöstra höglandet	1 970	140	100	2 210	610	13 850	5 060	1 200	5 180	25 900	1 960
Värmlands län	10 810	500	290	11 600	1 040	58 130	11 040	2 500	18 570	91 280	9 820
Slättbygden	3 590	230	110	3 930	480	21 540	6 320	1 110	7 090	36 540	2 560
Centr. o. v:a Värmland	5 630	250	150	6 030	420	27 720	3 730	1 060	8 660	41 590	4 330
Bergslagen	470	0	—	470	60	2 920	530	160	880	4 550	920
Norra Värmland	1 120	20	30	1 170	80	5 950	460	170	1 940	8 600	2 010
Örebro län	6 320	330	70	6 720	980	41 830	12 210	2 140	12 750	69 910	2 810
Södra skogsbygden	1 240	80	10	1 330	200	7 610	2 080	430	2 290	12 610	230
Slättbygden	2 920	100	30	3 050	500	22 180	7 470	1 150	7 280	38 580	2 240
Bergslagen	2 160	150	30	2 340	280	12 040	2 660	560	3 180	18 720	340
Västmanlands län	5 540	270	70	5 880	690	39 060	12 730	1 150	10 770	64 400	350
Bergslagen	1 020	30	0	1 050	130	5 340	1 260	270	1 210	8 210	120
Slättbygden	4 520	240	70	4 830	560	33 720	11 470	880	9 560	56 190	230
Kopparbergs län	9 300	200	70	9 570	620	41 060	7 590	560	9 050	58 880	3 930
Bergslagen	800	10	0	810	80	3 740	660	40	660	5 180	390
Östra Dalarna	3 580	50	50	3 680	290	17 950	4 220	410	4 300	27 170	1 290
Mellanbygden	4 390	140	20	4 550	240	16 780	2 470	80	3 450	23 020	1 860
Fjällbygden	530	0	—	530	10	2 590	240	30	640	3 510	390
Gävleborgs län	9 270	230	80	9 580	710	42 140	8 030	650	10 040	61 570	6 700
Gästrikland	2 870	90	30	2 990	250	10 850	2 410	450	2 380	16 340	470
Hälsinglands kustland	5 240	120	50	5 410	410	26 330	4 880	150	6 350	38 120	5 400
Inlandet	1 160	20	0	1 180	50	4 960	740	50	1 310	7 110	830
Västernorrlands län	10 980	590	110	11 680	990	59 190	7 820	1 120	15 950	85 070	5 030
Kustlandet	7 050	500	110	7 660	670	39 180	5 470	590	9 890	55 800	1 970
Inlandet	3 740	70	—	3 810	320	18 940	2 210	500	5 690	27 660	3 030
Silurområdet	190	20	0	210	0	1 070	140	30	370	1 610	30
Jämtlands län	9 050	730	360	10 140	1 060	41 020	5 620	830	11 760	60 290	5 290
Silurområdet	5 500	600	320	6 420	710	24 300	3 790	590	6 430	35 820	1 310
Mellanbygden	1 280	100	30	1 410	120	6 640	680	170	1 630	9 240	1 210
Fjällbygden	2 270	30	10	2 310	230	10 080	1 150	70	3 700	15 230	2 770
Västerbottens län	11 850	430	200	12 480	750	73 140	11 850	1 510	26 230	113 480	7 270
Kustlandet	8 940	380	200	9 520	520	55 850	9 550	1 280	20 500	87 700	3 810
Inlandet	2 910	50	—	2 960	230	17 290	2 300	230	5 730	25 780	3 460
Norrbottnens län	9 430	140	80	9 650	460	44 960	5 570	980	11 410	63 380	9 070
Kustlandet	7 160	140	80	7 380	370	35 660	4 820	770	9 190	50 810	4 240
Inlandet	2 270	0	0	2 270	90	9 300	750	210	2 220	12 570	4 830
Hela riket år 1957	235 250	13 460	6 260	254 970	31 930	1 372 730	440 050	86 300	494 660	2 425 670	143 100
» » » 1956	255 180	14 250	6 470	275 900	31 920	1 392 780	450 590	67 150	454 460	2 396 900	153 970
» » » 1955	290 250	14 990	7 190	312 430	36 420	1 513 710	478 670	63 630	482 920	2 575 350	177 200
» » » 1954	311 570	16 310	6 880	334 760	36 550	1 527 740	472 430	45 840	477 020	2 559 580	202 240
» » » 1953	333 920	18 470	6 850	359 240	35 470	1 524 450	454 480	37 360	479 440	2 531 200	208 990

1 Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

Tab. 9. Antal kor, fördelade på åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för hållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1957

Number of cows divided into age groups and number of calves intended for breeding

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Kor som kalvat endast en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år		
				avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa
Stockholms län och stad . . .	7 860	29 740	37 600	9 250	2 580	11 830
Uppsala län	7 460	29 030	36 490	8 570	2 310	10 880
Södermanlands län	11 070	38 150	49 220	13 020	3 060	16 080
Östergötlands län	14 780	54 230	69 010	20 090	5 930	26 020
Norra skogsbygden	2 640	9 960	12 600	3 200	850	4 050
Östgötaslätten	7 370	24 600	31 970	10 200	3 080	13 280
Södra skogsbygden	3 740	16 250	19 990	5 460	1 670	7 130
Södra kustlandet	1 030	3 420	4 450	1 230	330	1 560
Jönköpings län	14 100	64 150	78 250	19 220	10 030	29 250
Kronobergs län	9 560	41 940	51 500	10 810	6 540	17 350
Kalmar län	13 830	56 470	70 300	20 510	10 950	31 460
länets norra del	5 040	20 810	25 850	6 430	2 600	9 030
Norra kustlandet	3 690	14 470	18 160	4 670	1 670	6 340
Skogsbygden	1 350	6 340	7 690	1 760	930	2 690
länets södra del	8 790	35 660	44 450	14 080	8 350	22 430
Kalmarslätten	3 440	11 620	15 060	4 710	2 280	6 990
Norra kustlandet	90	750	840	420	40	460
Skogsbygden	2 450	12 790	15 240	3 740	2 850	6 590
Öland	2 810	10 500	13 310	5 210	3 180	8 390
Gotlands län	4 500	16 020	20 520	8 070	3 730	11 800
Blekinge län	4 240	17 670	21 910	5 380	3 470	8 850
Skogsbygden	1 800	8 750	10 550	1 930	1 610	3 540
Slättbygden	2 440	8 920	11 360	3 450	1 860	5 310
Kristianstads län	15 270	62 640	77 910	26 810	14 740	41 550
Skogsbygden	4 960	23 150	28 110	7 610	4 980	12 590
Mellanbygden	5 560	20 760	26 320	10 100	5 250	15 350
Slättbygden	4 750	18 730	23 480	9 100	4 510	13 610
Malmöhus län	19 170	67 250	86 420	33 620	14 940	48 560
Skogsbygden	2 130	9 130	11 260	3 740	1 590	5 330
Mellanbygden	6 220	21 870	28 090	10 490	4 210	14 700
Slättbygden	10 820	36 250	47 070	19 390	9 140	28 530
Hallands län	11 840	44 930	56 770	17 130	10 530	27 660
Slättbygden	6 650	22 350	29 000	10 520	6 560	17 080
Skogsbygden	2 990	13 190	16 180	4 070	2 600	6 670
Norra Halland	2 200	9 390	11 590	2 540	1 370	3 910
Göteborgs och Bohus län . .	6 800	34 560	41 360	9 540	5 420	14 960
Älvsborgs län	15 160	80 600	95 760	17 980	11 250	29 230
länets norra del	8 450	44 490	52 940	8 980	5 520	14 500
Slättbygden	4 880	23 670	28 550	5 590	2 250	7 840
Dalbygderna	2 480	12 810	15 290	2 290	1 750	4 040
Dalslands bergsbygd	800	6 460	7 260	880	1 390	2 270
Södra höglandet	290	1 550	1 840	220	130	350
länets södra del	6 710	36 110	42 820	9 000	5 730	14 730
Dalbygderna	940	4 050	4 990	1 260	520	1 780
Södra höglandet	5 770	32 060	37 830	7 740	5 210	12 950

pålägg och slakt, vid brukningsenheter med över 2 hektar åker inom län, hus-

and slaughter on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land in 1957

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Kor som kalvat endast en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år		
				avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa
Skaraborgs län	20 110	87 400	107 510	29 760	8 960	38 720
Slättbygden	13 370	56 130	69 500	18 050	5 600	23 650
Falbygden	3 270	15 030	18 300	6 180	1 600	7 780
Nordöstra höglandet	1 020	5 060	6 080	1 630	500	2 130
Sydöstra höglandet	2 450	11 180	13 630	3 900	1 260	5 160
Värmlands län	7 970	42 370	50 340	8 110	8 820	16 930
Slättbygden	3 600	17 360	20 960	4 010	3 020	7 030
Centr. o. v:a Värmland	3 630	20 050	23 680	3 240	4 690	7 930
Bergslagen	350	2 050	2 400	450	340	790
Norra Värmland	390	2 910	3 300	410	770	1 180
Örebro län	6 090	32 860	38 950	8 060	4 290	12 350
Södra skogsbygden	1 050	6 220	7 270	1 330	920	2 250
Slättbygden	3 610	17 610	21 220	4 990	2 190	7 180
Bergslagen	1 430	9 030	10 460	1 740	1 180	2 920
Västmanlands län	7 630	30 730	38 360	8 320	2 360	10 680
Bergslagen	1 000	4 160	5 160	890	300	1 190
Slättbygden	6 630	26 570	33 200	7 430	2 060	9 490
Kopparbergs län	5 690	28 850	34 540	4 550	3 280	7 830
Bergslagen	600	2 510	3 110	380	160	540
Östra Dalarna	2 840	14 460	17 300	2 630	1 600	4 230
Mellanbygden	2 050	10 900	12 950	1 410	1 360	2 770
Fjällbygden	200	980	1 180	130	160	290
Gävleborgs län	5 880	32 730	38 610	5 510	4 060	9 570
Gästrikland	1 870	8 530	10 400	1 500	830	2 330
Hälsinglands kustland	3 520	20 480	24 000	3 440	2 630	6 070
Inlandet	490	3 720	4 210	570	600	1 170
Västernorrlands län	7 090	41 950	49 040	6 610	7 350	13 960
Kustlandet	4 850	28 780	33 630	4 530	4 430	8 960
Inlandet	2 070	12 570	14 640	2 010	2 720	4 730
Silurorområdet	170	600	770	70	200	270
Jämtlands län	5 020	29 760	34 780	6 020	4 200	10 220
Silurorområdet	3 350	18 780	22 130	3 850	2 170	6 020
Mellanbygden	790	4 300	5 090	720	550	1 270
Fjällbygden	880	6 680	7 560	1 450	1 480	2 930
Västerbottens län	9 350	56 330	65 680	11 790	12 500	24 290
Kustlandet	7 620	45 730	53 350	9 920	10 020	19 940
Inlandet	1 730	10 600	12 330	1 870	2 480	4 350
Norrbottens län	5 690	30 160	35 850	4 940	4 850	9 790
Kustlandet	4 840	25 340	30 180	4 250	3 940	8 190
Inlandet	850	4 820	5 670	690	910	1 600
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	116 310	444 910	561 220	168 330	68 470	236 800
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	86 050	408 420	494 470	110 020	63 260	173 280
Norra Sverige	33 800	197 190	230 990	35 320	34 420	69 740
Hela riket	236 160	1 050 520	1 286 680	313 670	166 150	479 820

Tab. 10. Antal svin den 15 april och den 14 oktober 1957 samt antal hönsningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden

Number of hogs on 15th April and 14th October 1957, and number of poultry on

1 Områden	2		3		4		5		6		7	
	Svinbesättningar				Avelssvin				Övriga svin			
	3 mån. o. däröver											
	15/4	14/10	15/4	14/10	15/4	14/10	15/4	14/10	15/4	14/10	15/4	14/10
1 Stockholms län o. stad	2 590	3 870	2 840	2 430	19 460	20 630						
2 Uppsala län	3 560	4 070	5 540	6 340	19 870	22 760						
3 Södermanlands län	3 310	4 620	5 180	5 290	18 830	21 250						
4 Östergötlands län	5 620	7 660	9 310	9 420	34 570	45 590						
5 <i>Norra skogsbygden</i>	730	1 380	770	900	2 220	5 470						
6 <i>Östgötaslätten</i>	2 620	3 450	5 880	5 500	24 050	29 040						
7 <i>Södra skogsbygden</i>	2 000	2 380	2 350	2 520	7 200	8 760						
8 <i>Södra kustlandet</i>	270	450	310	500	1 100	2 320						
9 Jönköpings län	9 060	10 880	8 930	9 130	19 990	28 850						
10 Kronobergs län	8 300	10 720	9 160	9 320	23 280	27 150						
11 Kalmar län	7 700	10 710	11 170	12 550	36 930	49 580						
12 länetts norra del	2 090	3 400	2 250	2 860	7 000	13 580						
13 <i>Norra kustlandet</i>	1 330	2 330	1 420	1 760	4 880	10 190						
14 <i>Skogsbygden</i>	760	1 070	830	1 100	2 120	3 390						
15 länetts södra del	5 610	7 310	8 920	9 690	29 930	36 000						
16 <i>Kalmarslätten</i>	1 560	2 070	3 370	4 040	13 300	16 050						
17 <i>Norra kustlandet</i>	130	220	260	240	1 240	1 600						
18 <i>Skogsbygden</i>	2 040	2 660	1 810	1 850	7 020	8 330						
19 <i>Öland</i>	1 880	2 360	3 480	3 560	8 370	10 020						
20 Gotlands län	4 190	5 000	5 450	5 890	18 410	22 330						
21 Blekinge län	3 730	5 160	4 420	4 270	15 760	20 720						
22 <i>Skogsbygden</i>	1 810	2 650	1 330	1 220	3 550	4 690						
23 <i>Slättbygden</i>	1 920	2 510	3 090	3 050	12 210	16 030						
24 Kristianstads län	14 010	15 490	36 320	39 160	118 950	134 890						
25 <i>Skogsbygden</i>	5 500	5 910	11 970	12 700	23 680	27 480						
26 <i>Mellanbygden</i>	4 550	5 230	12 410	13 450	46 070	51 060						
27 <i>Slättbygden</i>	3 960	4 350	11 940	13 010	49 200	56 350						
28 Malmöhus län	12 830	14 660	36 250	40 080	156 010	164 230						
29 <i>Skogsbygden</i>	1 660	1 780	4 780	4 800	12 020	17 990						
30 <i>Mellanbygden</i>	3 910	4 400	10 850	12 510	43 550	49 080						
31 <i>Slättbygden</i>	7 260	8 480	20 620	22 770	100 440	97 160						
32 Hallands län	8 350	9 520	26 490	29 750	71 750	72 400						
33 <i>Slättbygden</i>	4 130	4 430	16 560	17 130	54 080	50 420						
34 <i>Skogsbygden</i>	2 670	3 150	5 810	8 080	9 200	12 630						
35 <i>Norra Halland</i>	1 550	1 940	4 120	4 540	8 470	9 350						

den 15 april 1957 i Götaland, Svealand och Gästrikland inom län, hushåll-

15th April 1957 in Götaland, Svealand and Gästrikland

8		9		10		11		12		13		14		15		16	
Grisar under 3 mån.		Summa svin och grisar				Innehavare av höns	Höns kläckta		Kycklingar kläckta 1957	Summa höns och kycklingar							
		^{15/4}	^{14/10}	^{15/4}	^{14/10}		1955 eller tidigare	1956									
12 130	13 580	34 430	36 640	4 780	78 670	96 910	102 120	277 700	1								
18 720	21 730	44 130	50 830	4 180	67 570	106 820	91 330	265 720	2								
18 970	18 430	42 980	44 970	5 310	70 620	99 410	74 540	244 570	3								
33 860	34 680	77 740	89 690	9 830	133 540	142 650	104 570	380 760	4								
3 100	3 330	6 090	9 700	1 620	17 990	15 760	1 670	35 420	5								
22 530	20 620	52 460	55 160	4 860	74 550	90 200	86 620	251 370	6								
6 910	9 420	16 460	20 700	2 850	33 610	27 350	4 860	65 820	7								
1 320	1 310	2 730	4 130	500	7 390	9 340	11 420	28 150	8								
32 090	35 160	61 010	73 140	12 700	140 010	136 300	144 730	421 040	9								
34 130	37 800	66 570	74 270	11 270	152 360	182 950	171 570	506 880	10								
38 310	45 400	86 410	107 530	11 780	163 550	146 710	95 080	405 340	11								
8 630	9 700	17 880	26 140	3 790	46 040	37 670	8 480	92 190	12								
5 330	6 510	11 630	18 460	2 600	31 360	26 050	3 290	60 700	13								
3 300	3 190	6 250	7 680	1 190	14 680	11 620	5 190	31 490	14								
29 680	35 700	68 530	81 390	7 990	117 510	109 040	86 600	313 150	15								
12 790	15 830	29 460	35 920	2 330	36 140	39 280	60 810	136 230	16								
780	720	2 280	2 560	260	3 210	6 320	3 320	12 850	17								
6 230	7 930	15 060	18 110	2 930	36 120	23 790	10 660	70 570	18								
9 880	11 220	21 730	24 800	2 470	42 040	39 650	11 810	93 500	19								
21 100	19 690	44 960	47 910	5 490	151 600	141 250	65 590	358 440	20								
17 520	19 980	37 700	44 970	6 770	116 710	226 990	163 340	507 040	21								
4 540	5 150	9 420	11 060	3 030	45 180	64 520	42 700	152 400	22								
12 980	14 830	28 280	33 910	3 740	71 530	162 470	120 640	354 640	23								
136 350	148 320	291 620	322 370	19 270	323 610	530 830	461 080	1 315 520	24								
43 290	44 490	78 940	84 670	7 200	132 350	221 390	124 830	478 570	25								
48 140	53 340	106 620	117 850	6 680	102 800	146 770	157 250	406 820	26								
44 920	50 490	106 060	119 850	5 390	88 460	162 670	179 000	430 130	27								
132 450	160 300	324 710	364 610	20 310	288 980	489 910	557 400	1 336 290	28								
16 520	16 600	33 320	39 390	2 200	43 210	63 920	47 050	154 180	29								
39 730	48 610	94 130	110 200	5 280	94 060	153 110	105 610	352 780	30								
76 200	95 090	197 260	215 020	12 830	151 710	272 880	404 740	829 330	31								
90 190	106 780	188 430	208 930	10 530	233 480	463 150	522 780	1 219 410	32								
55 370	59 450	126 010	127 000	4 940	127 940	259 370	316 460	703 770	33								
19 790	29 030	34 800	49 740	3 400	60 440	117 290	120 950	298 680	34								
15 030	18 300	27 620	32 190	2 190	45 100	86 490	85 370	216 960	35								

TAB. 10 (forts.). ANTAL SVIN DEN 15 APRIL OCH DEN 14 OKTOBER 1957 SAMT AN-LAND INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPSRÅDEN SAMT NATURLIGA JORDBRUKS-

1 Områden	2		3		4		5		6		7	
	Svinbesättningar				Avelssvin				Övriga svin			
	3 mån. o. däröver											
	15/4	14/10	15/4	14/10	15/4	14/10	15/4	14/10	15/4	14/10	15/4	14/10
1 Göteborgs och Bohus län	4 220	6 590	5 600	5 070	14 600	23 370						
2 Älvsborgs län	11 340	15 140	15 320	17 150	39 580	50 820						
3 länets norra del	4 470	6 760	7 220	8 440	19 020	25 680						
4 Slättbygden	2 720	3 490	5 440	6 150	12 720	17 520						
5 Dalbygden	1 180	1 880	1 220	1 690	5 260	4 980						
6 Dalstads bergsbygd	360	1 120	350	320	670	2 410						
7 Södra höglandet	210	270	210	280	370	770						
8 länets södra del	6 870	8 380	8 100	8 710	20 560	25 140						
9 Dalbygden	790	970	1 320	1 370	2 660	4 690						
10 Södra höglandet	6 080	7 410	6 780	7 340	17 900	20 450						
11 Skaraborgs län	11 940	14 090	28 020	27 690	83 030	95 760						
12 Slättbygden	7 880	9 090	19 580	19 320	60 810	70 390						
13 Falbygden	2 070	2 170	5 450	5 050	12 820	13 360						
14 Nordöstra höglandet	670	1 090	600	750	3 540	4 160						
15 Sydöstra höglandet	1 320	1 740	2 390	2 570	5 860	7 850						
16 Värmlands län	3 530	11 060	4 000	4 000	12 240	24 690						
17 Slättbygden	1 760	2 820	2 750	3 010	8 510	12 710						
18 Centr. o. v.a Värmland	1 390	6 070	1 090	880	3 310	8 770						
19 Bergslagen	120	380	130	80	210	1 430						
20 Norra Värmland	260	1 790	30	30	210	1 780						
21 Örebro län	3 460	5 310	2 690	3 880	20 600	24 240						
22 Södra skogsbygden	750	1 110	540	680	3 430	3 200						
23 Slättbygden	1 950	2 760	1 940	2 500	15 130	16 790						
24 Bergslagen	760	1 440	210	700	2 040	4 250						
25 Västmanlands län	3 260	4 500	4 950	4 780	15 560	18 680						
26 Bergslagen	340	680	160	170	870	1 390						
27 Slättbygden	2 920	3 820	4 790	4 610	14 690	17 290						
28 Kopparbergs län	3 580	6 400	1 490	1 600	11 210	16 440						
29 Bergslagen	220	540	10	20	350	790						
30 Östra Dalarna	1 980	2 570	1 350	1 360	9 200	11 580						
31 Mellanbygden	1 360	3 130	130	220	1 650	3 990						
32 Fjällbygden	20	160	—	0	10	80						
33 Gävleborgs län ¹	950	1 610	150	160	1 270	2 940						
34 Gästrikland	950	1 610	150	160	1 270	2 940						
35 Summa	125 530	167 060	* 223 280	* 237 960	751 900	887 320						
36 Södra o. mellersta Sveriges slättbygder	64 740	78 990	147 160	155 620	552 520	610 230						
37 Södra o. mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	59 150	82 990	75 960	82 110	197 510	271 230						

¹ Endast Gästrikland redovisat. — * Fördelade på 6 670 fargaltar, 58 260 modersuggor, dräktiga utslagssuggor. — * Fördelade på 6 800 fargaltar, 49 940 modersuggor, dräktiga första gången, 100 200

TAL HÖNS DEN 15 APRIL 1957 I GÖTALAND, SVEALAND OCH GÄSTRICK-
OMRÅDEN

8		9		10		11		12		13		14		15		16	
Grisar under 3 mån.				Summa svin och grisar				Inne- havare av höns		Höns kläckta		Kyck- lingar kläckta 1957	Summa höns och kyck- lingar				
										1955 eller tidigare	1956						
15/4	14/10	15/4	14/10														
20 580	17 770	40 780	46 210	9 930	161 790	196 050	130 410	488 250	1								
51 900	63 160	106 800	131 130	18 240	255 570	293 740	278 040	827 350	2								
23 130	28 110	49 370	62 230	9 440	155 560	174 830	129 800	460 190	3								
16 440	21 610	34 600	45 280	4 850	68 980	78 040	28 520	175 540	4								
4 380	4 930	10 860	11 600	2 490	60 880	50 400	73 420	184 700	5								
1 160	960	2 180	3 690	1 730	20 280	38 960	23 120	82 360	6								
1 150	610	1 730	1 660	370	5 420	7 430	4 740	17 590	7								
28 770	35 050	57 430	68 900	8 800	100 010	118 910	148 240	367 160	8								
4 450	5 020	8 430	11 080	980	12 590	21 880	21 070	55 540	9								
24 320	30 030	49 000	57 820	7 820	87 420	97 030	127 170	311 620	10								
99 740	101 750	210 790	225 200	16 120	283 190	379 670	362 290	1 025 150	11								
72 370	70 930	152 760	160 640	10 980	191 800	277 760	275 740	745 300	12								
17 630	19 290	35 900	37 700	2 410	44 070	52 040	33 880	129 990	13								
2 690	3 650	6 830	8 560	1 000	17 360	17 160	35 290	69 810	14								
7 050	7 880	15 300	18 300	1 730	29 960	32 710	17 380	80 050	15								
14 170	13 860	30 410	42 550	10 870	120 360	98 510	74 640	293 510	16								
9 240	9 340	20 500	25 060	3 570	62 790	55 010	60 220	178 020	17								
4 630	3 900	9 030	13 550	6 250	50 680	36 110	11 980	98 770	18								
210	350	550	1 860	470	3 930	4 300	1 860	10 090	19								
90	270	330	2 080	580	2 960	3 090	580	6 630	20								
16 170	18 920	39 460	47 040	6 720	108 120	123 370	94 900	326 390	21								
1 830	2 850	5 800	6 730	1 070	14 840	16 590	12 330	43 760	22								
12 300	13 420	29 370	32 710	3 530	63 720	79 890	65 940	209 550	23								
2 040	2 650	4 290	7 600	2 120	29 560	26 890	16 630	73 080	24								
16 440	16 640	36 950	40 100	4 310	66 940	93 390	68 640	228 970	25								
700	1 320	1 730	2 880	520	6 330	4 050	600	10 980	26								
15 740	15 320	35 220	37 220	3 790	60 610	89 340	68 040	217 990	27								
8 880	7 020	21 580	25 060	3 670	58 460	91 080	111 600	261 140	28								
350	120	710	930	440	5 540	5 930	5 730	17 200	29								
7 220	5 320	17 770	18 260	2 200	39 760	61 250	56 910	157 920	30								
1 300	1 530	3 080	5 740	980	12 440	23 900	48 660	85 000	31								
10	50	20	130	50	720	—	300	1 020	32								
1 510	930	2 930	4 030	940	15 010	6 120	7 760	28 890	33								
1 510	930	2 930	4 030	940	15 010	6 120	7 760	28 890	34								
815 210	901 900	1 790 390	2 027 180	193 020	2 990 140	4 045 810	3 682 410	10 718 360	35								
537 180	592 820	1 236 860	1 358 670	97 410	1 649 660	2 402 870	2 308 860	6 361 390	36								
276 630	307 230	550 100	660 570	94 000	1 324 360	1 615 950	1 324 010	4 264 320	37								

första gången, 91 200 övriga dräktiga, 59 920 digivande samt icke dräktiga modersuggor och 7 230 övriga dräktiga, 66 250 digivande samt icke dräktiga modersuggor och 14 770 utslagssuggor.

Tab. 11. Beräknat antal nötkreatursenheter inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1957

Estimated number of units of cattle in 1957

1	2	1	2
Områden	Antal nötkreatursenheter	Områden	Antal nötkreatursenheter
Stockholms län och stad	73 670	Skaraborgs län	233 300
Uppsala län	69 430	<i>Slättbygden</i>	151 390
Södermanlands län	89 760	<i>Fälbygden</i>	42 690
Östergötlands län	139 210	<i>Nordöstra höglandet</i>	11 880
<i>Norra skogsbygden</i>	22 620	<i>Sydöstra höglandet</i>	27 340
<i>Östgöslätten</i>	69 630	Värmlands län	100 640
<i>Södra skogsbygden</i>	38 840	<i>Slättbygden</i>	40 310
<i>Södra kustlandet</i>	8 120	<i>Centr. o. v:a Värmland</i>	46 300
Jönköpings län	150 470	<i>Bergslagen</i>	4 700
Kronobergs län	108 830	<i>Norra Värmland</i>	9 330
Kalmar län	148 920	Örebro län	76 290
länets norra del	48 930	<i>Södra skogsbygden</i>	13 610
<i>Norra kustlandet</i>	34 310	<i>Slättbygden</i>	42 680
<i>Skogsbygden</i>	14 620	<i>Bergslagen</i>	20 000
länets södra del	99 990	Västmanlands län	69 920
<i>Kalmarslätten</i>	34 430	<i>Bergslagen</i>	8 840
<i>Norra kustlandet</i>	2 280	<i>Slättbygden</i>	61 080
<i>Skogsbygden</i>	31 420	Kopparbergs län	70 270
<i>Öland</i>	31 860	<i>Bergslagen</i>	5 920
Gotlands län	54 310	<i>Östra Dalarna</i>	32 740
Blekinge län	51 110	<i>Mellanbygden</i>	27 700
<i>Skogsbygden</i>	21 900	<i>Fjällbygden</i>	3 910
<i>Slättbygden</i>	29 210	Gävleborgs län	70 030
Kristianstads län	225 670	<i>Gästrikland</i>	18 900
<i>Skogsbygden</i>	73 580	<i>Hälsinglands kustland</i>	42 800
<i>Mellanbygden</i>	79 590	<i>Inlandet</i>	8 330
<i>Slättbygden</i>	72 500	Västernorrlands län	92 840
Malmöhus län	251 350	<i>Kustlandet</i>	60 920
<i>Skogsbygden</i>	29 130	<i>Inlandet</i>	30 210
<i>Mellanbygden</i>	77 510	<i>Silurområdet</i>	1 710
<i>Slättbygden</i>	144 710	Jämtlands län	67 720
Hallands län	150 070	<i>Silurområdet</i>	40 710
<i>Slättbygden</i>	85 620	<i>Mellanbygden</i>	10 240
<i>Skogsbygden</i>	37 330	<i>Fjällbygden</i>	16 770
<i>Norra Halland</i>	27 120	Västerbottens län	121 270
Göteborgs och Bohus län	85 910	<i>Kustlandet</i>	94 160
Älvsborgs län	189 470	<i>Inlandet</i>	27 110
länets norra del	97 880	Norrbottnens län	71 040
<i>Slättbygden</i>	53 970	<i>Kustlandet</i>	56 070
<i>Dalbygderna</i>	27 370	<i>Inlandet</i>	14 970
<i>Dalslands bergsbygd</i>	13 210	Hela riket år 1957	2 761 500
<i>Södra höglandet</i>	3 330	» » » 1956	2 713 740
länets södra del	91 590	» » » 1955	2 924 990
<i>Dalbygderna</i>	11 250	» » » 1954	2 971 040
<i>Södra höglandet</i>	80 340	» » » 1953	2 942 370

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

Tab. 12. Antal hästar, nötkreatur och får i olika storleksgrupper, inom större riksområden, år 1957

Number of horses, cattle and sheep within different size groups in major areas in 1957

Se anm. till tab. 8.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Områden samt storleksgrupper (efter åkerarealen)	Hästar				Tjurar och oxar 1 år och däröver	Kor	Kvigor 1 år och däröver avsedda för pålägg	Stutar, kvigor o. kalvar 1 år och däröver avsedda för slakt	Kalvar under 1 år	Summa nötkreatur	Får och lamm
	3 år och däröver	Unghästar 1 och 2 år	Föl	Summa							
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>											
Lägenheter m. m. . . .	5 060	90	50	5 200	110	1 070	130	10	120	1 440	1 960
0,26—2 ha	930	10	10	950	50	12 220	1 110	130	1 450	14 960	1 970
Över 2 »	76 830	5 710	2 810	85 350	14 540	561 220	242 110	54 310	236 800	1 108 990	66 720
Summa	82 820	5 810	2 870	91 500	14 700	574 510	243 350	54 450	238 370	1 125 380	70 650
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>											
Lägenheter m. m. . . .	3 320	10	10	3 340	20	1 260	130	10	130	1 550	790
0,26—2 ha	1 880	30	10	1 920	90	27 570	2 550	210	3 840	34 260	3 160
Över 2 »	93 480	5 420	2 520	101 420	13 070	494 470	154 370	26 710	173 280	861 900	31 350
Summa	98 680	5 460	2 540	106 680	13 180	523 300	157 050	26 930	177 250	897 710	35 300
<i>Norra Sverige</i>											
Lägenheter m. m. . . .	3 270	10	0	3 280	20	2 320	210	10	400	2 960	760
0,26—2 ha	4 770	40	10	4 820	230	41 610	3 370	340	8 900	54 450	7 960
Över 2 »	45 710	2 140	840	48 690	3 800	230 990	36 070	4 570	69 740	345 170	28 430
Summa	53 750	2 190	850	56 790	4 050	274 920	39 650	4 920	79 040	402 580	37 150
<i>Hela riket</i>											
Lägenheter m. m. . . .	11 650	110	60	11 820	150	4 650	470	30	650	5 950	3 510
0,26—2 ha	7 580	80	30	7 690	370	81 400	7 030	680	14 190	103 670	13 090
Över 2 »	216 020	13 270	6 170	235 460	31 410	1 286 680	432 550	85 590	479 820	2 316 050	126 500
Summa	235 250	13 460	6 260	254 970	31 930	1 372 730	440 050	86 300	494 660	2 425 670	143 100

Tab. 13. Sädesslagens medelvikt, i kilogram per hektoliter, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1957

Average weight of the different kinds of grain, in kilogrammes per hectolitre, in 1957

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kok-ärter	Foder-ärter o. vicker
Stockholms län och stad	69,6	69,8	65,3	55,0	60,1	46,4	51,2	77,2	78,6
Uppsala län	66,6	66,9	62,5	..	59,2	46,5	51,4	75,3	78,0
Södermanlands län	73,2	73,4	69,4	..	61,9	48,1	50,5	78,3	77,4
Östergötlands län	73,5	74,2	68,9	69,7	63,0	49,7	54,8	76,2	67,7
Jönköpings län	68,7	68,2	65,3	62,8	61,5	46,2	52,5	..	73,7
Kronobergs län	72,2	69,1	67,4	65,1	59,6	47,9	52,8	..	76,0
Kalmar län	75,3	75,0	70,7	..	65,4	47,5	56,3	73,0	..
därav norra delen	75,1	75,2	70,1	..	62,7	47,8	53,0	73,0	72,0
södra delen	75,4	74,9	70,8	68,6	65,7	47,1	57,4	—	..
Gotlands län	74,4	73,5	70,4	68,0	65,6	52,8	59,0	76,6	75,0
Blekinge län	69,8	71,1	65,6	66,8	64,1	46,9	54,3	—	..
Kristianstads län	74,3	74,8	68,7	68,4	65,6	50,3	58,0	..	74,8
Malmöhus län	73,9	75,6	68,4	70,0	67,0	49,8	58,2	70,0	78,8
Hallands län	73,1	73,6	69,3	67,3	62,9	49,1	52,9	70,5	72,8
Göteborgs och Bohus län	71,8	71,4	68,4	70,0	64,1	47,4	56,1	72,0	74,0
Älvsborgs län	70,3	70,8	68,0	67,3	62,7	46,7	53,7
därav norra delen	69,8	68,9	67,5	62,0	61,2	47,0	52,6	73,5	70,3
södra delen	74,0	74,0	69,0	68,5	65,6	46,2	54,4
Skaraborgs län	72,4	71,8	67,9	69,0	61,6	46,7	52,8	73,3	72,6
Värmlands län	69,4	67,1	66,0	..	57,0	46,7	49,7	..	53,5
Örebro län	71,7	71,4	67,9	65,8	62,5	47,0	50,9	73,9	71,0
Västmanlands län	69,8	67,8	65,1	..	60,9	47,0	50,0	77,0	72,7
Kopparbergs län	65,7	56,1	62,5	..	51,8	42,1	45,4
Gävleborgs län	65,1	69,1	62,2	60,0	59,9	45,1	51,5
Västernorrlands län	69,5	64,3	65,7	68,0	60,4	44,6	52,2
Jämtlands län	70,0	—	58,6	43,0	50,5	—	..
Västerbottens län	75,0	—	70,0	—	55,7	44,4	50,9	—	61,3
Norrbottnens län	—	—	61,3	49,8	58,0	—	..
Hela riket år 1957	72,5	72,6	68,5	67,1	62,9	47,4	55,1	76,0	74,6
> > > ¹ 1956	75,2	75,9	70,1	67,7	64,3	49,1	55,9	78,5	75,6
> > > 1955	77,8	77,8	71,9	68,5	65,3	48,0	56,8	79,0	75,6
> > > 1954	74,6	74,3	68,2	67,2	62,4	48,7	55,0	78,4	74,8
> > > 1953	76,5	77,4	71,8	66,6	65,4	50,0	57,6	79,1	76,4
I medeltal 1947/56	76,4	76,5	71,5	68,6	64,4	49,1	56,7	78,9	76,6

¹ Tidigare publicerade uppgifter för år 1956 korrigerade, se sid. 4.

Tab. 14. Antal i jordbruket den 3 juni 1957 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1956, storleksgruppsvis inom huvudområden och hela riket

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 3rd June 1957 and number of paid working-hours in 1956

Områden och storleksgrupper	Antal i jordbruket sysselsatta personer den 3/6 1957						Totala antalet lejda arbetstimmar under år 1956
	Brukaren jämte familjemedlemmar		Lejd arbetskraft				
			Fast anställda		Tillfälligt anställda		
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>							
2— 5 ha åker	13 800	10 780	30	70	370	110	1 008 770
5— 10 » »	22 280	18 100	400	390	880	880	3 714 610
10— 20 » »	36 510	27 420	2 360	1 340	3 670	2 510	14 655 050
20— 30 » »	17 010	11 580	3 240	790	2 670	2 140	14 926 600
30— 50 » »	11 880	7 130	5 470	730	3 170	2 490	20 538 220
50—100 » »	5 440	2 320	7 310	550	2 370	1 950	23 085 720
över 100 » »	1 580	350	12 430	600	2 340	1 980	34 590 430
Samtliga över 2 ha åker .	108 000	77 680	31 240	4 470	15 470	12 060	112 519 400
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder</i>							
2— 5 ha åker	36 580	27 700	90	260	1 310	280	3 086 670
5— 10 » »	46 480	35 960	780	1 030	1 890	770	7 573 520
10— 20 » »	26 730	19 550	2 070	800	2 410	630	10 742 100
20— 30 » »	5 550	3 720	1 220	190	800	200	4 703 640
30— 50 » »	2 700	1 510	1 500	140	550	70	5 000 300
50—100 » »	1 150	460	1 860	100	370	140	5 135 410
över 100 » »	200	40	2 340	80	170	90	6 012 740
Samtliga över 2 ha åker .	119 390	88 940	9 860	2 600	7 500	2 180	42 254 380
<i>Norra Sverige</i>							
2— 5 ha åker	34 530	28 640	—	140	1 650	510	2 390 980
5— 10 » »	29 240	23 530	310	590	2 230	390	3 992 680
10— 20 » »	9 370	7 140	370	330	1 500	280	3 541 700
20— 30 » »	800	540	190	80	240	20	856 260
30— 50 » »	200	120	180	30	90	10	569 160
50—100 » »	30	10	140	10	30	10	339 490
över 100 » »	—	—	110	10	20	0	300 320
Samtliga över 2 ha åker .	74 170	59 980	1 300	1 190	5 760	1 220	11 990 590
<i>Hela riket</i>							
2— 5 ha åker	84 410	67 120	120	470	3 330	900	6 486 420
5— 10 » »	98 000	77 590	1 490	2 010	5 000	2 040	15 280 810
10— 20 » »	72 610	54 110	4 800	2 470	7 580	3 420	28 938 850
20— 30 » »	23 360	15 840	4 650	1 060	3 710	2 360	20 486 500
30— 50 » »	14 780	8 760	7 150	900	3 810	2 570	26 107 680
50—100 » »	6 620	2 790	9 310	660	2 770	2 100	28 560 620
över 100 » »	1 780	390	14 880	690	2 530	2 070	40 903 490
Samtliga över 2 ha åker .	301 560	226 600	42 400	8 260	28 730	15 460	166 764 370

Tab. 15. Antal i jordbruket den 3 juni 1957 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1956, per 100 hektar åker, storleksgruppvís inom huvudområden och hela riket

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 3rd June 1957 and number of paid working-hours in 1956, per 100 hectares arable land

Områden och storleksgrupper	Antal i jordbruket den 3/6 1957 sysselsatta personer per 100 hektar åker						Antal lejda arbets- timmar per 100 hektar åker under år 1956
	Brukaren jämte familjemedlemmar		Lejd arbetskraft				
			Fast anställda		Tillfälligt anställda		
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygger</i>							
2— 5 ha åker	22,1	17,9	0,1	0,1	0,6	0,2	1 674
5— 10 » »	12,8	10,4	0,2	0,2	0,5	0,5	2 134
10— 20 » »	8,0	6,0	0,5	0,3	0,8	0,6	3 205
20— 30 » »	5,3	3,6	1,0	0,2	0,8	0,7	4 612
30— 50 » »	3,4	2,0	1,6	0,2	0,9	0,7	5 864
50—100 » »	1,8	0,8	2,4	0,2	0,8	0,7	7 651
över 100 » »	0,5	0,1	3,6	0,2	0,7	0,6	10 107
Samtliga över 2 ha åker .	5,4	3,9	1,6	0,2	0,8	0,6	5 599
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygger</i>							
2— 5 ha åker	24,7	18,7	0,1	0,2	0,9	0,2	2 082
5— 10 » »	15,0	11,6	0,3	0,3	0,6	0,3	2 449
10— 20 » »	8,9	6,5	0,7	0,3	0,8	0,2	3 565
20— 30 » »	5,6	3,7	1,2	0,2	0,8	0,2	4 712
30— 50 » »	3,5	2,0	2,0	0,2	0,7	0,1	6 563
50—100 » »	1,8	0,7	2,9	0,2	0,6	0,2	7 988
över 100 » »	0,4	0,1	4,5	0,2	0,3	0,2	11 695
Samtliga över 2 ha åker .	11,4	8,5	0,9	0,3	0,7	0,2	4 022
<i>Norra Sverige</i>							
2— 5 ha åker	24,5	20,3	—	0,1	1,2	0,4	1 694
5— 10 » »	14,8	11,9	0,2	0,3	1,1	0,2	2 014
10— 20 » »	9,3	7,1	0,4	0,3	1,5	0,3	3 512
20— 30 » »	5,4	3,6	1,3	0,6	1,7	0,2	5 789
30— 50 » »	3,2	1,9	2,9	0,5	1,4	0,1	9 043
50—100 » »	0,7	0,4	4,0	0,4	0,9	0,2	9 764
över 100 » »	—	—	6,3	0,7	1,3	0,2	16 987
Samtliga över 2 ha åker .	15,9	12,9	0,3	0,3	1,2	0,3	2 570
<i>Hela riket</i>							
2— 5 ha åker	24,1	19,2	0,0	0,1	1,0	0,3	1 855
5— 10 » »	14,4	11,4	0,2	0,3	0,7	0,3	2 242
10— 20 » »	8,5	6,3	0,6	0,3	0,9	0,4	3 367
20— 30 » »	5,3	3,6	1,1	0,2	0,9	0,5	4 675
30— 50 » »	3,4	2,0	1,7	0,2	0,9	0,6	6 033
50—100 » »	1,8	0,8	2,5	0,2	0,8	0,6	7 730
över 100 » »	0,5	0,1	3,8	0,2	0,6	0,5	10 344
Samtliga över 2 ha åker .	8,6	6,4	1,2	0,2	0,8	0,4	4 729

Uppgift om åkerarealens användning och antalet husdjur m. m. år 1957.

Dessa uppgifter insamlas enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 13 april 1956. Uppgifterna skola endast användas för statistiskt ändamål.

Uppgifterna skola senast den 7 juni 1957 av de uppgiftsskyldiga avlämnas eller med posten insändas till kommunens styrelse.

Fastighetens namn, nummer eller dylikt	Församling	Län
Innehavarens (brukarens) fullständiga namn	Innehavarens (brukarens) postadress	Telefonstation Telefonnummer

I Åkerarealens användning
 Arealen anges i hektar och tiodelar därav, ej i tunnland
 (1 tunnland motsvarar ungefär 0,5 hektar)

Brukningenhetens hela åkerareal utgör hektar
 och användes sommaren 1957 på följande sätt:

	Hektar
1. Höstvete	
2. Vårvete	
3. Höstråg	
4. Vårråg	
5. Korn	
6. Havre ¹	
7. Blandsäd ¹	
8. Kokärter (ej för grönskörd)	
9. Foderärter och vicker ²	
10. Grönfoder av säd och baljväxter	
11. Potatis	
12. Sockerbeter	
13. Fodrorotfrukter	
14. Vall (på åkern) till hö ³	
15. Vall (på åkern) för skörd av timotejfrö ..	
16. " " " " " rödklöverfrö, senklöver	
17. Vall (på åkern) för skörd av rödklöverfrö, annan rödklöver	
18. Vall (på åkern) f. skörd av alsikeklöverfrö	
19. " " " " " annat vallfrö	
20. Vall (på åkern), ej permanent, till grön- foder och bete (även ensilage) ³	
21. Permanent (varaktigt) betesvall (på åkern) ³	
22. Höstraps	
23. Vårrips	
24. Höstrybs	
25. Vårrysbs	
26. Oljelin	
27. Övriga oljeväxter	
28. Köksväxter på åkern ⁴ (ej fröodling)	
29. Andra växtslag ⁵	
30. Helträda och tillfälligt obrukad åkerjord	
31. Varaktigt obrukad åkerjord (inräknat ej utnyttjad vall)	
Summa åker	

II Antal husdjur

Om något eller några av nedanstående djurslag saknas, skall detta anges med ett vågrätt streck (—)

Husdjur den 3 juni 1957:	Antal
1. Hästar 3 år och däröver ⁴	
2. Unghästar 1 och 2 år	
3. Föl	
Summa hästar	
4. Tjurar och oxar 1 år och däröver	
5. Kor, som kalvat endast en gång	
6. Övriga kor	
7. Kvigor och kvigkalvar 1 år och där- över avsedda för pålägg	
8. Stutar, kvigor och kalvar 1 år och däröver avsedda för slakt	
9. Kalvar under 1 år avsedda för pålägg	
10. Kalvar under 1 år avsedda för slakt	
Summa nötkreatur	
11. Fargaltar	
Modersuggor:	
12. Första gången dräktiga	
13. Övriga dräktiga	
14. Digivande samt icke dräktiga	
15. Utslagssuggor (d.v.s. avsedda för slakt)	
Övriga svin (inräknat s. k. hushållssvin):	
16. 3 månader och däröver	
17. Grisar under 3 månader	
Summa svin	

18. Får och lamm

1 Till mognad.
 2 Ärtor och vicker odlade tillsammans med stråbåd redovisas under "Blandsäd" (rad 7).
 3 Varaktigt utnyttjad vall inräknas på rad 31.
 4 Även konservärter (ärter för grönskörd) och bruna bönor.
 5 Här redovisas arealer på åkern för spånadsväxter, frukt och bär, fröodling (ej vall till fröskörd), tobak, plantskolor o. d.
 6 Här medräknas icke å brukningsenheten befintliga militära s. k. ackordhästar.

ifyll även uppgifterna på nästa sida!

III Inom jordbruket sysselsatt arbetskraft

Brukaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, sysselsatta i jordbruket den 3 juni 1957 Antal		Lejd arbetskraft över 15 år			
		Fast anställda den 3 juni 1957 Antal		Tillfälligt anställda den 3 juni 1957 Antal	
		män	kvinnor	män	kvinnor

Anvisningar

Under rubriken "Brukaren och dennes familjemedlemmar" redovisas endast brukaren, dennes make, hemmavarande barn och föräldrar, i den mån de den 3 juni 1957 deltaga i jordbruksarbetet. Under rubriken "Lejd arbetskraft" antecknas all annan arbetskraft (obst antal arbetare, ej antal dagsverken), alltså även t. ex. brukarens syskon, måg, sonhustru, barnbarn samt icke hemmavarande barn, som den 3 juni 1957 mot avlöning utföra jordbruksarbete för brukarens räkning. Redovisningen gäller sålunda just denna speciella dag och icke någon tidsperiod.

Användes lejd arbetskraft i jordbruket år 1956?
(Besvaras med ja eller nej)

Totala antalet lejda arbetstimmar i jordbruket under hela år 1956¹

¹ Här medräknas arbetstimmar utförda av såväl fast som tillfällig lejd arbetskraft.

IV Slakten av svin under tiden 1/1—31/12 1956

Totala antalet slaktade och till slakt försända svin ¹	Däroav för enskilt hushålls behov behållna, icke veterinärbesiktigade slaktkroppar av svin, antal ²		
	Hela	Halva	Fjärdedelar

¹ Förutom till slakt försända svin inräknas här även all hemsakt av svin.
² Här redovisas även vad som försålts eller avståtts till andra enskilda hushåll. Däremot redovisas icke de besiktigade slaktkroppar, som återtagits från slakteri eller annat besiktningställe.

Den juni 1957.

Uppgiftslämnarens underskrift

Officiella statistiska berättelser utgivna intill

den 18 september 1958

Nedanstående publikationer utdelas till svenska myndigheter av de olika ämbetsverk som utger dem. Statistiska centralbyrån distribuerar sålunda inom landet endast sina egna berättelser. Till utlandet sänder centralbyrån även övriga berättelser utom följande, som distribueras av respektive utgivare: *alla socialstyrelsens berättelser, Arbetsmarknadsstatistik, Jordbruksekonomiska meddelanden, Kommersiella meddelanden, Konjunkturjournalen, Meddelanden från konjunkturinstitutet och Riksräkenskapsverkets årsbok*. Försäljning sker genom Nordiska bokhandels förlag, Stockholm.

Om en berättelse förut offentliggjorts såsom en särskild avdelning i serien *Bidrag till Sveriges officiella statistik*, angives berättelsens littera i nämnda serie.

Allmänna statistiska publikationer

Utg. av statistiska centralbyrån.

Historisk statistik för Sverige. 1.

1. Befolkning 1720—1950.

Statistisk tidskrift, Ny följd: årg. 1 (1952)—6 (1957), 7 (1958): 1—8.

Forts. på Statistisk tidskrift: bd 1 (1860—1862)—3 (1866—1869), årg. 1870—1913.

Statistisk årsbok för Sverige: årg. 1 (1914)—44 (1957).

Årsbok för Sveriges kommuner: årg. 1 (1918)—41 (1958).

Sveriges officiella statistik

Folkmängden och dess förändringar

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån.

Befolkningsrörelsen: 1911—1955.

Litt. A.

Befolkningsrörelsen. Översikt för åren: 1901/1910, 1911/1920, 1921/1930, 1931/1940, 1941/1950.

Litt. A.

Dödlighets- och livslängdstabeller för årtiondet: 1901/1910, 1911/1920, 1921/1930, 1931/1940, 1941/1950.

Dödsorsaker: 1911—1955.

Folkmängden inom administrativa områden den 31 december: 1910—1957.

Litt. A.

Folkräkningen den 31 december: 1910: 1—4; 1920: 1—5; 1930: 1—9; 1940: 1—3; 1945: 1; 2:

1—3; 3: 1—3; 4—6; 7: 1—2; 8: 1—2; 9; 10: 1—2; 11; 1950: 1—8.

Litt. A.

Särskilda folkräkningen 1935/36: 1—8.

Ut- och invandring: 1911—1938.

Allmänna ekonomiska förhållanden

1951 års företagsräkning, av kommerskollegium.

1931 års företagsräkning = Statistiska meddelanden. Ser. A. Bd 4: 10.

Jordbruk med binärningar

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån.

Arealinventeringen, kreatursräkningen och trädgårdsinventeringen den 1 juni 1943.

Arealinventeringen och kreatursräkningen den 1 juni 1945.

Fiske: 1914—1956.

Jordbruk och boskapskötsel: 1913—1937, 1940—1957.

Litt. N.

Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1952.

Jordbrukets skuldsättning år 1933 = Statistiska meddelanden. Ser. A. Bd 5: 3.

Jordbruksräkningen: 1927, 1932, 1937, 1944, 1951.

Mejerihantering: 1913—1939.

Årsväxten: 1911—1957.

Litt. N.

Skogshushållning

Domänverket, av domänstyrelsen: 1911—1956.

1911—1921 med titel: Kungl. domänstyrelsens förvaltning.

Det enskilda skogsbruket, av skogsstyrelsen: 1942—1950.

Fortsattes av: Skogsstatistisk årsbok: 1951—1955.

Skogsstatistisk årsbok, av skogsstyrelsen: 1951—1955.

Forts. på: Det enskilda skogsbruket: 1942—1950.

Fast egendom

Fast egendom år 1910, av statistiska centralbyrån.

Lantmäteri

Lantmäteri, av lantmäteristyrelsen: 1911—1950.

Litt. O.

Industri och bergshantering

Berättelserna utg. av kommerskollegium, där ej annat angives.

Bergshantering: 1911—1956.

Litt. C.

Industri: 1911—1955.

Litt. D.

Läder-, hår- och gummivaruindustrien. Specialundersökning. Sthlm 1915.

Statens vattenfallsverk, av vattenfallstyrelsen: 1920—1957.

Sveriges bergshantering år 1913. Specialundersökning.

Sveriges monterade vattenkraft. Specialundersökning. Sthlm 1919.

Sveriges utbyggda vattenkraft år 1930. Specialundersökning.

Sågverksdriften i Sverige år 1953. 1953 års sågverksinventering.

Textil- och beklädnadsindustrien. Specialundersökning. Sthlm 1914.

Handel

Alla berättelser utg. av kommerskollegium.

Handel 1911—1956, 1957: 3.

Litt. F.

Månadstatistik över handeln: 1954—1957, 1958: 1—7.

1913—1953 = Statistiska meddelanden. Ser. C.

Transport- och kommunikationsväsen

Allmän järnvägsstatistik, av järnvägsstyrelsen: 1911—1952.

Litt. L.

Lotsverket, av lotestyrelsen: 1911—1953.

Litt. T.

Postverket, av generalpoststyrelsen: 1911—1956.

Litt. M.

Sjöfart, av kommerskollegium: 1911—1956.

Litt. E.

Sveriges järnvägar, av järnvägsstyrelsen: 1911—1956.

1911—1952 med titel: Statens järnvägar.

Telefon, telegraf och radio, av telestyrelsen: 1911—1956/1957.

1911—1943 med titel: Telefon och telegraf.

Vagnslastgodstrafiken å statens järnvägar. Bihang till järnvägsstyrelsens berättelse om statens järnvägar: 1913, 1916, 1919, 1924, 1929, 1934, 1937.

Litt. L.

Väg- och vattenbyggnadsverket 1911—1939, 1944/1947, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

1911—1939 med titel: Allmänna väg- och vattenbyggnader.

Vägtrafikolyckor, av statistiska centralbyrån: 1936—1955.

1936—1938 med titel: Olyckor vid trafik med motorfordon. 1935 = Statistiska meddelanden. Ser. A. Bd 5: 2.

Bankväsen

Allmän sparbanksstatistik, av statistiska centralbyrån: 1911—1950, 1955.

Litt. Y.

Postsparbanken, av styrelsen för postsparbanken: 1911—1922.

Litt. Y.

Uppgifter om bankerna, av bank- och fondinspektionen: 1954—1957, 1958: jan.—juli.

1912—1953 = Statistiska meddelanden. Ser. E.

Försäkringsväsen

Allmänna pensionsförsäkringen, av pensionsstyrelsen: 1915—1936.

1915—1917 med titel: Kungl. pensionsstyrelsen. Fortsattes av: Folkpensioneringen: 1937—1939/1950.

Allmänna sjukkassor, av pensionsstyrelsen: 1911/1912—1928/1930, 1938 jämte översikter för åren 1933—1937; 1939—1951; av riksförsäkringsanstalten: 1952—1955.

1911/1912—1928/1930 med titel: Registrerade sjukkassor. 1938—1954 med titel: Erkända sjukkassor.

Enskilda försäkringsanstalter, av försäkringsinspektionen: 1912—1955.

Folkpensioneringen, av pensionsstyrelsen: 1937—1939/1950.

1939/1950 med titel: Folkpensioneringen jämte sjukkasseeväsendet m. m. Forts. på: Allmänna pensionsförsäkringen: 1915—1936.

Olycksfall i arbete, av socialstyrelsen: 1910/1912—1917; av riksförsäkringsanstalten: 1918—1954.

Olycksfall i arbete, reviderat sammandrag, av riksförsäkringsanstalten: 1918/1922, 1923/1928, 1929/1933, 1934/1938, 1939/1943.

Riksförsäkringsanstalten, av anstalten: 1911—1956.

Understödsföreningar andra än arbetelöshetskassor, av försäkringsinspektionen: 1956.

Arbetsmarknad samt arbets- och löneförhållanden

Berättelserna utg. av socialstyrelsen, där ej annat anges.

Anställnings- och avlöningsförhållandena för lägre personal i allmän tjänst. Sthlm 1931.

Arbetsartillgång, arbetstid och arbetslön inom Sveriges jordbruk: 1911—1928.

Arbets- och löneförhållandena för affärsanställda i Sverige. Sthlm 1925.

Arbetsförhållandena för hotell- och restaurangpersonalen i Sverige. Sthlm 1922.

Arbetsförhållandena inom det husliga arbetet å landsbygden. Sthlm 1939.

Arbetsförhållandena inom det husliga arbetets område. Sthlm 1936.

Arbetsinställelser i Sverige: 1911—1922.

Fortsattes av: Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: 1923—1938.

Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: 1923—1938.

Forts. på: Arbetsinställelser i Sverige: 1911—1922, och Kollektivavtal i Sverige: 1911—1922.

Arbetslösheten inom fackförbunden samt därmed sammanhängande bestämmelser i förbundsstadgar och kollektivavtal. Sthlm 1931.

Arbetslöshetsräkningen och de lokala arbetslöshetsundersökningarna i Sverige år 1927.

Arbetstiden inom industri och hantverk m. m. i Sverige vid år 1917, av arbetstidskommittén.

Arbetstidens längd vid frisersalonger och badinrättningar i Sverige. Sthlm 1916.

Arbetstidsförhållandena inom detaljhandeln. Sthlm 1933.

Befattningshavare i statens och de större städernas tjänst. Deras antal och löneförmåner åren 1919—1924.

Hannarbetaryrket i Sverige. Sthlm 1916.

Inresta utlänningar åren 1938 och 1939.

Kollektivavtal i Sverige: 1911—1922.

Fortsattes av: Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: 1923—1938.

Kollektivavtal i Sverige vid årsskiftet 1920/21: 1—2.

Kroppsutvecklingen hos minderåriga industriarbetare i Sverige. Sthlm 1925.

Lantarbetarnas arbets- och löneförhållanden inom olika bygder och å typiska lantegendomar. Sthlm 1915.

Löneförhållandena för försvarsväsendets civila arbetare och med dessa jämförliga arbetargrupper i enskild tjänst. Sthlm 1927.

Löner: 1929—1955, 1956: 1.

1929—1951 med titel: Lönestatistisk årsbok för Sverige.

Löner och levnadskostnader vid statens järnvägsbyggnader och statens vattenfallsverks byggnadsföretag samt inom därmed jämförliga arbetsområden. Sthlm 1924.

Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige: 1902/1912—1913/1922.

Sjömansyrket i Sverige: 1—2. Sthlm 1915—1919.

Skogsarbetarnas levnads- och arbetsförhållanden i Värmland, Dalarna och Norrland. Sthlm 1916.

Skogsbygdens arbets- och levnadsvillkor: 1—2. Sthlm 1937—1938.
Statistisk undersökning av statstjänstemännens bisysslor. Sthlm 1928.
Svensk hemindustri: 1—2. Sthlm 1917.
Undersökning rörande arbetsförhållandena inom hotell- och restaurangnäringen 1929/30.
Undersökning rörande löneläget och lönevariationerna inom jordbruket 1935—1936.
Undersökning rörande vissa hygieniska förhållanden inom cellulossindustrien i Sverige. Sthlm 1915.
Undersökningar rörande arbetstidsförhållanden och lönevillkor för privatanställda. Sthlm 1938.
Undersökningar rörande vissa arbetstidsförhållanden inom bagerinäringen samt hotell- och restaurangnäringen. Sthlm 1938.

Priser och konsumtion

Alla berättelser utg. av socialstyrelsen.
Detaljpriser och indexberäkningar åren 1913—1930.
Hushållsbudgeter och livsmedelskonsumtion i städer och tätorter 1940—1942.
Levnadskostnaderna i städer och industriorter omkring år 1923.
Levnadskostnaderna i Sverige 1913—1914: 1, 2: 1—8; 3.
Levnadskostnaderna i tätortshushåll år 1948.
Levnadskostnaderna på landsbygden år 1951.
Levnadskostnaderna på landsbygden i Sverige vid år 1920.
Levnadskostnaderna år 1952.
Levnadsvillkor och hushållsvanor i städer och industriorter omkring år 1933.
Livsmedels- och bostadspriser i Sverige under åren 1910—1912.
Livsmedelsförbrukningen inom mindre bemedlade hushåll under krisåren 1914—1918.

Byggnadsverksamhet och bostadsförhållanden

Berättelserna utg. av socialstyrelsen, där ej annat anges.
Allmänna bostadsräkningen år 1920.
Allmänna bostadsräkningen år 1933 och därmed sammanhängande undersökningar.
Bostadsbyggandet, av bostadsstyrelsen: 1949/1950—1954/1955.
Forts. på: Byggnadsverksamheten i Sverige: 1912—1918/1920, 1937—1948.
Bostäder och hushåll. Enligt allmänna bostadsräkningen 1945 och därtill anslutna undersökningar.
Byggnadsverksamheten i Sverige: 1912—1918/1920, 1937—1948.
1912—1918/1920 med titel: Byggnadsverksamheten i rikets stadssamhällen. Fortsattes av: Bostadsbyggandet: 1949/1950—1954/1955.
Hyresräkningen: 1924: 1—2; 1926.
Undersökningar rörande de mindre bemedlades bostadsförhållanden i vissa svenska städer (bostadsbeskrivningar): 1—3. Sthlm 1916—1918.
1912—1914 års allmänna bostadsräkningar: 1, [2]: 1—12.
2 med titel: 1912—1913 års allmänna bostadsräkning.

Ekonomiska och ideella föreningar samt stiftelser

De ideella föreningarna i Sverige och deras ekonomiska förhållanden år 1917, av socialstyrelsen.
Kooperativ verksamhet, av socialstyrelsen: 1908/1910—1949; av kommerskollegium: 1950—1956.
Stiftelser år 1910, av statistiska centralbyrån.

Hälsa- och sjukvård

Allmän hälsa- och sjukvård, av medicinalstyrelsen: 1911—1956.
Litt. K.
Det civila veterinärväsendet, av medicinalstyrelsen: 1916—1945; av veterinärstyrelsen: 1946—1949.
Hälsa- och sjukvård vid armén, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse: 1911—1930.
Fortsattes av: Hälsa- och sjukvård vid armén samt flygvapnet: 1931—1936.
Hälsa- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård vid armén, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse, chefen för flygvapnet och överfältveterinären: 1937—1942.
Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid armén samt flygvapnet: 1931—1936. Fortsattes av: Hälsa- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén: 1943—1944.
Hälsa- och sjukvård vid armén samt flygvapnet, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och flygstyrelsen: 1931—1936.
Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid armén: 1911—1930. Fortsattes av: Hälsa- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård vid armén: 1937—1942.
Hälsa- och sjukvård vid försvaret, av försvarets sjukvårdsstyrelse: 1945—1956.
Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén: 1943—1944.
Hälsa- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén, av försvarets sjukvårdsförvaltning och överfältveterinären: 1943—1944.
Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård vid armén: 1937—1942, och Hälsa- och sjukvård vid marinen: 1911/1912—1942. Fortsattes av: Hälsa- och sjukvård vid försvaret: 1945—1956, och Veterinärvård vid armén: 1945—1955.
Hälsa- och sjukvård vid marinen, av marinöverläkaren: 1911/1912—1942.
Fortsattes av: Hälsa- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén: 1943—1944.
Sinnessjukvården i riket, av medicinalstyrelsen: 1911—1939.
Litt. K.
Veterinärvård vid armén, av överfältveterinären: 1945—1955.
Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén: 1943—1944.

Socialvård

Ensamstående mödrars sociala och ekonomiska förhållanden år 1955, av socialstyrelsen.
Fattigvården, av statistiska centralbyrån: 1918—1935; av socialstyrelsen: 1936—1955.
Litt. U.

Samhällets barnavård, av statistiska centralbyrån: 1928, 1931, 1934; av socialstyrelsen: 1937, 1940, 1943, 1946, 1949—1956.

Undersökningar angående alkoholens sociala skadeverkningar, av socialstyrelsen. Sthlm 1921.
Ålderdomshemmen och deras vårdtagare år 1950, av socialstyrelsen.

Rättsväsen

Berättelserna utg. av statistiska centralbyrån, där ej annat anges.

Brottsligheten: 1913/1914—1955.

Litt. B.

Domstolarnas och de exekutiva myndigheternas verksamhet: 1913/1914—1917/1918, 1921/1922—1945/1947, 1949/1952—1953/1954.

Litt. B.

Fängvården, av fängvårdsstyrelsen: 1911—1946/1947.

Litt. G.

Konkurser upphörda: 1914/1917, 1918/1920, 1926—1928.

Undervisning

Donationer vid allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk år 1919, av skolöverstyrelsen.

Folkskolorna, av ecklesiastikdepartementet: 1911—1918/1919; av skolöverstyrelsen: 1929/1930, 1914/1915—1915/1916 med titel: Folkskolorna och folkskoleseminarierna. Litt. P.

Folkskolorna och högre folkskolorna, av skolöverstyrelsen: 1919/1920—1920/1921, 1926/1927.

Det högre skolväsendet, av skolöverstyrelsen: 1927/1928; 1935/1936 jämte översikt för läsåren 1928—1935.

De kommunala mellanskolorna, av ecklesiastikdepartementet: 1917/1918—1919/1920.

Forts. på: De kommunala mellanskolorna och privatläroverken läsåret 1916—1917. Fortsattes av: Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina: 1920/1921—1921/1922.

De kommunala mellanskolorna och privatläroverken läsåret 1916—1917, av ecklesiastikdepartementet.

Fortsattes av: De kommunala mellanskolorna: 1917/1918—1919/1920, och Privatläroverken: 1917/1918—1919/1920.

Lärarutbildningen, av ecklesiastikdepartementet: 1916/1917—1919/1920; av skolöverstyrelsen: 1920/1921—1921/1922, 1927/1928, 1928/1929 t. o. m. 1938/1939.

Privatläroverken, av ecklesiastikdepartementet: 1917/1918—1919/1920.

1918/1919—1919/1920 med titel: Statens normalskola för flickor och privatläroverken. Forts. på: De kommunala mellanskolorna och privatläroverken läsåret 1916—1917. Fortsattes av: Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina: 1920/1921—1921/1922.

Realskol- och studentexamina år 1919, av ecklesiastikdepartementet.

Fortsattes av: Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920.

Statens allmänna läroverk, av ecklesiastikdepartementet: 1911/1912—1918/1919.

Litt. P. Fortsattes av: Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920.

Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina, av skolöverstyrelsen: 1920/1921—1921/1922.

Forts. på: Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920, De kommunala mellanskolorna: 1917/1918—1919/1920, och Privatläroverken: 1917/1918—1919/1920.

Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920, av skolöverstyrelsen.

Forts. på: Statens allmänna läroverk: 1911/1912—1918/1919, och Realskol- och studentexamina år 1919. Fortsattes av: Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina: 1920/1921—1921/1922.

Yrkesundervisningen, av skolöverstyrelsen: 1919/1921—1921/1922, 1928/1929; 1936/1937 jämte översikt för läsåren 1929—1936.

Inkomst och förmögenhet

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån. Företagens intäkter, kostnader och vinster: 1951—1955.

Skattetaxeringarna: 1922—1943.

Fortsattes av: Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet: taxeringsåren 1944—1957.

Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet: taxeringsåren 1944—1957, 1944—1948 med titel: Skattetaxeringarna samt inkomstfördelningen inom yrkesgrupper. Forts. på: Skattetaxeringarna: 1922—1943.

Taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt: 1917, 1920.

Finanser

Berättelserna utg. av kontrollstyrelsen, där ej annat anges.

Accispliktiga näringar: 1911/1912—1956.

Litt. V.

Kommunernas finanser, av statistiska centralbyrån: 1918/1921—1955.

Litt. U.

Rusdrycksförsäljningen m. m.: 1914/1915—1956, 1914/1915—1918 med titel: Brännvinsförsäljningen.

Allmänna val

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån.

Kommunala valen: 1919—1954.

Litt. R.

Landstingsmannavalen: 1912—1918.

Litt. R.

Riksdagsmannavalen: 1909—1956, 1957/1958: 1.

Litt. R.

Statistiska meddelanden

Utg. av statistiska centralbyrån, där ej annat anges. Serien har upphört från 1954.

Ser. A. Tillfälliga statistiska undersökningar.

Band 1:

- 1 Dödlighets- och livslängdstabeller för åren 1816—1910.
- 2 Statens utarrenderade domäner arrendeåret 1910—1911.
- 3 Stadsfullmäktigvalen åren 1911 och 1912 samt den kommunala rösträtten år 1912 i de städer, som icke deltaga i landsting.
- 4—5 Utom äktenskapet födda barn. 1—2. Sthlm 1914—1916.
- 6 Dödligheten i lungdot i Sverige åren 1906—1910.
- 7 Husdjursräkningen sommaren 1915.
- 8 Stadsfullmäktigvalen åren 1913 och 1914.
- 9 Husdjursräkningen den 1 juni 1916.
- 10 Utom äktenskapet födda barn. 3. Sthlm 1917.

Band 2:

- 1 Husdjursräkningen den 1 juni 1917.
- 2 Arealinventeringen den 20 juni 1917, av folkhushållningskommissionen.
- 3 Husdjursräkningen den 1 juni 1918.
- 4 Stadsfullmäktigvalen åren 1915 och 1916.
- 5 Arealinventeringen den 1 juni 1918, av folkhushållningskommissionen.
- 6 Stadsfullmäktigvalen åren 1917 och 1918.

Band 3:

- 1 Statistisk översikt av det svenska näringslivets utveckling åren 1870—1915 med särskild hänsyn till industri, handel och sjöfart, av kommerskollegium.
- 2—3 Arealinventeringen och husdjursräkningen den 1 juni 1919. 1—2.

Band 4:

- 1 Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1916—1923.
- 2 Brödsädsförbrukningen vid vissa mindre jordbruk. Sthlm 1928.
- 3 Undersökning rörande försäkrings- och trohetsbrotten åren 1921—1927.
- 4 Undersökning angående mejerihanteringen. Sthlm 1930.
- 5 Svinräkningen den 15 september 1930.
- 6 Inventeringen av vete och råg den 1 februari 1931.
- 7 Svinräkningen den 15 september 1931.
- 8 Kyrkofullmäktigvalen år 1931.
- 9 Svinräkningen den 15 september 1932.
- 10 1931 års företagsräkning, av kommerskollegium.

Band 5:

- 1 Undersökning angående foderförsörjningen åren 1935—1936.
- 2 Olyckor vid trafik med motorfordon år 1935.
- 3 Jordbrukets skuldsättning år 1933.
- 4 Pälsdjursräkningen den 15 september 1937.
- 5 Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1924—1937.
- 6 Undersökning angående skogsavverkningen år 1937.
- 7 Pälsdjursräkningen den 30 september 1939.
- 8 Den animaliska produktionen år 1937/1938.

Band 6:

- 1 Priser och taxeringsvärden å jordbruksfastigheter $\frac{1}{2}$, 1938— $\frac{2}{3}$, 1944.

- 2 Pälsdjursräkningen den 30 september 1945.
- 3 Brottslighetens utveckling åren 1913—1947.
- 4 Minnesskrift med anledning av den svenska befolkningsstatistikens 200-åriga bestånd. Sthlm 1949.

Ser. C. Månadsstatistik över handeln, av kommerskollegium: 1913—1953.

Forts. se serien Sveriges officiella statistik. Handel.

Ser. D. Järnvägsstatistiska meddelanden, av järnvägsstyrelsen: 1912—1953.

Ser. E. Uppgifter om bankerna, av bank- och fondinspektionen: 1912—1953.

Forts. se serien Sveriges officiella statistik. Bankväsen.

Ser. F. Sociala meddelanden, av socialstyrelsen: 1912—1953.

Fortsättes utanför serien under samma titel; se sista avdelningen av denna förteckning.

Andra officiella publikationer med omfattande statistiska uppgifter

För en fullständig förteckning över det officiella trycket se Årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer, av riksdagsbiblioteket.

Arbetsmarknadsstatistik, av arbetsmarknadsstyrelsen: 1953—1957, 1958: 1—9.

Jordbruksekonomiska meddelanden, av statens jordbruksnämnd: årg. [1] (1939)—19 (1957), 20 (1958): 1—7.

Årg. 1—11 med titel: Jordbruksekonomiska uppgifter.

Kommersiella meddelanden, av kommerskollegium: årg. 1 (1914)—44 (1957), 45 (1958): 1—6. Konjunkturjournalen, av konjunkturinstitutet: årg. [1] (1951)—7 (1957), 8 (1958): 1—6.

Meddelanden från konjunkturinstitutet. Ser. A: 1—30, B: 1—24, 27. Sthlm 1938—1958.

Riksgäldskontoret, årsbok, av kontoret: årg. 1 (1920)—37 (1956/1957).

Riksräkenskapsverkets årsbok, av verket: 1929/1930—1938/1939, 1948, 1950—1957.

Riksstat: 1835—1958/1959.

Sammandrag av till statistiska centralbyrån inkomna årsväxt- och skörderapporter, av statistiska centralbyrån: 1913—1957, 1958: $\frac{18}{5}$, $\frac{15}{2}$. Litt. N.

Sociala meddelanden, av socialstyrelsen: 1954—1957, 1958: 1—9.

1912—1953 = Statistiska meddelanden. Ser. F.

Den svenska statsskulden [månadsuppgift], av riksgäldskontoret: årg. 1 (1941)—17 (1957), 18 (1958): 205—212.

Sveriges riksbank, tillgångar och skulder [vecko-uppgift], av banken: 1912—1957, 1958: $\frac{7}{1}$ — $\frac{15}{2}$. Sveriges riksbank, årsbok, av banken: årg. 1 (1908)—50 (1957).

De särskilda sparbankernas verksamhet, av statistiska centralbyrån: 1951—1954, 1956.